

„UN ROMAN POETIC ȘI VIZUAL, SENSIBIL ȘI SONOR CA BĂTĂILE UNEI INIMI."
— *LE MONDE* —

LAURA IMAI MESSINA

INSULA BĂTĂILOR DE INIMĂ

TRADUCERE DE
LILIANA NECHITA

LAURA IMAI MESSINA

INSULA BĂTĂILOR DE INIMĂ

Titlul original:

L’isola dei battiti del cuore

Traducere din limba italiană şi note de

LILIANA NECHITA

EDITURA HUMANITAS

— 2024 —

Această carte a fost tradusă
cu ajutorul contribuției pentru traducere
acordate de Ministerul Afacerilor Externe
şi al Cooperării Internaționale din Italia.

Pentru Francesca, cea care mi-a schimbat viața, şi pentru acel un miliard şi patru sute de milioane de bătăi de inimă datorită cărora mă aflu aici.

Precizări

Pentru transcrierea termenilor japonezi s-a utilizat sistemul Hepburn, conform căruia vocalele se citesc ca în italiană (şi română – N.tr.), iar consoanele ca în engleză. De asemenea, subliniem că:

ch este o africată surdă, precum *c* din cuvântul italian *cesta* (sau *cerb* în română)
g este o velară precum *g* din cuvântul italian *galassia* (sau *gaj* în română)
h este vocală aspirată
j este o africată sonoră, se pronunță precum *g* din cuvântul italian *gesto* (în română *gest*)
s este surd, ca şi în cuvântul italian *sassi* (în română *sus*)
sh este fricativă precum *sc* în cuvântul italian *scenario* (în română *scenariu*)
u precedat de *s* şi de *ts* (*su* şi *tsu*) e aproape mut
w se pronunță precum litera *u* rostită rapid
y e consonantică şi se pronunță precum vocala *i* din italiană

z se pronunță moale, precum *s* din cuvântul italian *sbaglio* (ca *z* în română)

S-a menținut semnul diacritic pe cuvintele care se citesc prelungit. Conform convenției japoneze, numele de familie precedă prenumele[1].

În sud-vestul Japoniei, în marea interioară pe care o împart două provincii, Kagawa și Okayama, plutește o mică insulă, unică în lume: Teshima.

Plecând din capitală, trebuie să te sui întâi într-un avion, apoi pe un vapor, să iei un autobuz și trebuie să faci mulți pași ca să prinzi toate legăturile.

Pe vârful oriental al insulei, într-un loc ferit vederii, se ridică un mic edificiu cu o fereastră mare care dă spre mare. Acolo sunt catalogate pulsațiile inimilor a zeci de mii de persoane, unele trăiesc, altele sunt deja pe tărâmul umbrelor, provenite din cele mai îndepărtate locuri de pe planetă.

Se numește Shinzō-on no Ākaibu, Arhiva Bătăilor de Inimă.

---

[1] Autoarea respectă acest lucru în original, dar în traducere s-a aplicat regula din limba română, potrivit căreia prenumele precedă numele.

PARTEA ÎNTÂI

baku baku

Minciunile repară viața şi o fac mai frumoasă, adevărul nu e chiar atât de important câtă vreme nimeni nu ştie ce anume ar putea fi.

CHRISTIAN BOLTANSKI

Teshima, toamna 豊島 秋

— O auzi? întreabă copilul, întorcându-se spre adult.

Exact în acel moment, bărbatul are patruzeci de ani, şi valvele inimii sale s-au deschis şi închis de circa un miliard şi patru sute şaptezeci de milioane de ori. De trei sute treizeci şi trei de zile a început să recunoască iar lucrurile din jurul lui, îi pasă din nou de ceea ce se întâmplă pe lume, e interesat de cine va câştiga alegerile din Japonia şi de rapiditatea cu care oamenii vor umple marea de plastic.

Se teme din nou de moarte.

— O auzi? repetă copilul de parcă l-ar ruga, căci ar însemna că e adevărat dacă şi un adult ca el ar auzi.

— Încă nu.

Dar aerul începe să vibreze mai puternic după ce ies de pe cărarea care se strecoară printre căsuțele făcute din lemn şi tablă, când peisajul din Teshima se desface în două şi apar câmpuri verzi de orez pe dreapta şi pe stânga.

Copilul nu repetă întrebarea, dar îl observă atent pe bărbat.

De data aceasta, el dă din cap. Acum o aude.

Pentru a-şi controla emoţia, îşi îndoaie genunchii şi ajunge la înălţimea micului bărbat pe care-l are în faţă, nemişcat precum Moise în momentul în care a despărţit apele.

Dacă mai înainte nu auzeau nimic, acum există doar acel zgomot. *Pam-pam, bam-bam, doki doki, thump thump*. De parcă întreaga colină ar vibra.

Copilul îşi pune o palmă pe piept, închide ochii.

Doef doef, boum boum, tu tump.

— Suntem aproape.

Această insulă e o inimă. Se contractă în ritmul neregulat al valurilor. Mareele prelungesc pulsaţia, uneori se pierd câteva bătăi. Dar mişcarea reîncepe mereu.

În lunile de dinaintea acestei zile, adultul şi copilul au învăţat că ceea ce fiinţele umane iubesc mai mult, o anumită muzică, montajul secvenţelor unui film, un anumit zgomot, răsună în ritmul din interiorul minţii lor. Se cheamă *fluctuaţie l/f* şi este acelaşi proces care reglează bătăile inimii. Este ceva ce pare constant, dar în realitate e uşor instabil.

Copilul se apleacă spre pământ, îşi pune urechea pe cărarea dintre câmpurile cu orez.

Bărbatul îl lasă: îşi aminteşte brusc că la şase ani se întinsese pe stradă ca să înţeleagă punctul de vedere al furnicilor. Aparenta senzaţie de a nu lăsa urme. Atunci credea că ar fi înţeles totul dacă ar fi privit lucrurile de jos în sus. Şi mama lui, care era alături, îl lăsase să o facă.

— Trebuie să înţelegem cât mai multe fiinţe, cât mai diverse, pentru a ne înţelege pe noi înşine, spunea mereu, iar el, pentru a verifica adevărul acelei afirmaţii, îşi justifica orice acţiune mai ciudată spunând că voia să înţeleagă.

Acum, adultul îşi aminteşte cum acolo, chiar în mijlocul oraşului, simţise pentru prima oară o ameţeală puternică, aproape o confirmare a rotaţiei permanente a planetei care i se părea nemişcată de obicei.

Este aceeaşi senzaţie pe care o simte copilul, numai că el simte pulsaţia aerului.

Micuţul se ridică în picioare.

— Mi-e foame. Pot să mănânc?

— Da, sigur.

Adultul scoate din ghiozdan două *onigiri*. Se aşază pe marginea câmpului de orez.

După mai multe bătăi ale aerului, ritmul se întrerupe. Urmează un moment lung de tăcere, apoi reîncepe.

E ca o ştafetă: o inimă care cedează cuvântul alteia.

Este octombrie. Câmpiile zumzăie de vara care pare să se fi întors în sud-vestul Japoniei după doar două zile de neaşteptată căldură tomnatică. Libelulele s-au lăsat amăgite şi au reînceput să zboare; la Teshima au apărut din pământ nişte greieri, păcăliţi şi ei de temperatură.

Din când în când, copilul îngenunchează şi-şi bagă buricele degetelor în găuri.

— Mai e puţin. După hartă, ar mai fi câteva sute de metri în linie dreaptă.

— Acolo e? arată copilul cu degetul.

— Da, să mergem.

Adultul nu ştie încă ce anume va găsi *cu adevărat* după colină. Bănuieşte ceva, dar adevărul e că nu ştie nimic. Aşa cum nu se ştie nimic despre timp atunci când îl trăieşti. Nici copilul nu ştie nimic, dar e obişnuit să nu înţeleagă. În schimb, se entuziasmează mai repede – de acea călătorie neaşteptată, de afecţiunea adultului, de ideea că zgomotul inimilor oamenilor are un loc în lume – şi asta îl face fericit.

Se cațără de-a lungul urcuşului care duce la sanctuarul Karato Hachiman, apoi o iau spre dreapta, aşa cum indică harta; dau la o parte rămurelele cu brațele. Marea e pe stânga.

Pe măsură ce se apropie de Arhivă, sunetul bătăilor devine mai puternic.

Adultul şi copilul păşesc cu grija celui care ştie că dedesubt este un pământ plin de mine: amândurora li se pare că merg pe marginea unei bombe care e gata să explodeze.

— Iată! exclamă adultul imediat ce zăreşte, între albastrul deschis al cerului şi albul murdar al nisipului, o clădire joasă şi pătrățoasă din cedru negru. Pare o bucată de Lego uitată pe plajă.

În acel moment, ritmul din aer se schimbă din nou, începe să vibreze de o bătaie pe care bărbatul nu o recunoaşte.

În timp ce împing uşa Arhivei, adultul simte din plin senzația că tot drumul, tot timpul pe care l-au petrecut pentru a se cunoaşte în aceste trei sute treizeci şi trei de zile şi toți anii anteriori folosiți pentru a se evita l-au condus până aici.

Nu va şti niciodată, dar, exact în momentul în care face o mică plecăciune băiatului în halat alb care-i întâmpină la intrare, în aer se răspândeşte ritmul unei inimi pe care odată o cunoştea perfect.

1

Nu conta deloc faptul că avea doar cinci ani.

Shūichi ținea de ghidon cu certitudinea că urma să se lanseze într-o mare aventură. Fuga de sub supravegherea mamei fusese planificată cu o precizie atât de mare, încât, dacă femeia ar fi ştiut, ar fi înțeles cât de inteligent era fiul său şi, mai ales, de ce o spionase cu o atenție excepțională.

Cei cinci ani ai lui Shūichi atârnau pe scaunul unei biciclete roşii, fără pedale. Iar el avea un singur obiectiv: să-şi facă inima să plesnească.

Locuiau la Kamakura, în vârful unei pante care lega, printr-un tunel de origine misterioasă, cartierul Ōmachi de cartierul Komachi. Unii oameni îl numeau Tunelul Concubinei, conform unei legende care spunea că un bogătaş poruncise să fie săpat ca să-şi întâlnească iubita de pe partea cealaltă a muntelui; alți oameni spuneau că ar fi fost un adăpost antiaerian folosit de armata japoneză pentru a proteja aparatele de comunicare în timpul celui de-Al Doilea Război Mondial.

Panta care ducea spre tunel se sfârşea brusc pe ambele laturi, atât de pieziş, încât, dacă cineva ar fi fost neatent, putea să se trezească imediat la jumătatea străzii, cu răsuflarea tăiată. Nu se putea pedala pe acolo cu bicicleta normală, doar cu cea electrică, şi copiii din zonă se întreceau deseori, lăsând să cadă la vale mandarine (sau bile) pentru a vedea care ajunge mai repede la capătul de jos al pantei. Un elev de liceu care se jucase acolo când era copil îndrăznise să calculeze energia gravitațională, traiectoria, creşterea şi descreşterea vitezei în funcție de corpul care acționa, dacă pleca din poziție fixă sau dacă era

aruncat cu o mână (iar, în acest caz, calculase şi înălțimea aruncătorului): rezultatul a arătat că fusese foarte frumos să nu fi ştiut nimic şi să se joace oricum.

Totuşi, întrecerea dintre copii avea loc doar pe o parte a tunelului: cealaltă parte rămânea interzisă, pentru că făcea o curbă imediat la stânga, şi apoi imediat la dreapta, dar şi pentru că de la ieşire se vedeau mormintele micului cimitir ascuns printre coastele muntelui.

Se spunea că, în nopțile de vară, spiritele morților se transformau în luminițe, iar ziua prindeau forma unui roi de fluturi.

Shūichi era la vârsta normală pentru a se teme de fantasme, dar el nu simțea asta, era doar îngrijorat că propria inimă s-ar fi putut sfărâma dintr-un moment în altul.

Când se născuse, îi diagnosticaseră un suflu la inimă, o uşoară aritmie. Acea muzică pe care mama lui o asculta concentrată în fiecare dimineață şi-n fiecare seară îl exaspera, ca şi cum din pieptul său mic, printr-un cerculeț din metal şi două găurele, ar fi ieşit cine ştie ce profeție.

Nu avea voie să se întreacă cu trenurile, nu putea nici să se dea în caruselele din Yokohama. Nu mergea nici la festivalurile de vară din cauza aglomerației generale şi a tobelor mari.

— Asta este inima ta, îi explicase mama de zeci de ori, în timp ce desena forma cu creionul, pe o foaie de hârtie, şi asta e găurica ce se poate lărgi şi din cauza căreia se poate rupe tot țesutul dacă alergi prea mult sau eşti obosit.

De fiecare dată când îi explica, femeia lua o foaie nouă de pe masa de scris. De parcă ar fi trebuit să parcurgă toți paşii din nou, împreună, pentru a-l face să se teamă.

Şi acum, exact din acel motiv, Shūichi strângea ghidonul bicicletei, pregătit să coboare.

Voia să facă cea mai periculoasă faptă din lume şi să vadă ce se întâmplă.

A fost de ajuns să intuiască paşii mamei şi vocea care-l chema.

Urletul pe care îl scoase imediat ce descoperi silueta fiului pe bicicletă a fost semnalul de pornire.

— Shūichi!!!

Îşi luă avânt puternic cu picioarele şi le ridică în formă de V. I se păru că cerul era tare aproape.

În timp ce cobora cu o viteză pe care nu o cunoştea, copilul îşi imagină că se transforma într-o săgeată uriaşă, cea pe care o văzuse de Anul Nou, atârnată sub acoperişul sanctuarului Tsurugaoka Hachiman-gū. Era de vreo cinci ori mai lungă decât mama lui!

— Shūichi, opreşte-te! Shūichiiiiii!

După treizeci şi cinci de ani, Shūichi îşi amintea cu precizie ziua accidentului. Mai ales cum bufnea asurzitor inima lui.

Totuşi, în ciuda faptului că-şi amintea despre senzația că spărgea aerul în coborâre, despre mâinile de pe ghidon şi despre botul unei maşini albe care-l evitase în ultima clipă, despre durerea puternică la un braț şi la umăr – s-au rupt de un zid precum aripa unei păsări care încearcă să zboare prea devreme –, despre sângele de la genunchi şi dintele care i-a sărit şi i-a modificat zâmbetul timp de doi ani, în ciuda faptului că ar fi putut reconstitui fiecare parte din acea zi, mama sa negă mereu că acest lucru se întâmplase.

— Probabil că ți-ai imaginat asta.

Shūichi primi acelaşi răspuns când prețiosul său album de desen căzu în râul Nameri, atunci când tatăl său, plin de furie, îi rupse arcul; la fel s-a întâmplat şi când cutremurul strivi pisica sub o grămadă de unelte, până şi în călătoria tragică la Kagoshima, când uitaseră în tren Ursul Loretto.

Shūichi îi povestea mamei amintirile sale dureroase, accidentele, plânsetele în care-şi închisese durerea infantilă, dar ea le respingea de fiecare dată. Ursulețul rămăsese acasă în timp ce ei călătoreau şi, într-adevăr, iată-l acolo, pe pat, nepăsător, ba chiar un pic mai curățel; albumul de desen ar trebui să fie pe undeva în camera lui, ascuns; dar arcul? Era în verandă, întreg!

— Le-ai cumpărat tu din nou după câteva zile, o acuza Shūichi, şi e drept că pisica nu mai apăruse.

— S-o fi speriat de cutremur. Pisicii ăleia îi plăcea să vagabondeze, cu siguranță a plecat să trăiască în altă parte.

Şi toate astea deşi Shūichi ar fi jurat că văzuse corpul ei strivit sub uneltele din debara, apoi o văzuse pe mama plângând în timp ce o lua de pe jos şi o ducea în bucătărie. Deschisese televizorul, îl îmbrățişase, apoi se dusese pe furiş să curețe locul.

— Dar am văzut-o, se încăpățâna să spună. Te-am văzut şi pe tine când o îngropai în grădină.

— Shūichi, tu ai văzut mereu lucruri incredibile. Şi datorită acestui dar ai devenit ceea ce eşti.

Nepăsarea cu care nega ceea ce se întâmplase îl zăpăcea. Cum era posibil ca Shūichi să nu fi plâns niciodată, cum de primise dragoste de fiecare dată când o dăruise? Lumea părea să fi fost un miracol încă de când era copil.

— Atunci cum de am toate aceste cicatrici pe umăr şi pe genunchi?

— Ți-am mai spus, cred că ți le-ai făcut când erai deja mare. Dar nu ştiu cum de s-a întâmplat. Trăiai deja singur.

— Dar eu mi-amintesc perfect că m-am lansat pe bicicletă, că m-am izbit de zid, mi-amintesc maşina care m-a evitat în ultimul moment...

— Probabil că ai visat, îl întrerupea. Când erai mic îți plăceau plantele, *onigiri* sărate, cărțile ilustrate. Îți petreceai ore întregi desenând peisaje şi ferestre.

De obicei, la a treia negare Shūichi abandona. Însă încerca din nou, periodic, incapabil, în fond, să renunțe. Ultima oară când o întrebase pe mama sa despre accidentul cu bicicleta avea treizeci şi opt de ani, iar ea şaptezeci şi cinci. Nu era nimic de făcut. Şi în acea zi ea îi zâmbise, răbdătoare:

— Resemnează-te, Shūichi, ai avut o copilărie minunată. Ai adunat atât de multă fericire, încât ți-ai făcut provizii şi pentru viața de adult.

Apoi s-a întâmplat ceea ce s-a întâmplat, şi atunci toți au fost de acord că fericirea era un lucru despre care ar trebui să nu se mai vorbească o bună bucată de timp.

Viteza cu care bătea inima lui Shūichi în timp ce cobora (sau se imagina coborând) cu bicicleta din gura tunelului

Inima unui copil de cinci ani are între şaptezeci şi cinci şi o sută cincisprezece bătăi pe minut. Cea a unui bătrân încetineşte, ajunge până la şaizeci. Dacă se trăieşte suficient de mult, inima va parcurge un drum făcut din trei miliarde de bătăi.

Când se va opri, ar însemna că timp de şaptezeci sau optzeci de ani a cântat o muzică pe care nimeni nu a ascultat-o cu atenție. Poate că s-a întâmplat doar în anumite momente deosebite, în timpul unui control medical,

după o cursă, după ce s-a făcut dragoste. Sau în ocaziile rare în care se simte nevoia disperată şi iraţională de a şti că totul este în regulă şi atunci se aşază palma peste inimă.

Probabil că, în momentul de maxim efort din acea coborâre, inima lui Shūichi a ajuns până la o sută optzeci bătăi pe minut. Totuşi, chiar dacă băiatul ar fi fost în camera sa, îmbrăţişând Ursul Loretto, chiar dacă şi-ar fi imaginat intens acea coborâre, ar fi putut oricum să atingă acelaşi ritm.

Copilul care-n acea zi fusese probabil evitat de o maşină şi care *poate* că se zdrobise de zidul unei vile avea acum patruzeci de ani şi făcea acel drum în sens invers.

Era toamnă şi grămăjoare de frunze alunecau pe lângă Tunelul Concubinei.

Pornind de la cele două ipoteze care aveau ca numitor comun faptul că avusese cinci ani, o inimă şi o bicicletă, trăise liniştit la început şi destul de complicat după treizeci de ani. Shūichi lega tortuozitatea vieţii sale de adult de modul în care se adaptase. Consimţise să se amestece cu lumea, se îndrăgostise de o femeie, pronunţase „da” cu uşurinţă surprinzătoare, de foarte multe ori.

La patruzeci de ani era încă nehotărât dacă să considere acea perioadă o greşeală sau un noroc care ţi se poate întâmpla doar o dată.

Shūichi ajunse în faţa casei copilăriei cu răsuflarea tăiată şi cu inima bătând rapid în piept. Observă că portiţa era trasă şi se întrebă dacă în cele trei săptămâni de când era abandonată nu ar fi putut intra vreun animal sălbatic în grădină.

Simţi o scurtă neplăcere amintindu-şi că nu reuşise niciodată să ajungă la intrare fără ca mama să i-o fi luat înainte cu un „bine ai venit” strigat de dincolo de uşă.

Doar când nu reuşi să bage cheia în broască înlătură ipoteza unui animal care ar fi putut intra. Cineva forțase uşa şi cheia i se rupsese înăuntru.

Accidentul cu broasca de la uşă a fost rezolvat într-o zi. Shūichi chemă poliția locală şi făcu un denunț.

Dar senzația de intruziune îl lăsă oricum tulburat.

Cine ar fi putut încerca să intre în casă? Şi, mai ales, cine mai avea cheia? Ştia că existau doar două chei, a lui şi una pe care o dăduse vecinei.

Trecuseră trei săptămâni de la înmormântarea mamei. Shūichi folosise acest timp pentru a reface rapid harta pe care să fixeze sentimentele, treburile zilnice, sarcinile de muncă şi se întorsese la Kamakura după doisprezece ani petrecuți în Tōkyō. Voia să renoveze casa copilăriei pentru a o vinde sau închiria ulterior.

Ştia că singurul mod de a se elibera de obiecte era să se pună în locul cuiva care n-ar cunoaşte casa. Lipsa de memorie face ca persoanele să fie mai hotărâte şi capabile.

Chemă un muncitor nu pentru că n-ar fi reuşit şi singur, ci pentru că prezența unui necunoscut în casă îl ajuta să o privească în mod neutru.

A fost extenuant. În camere erau mii, zeci de mii de lucruri. Încrederea pe care mama sa o avusese în obiecte îi crea confuzie. Părea că li se încredințase complet pentru a crea iluzia unei vieți mai bune.

Shūichi începu prin a strânge tot ceea ce avea legătură cu viața cotidiană: rezerve de hrană, detergenți, prosoape, medicamente. Aruncă şi bunuri esențiale, convins că, dacă ar fi făcut excepții, nu ar mai fi putut să arunce nimic. Adună lucrurile care aparținuseră mamei sale şi le sigilă în cutii mari, numerotate. Le duse în garaj; vându maşina care stătea nemişcată de ani de zile.

În două zile, cu ajutorul muncitorului, dezlipi tapetul din toate camerele: începu să se atenueze mirosul de măr copt care definea amintirile sale din copilărie. Apoi începu să modifice baia şi bucătăria, înlocui plăcile din *tatami*[2], puse să fie reparat parchetul şi instală obloane noi.

Fiecare zi părea să fie cea decisivă pentru a reuşi să schimbe imaginea casei, să se despartă definitiv de ceea ce era inutil şi de amintiri. Dar fiecare zi trecea, şi lucrul nu se termina.

Uneori i se părea că o vede pe mama lui. Într-o după-amiază o găsi în bucătărie, avea cam cincizeci de ani, punea la loc o oală pe care o folosea în fiecare an când dădea startul la pregătirea prunelor *umeboshi*; într-o seară, bătrână, se ținea de zidul din hol pentru a ajunge la baie; în sfârşit, în grădină, o văzu cum era tânără şi-i împingea leagănul pe care îl montase singură pe ramura stejarului, din funii şi bucăți de lemn.

În acele momente de nostalgie, Shūichi îşi lua albumul, se aşeza pe verandă şi o desena exact aşa cum o vedea. Zâmbitoare şi, de fiecare dată, inexplicabil de liniştită.

În momentele în care alții ar fi făcut o fotografie, el prefera mereu creionul şi avea încredere în propria capacitate de a vedea ceea ce fusese dincolo de acel moment.

În acele zile, urcând şi coborând strada Tunelului Concubinei, Shūichi avu impresia că cineva îl urmărea. Se întoarse brusc de câteva ori, dar nu văzu pe nimeni.

Apoi, într-o duminică, la două săptămâni după sosirea sa, depăşi cimitirul şi privi casa de departe. Ca şi cum ar fi analizat-o pentru prima oară, găsi că era în bună stare, dar încă prea familiară. Se gândi că revopsirea pereților exteriori

---

[2] În mod tradițional, plăcile rectangulare, construite pe cadru din lemn, sunt învelite cu paie de orez şi se folosesc la realizarea podelelor.

ar fi putut fi o idee bună. Îşi dădu seama atunci că ceea ce încerca să facă era să transforme casa şi să o îndepărteze atât de mult de sine, încât să o poată părăsi.

În acel moment, observă o umbră în fața porții.

Se opri. Urmări cu privirea figura care se învârtea în jurul casei. Se uita prin ferestre din exterior, de parcă ar fi căutat o intrare.

Shūichi nu făcu nimic. Se apropie doar atât cât să înțeleagă că umbra aparținea unui copil şi că acel copil cunoştea foarte bine casa.

Reîncepu să urce după ce îl văzu ieşind din garaj cu stropitoarea veche a mamei şi luând-o cu paşi rapizi spre tunel, cu un săculeț plin cu cărți şi fleacuri.

Se apropie şi el de tunel şi încercă să vadă până la capăt, dar copilul dispăruse.

În tinerețe, Shūichi cobora spre ocean în zori, cu placa de surf prinsă de cârligul lateral al bicicletei şi cu profilul muntelui Fuji pe dreapta, dincolo de promontoriul Inamuragasaki. I se părea că muntele se năştea din mare în fiecare dimineață. Reuşea să descrie emoția de a intra în apă cu acel munte imens în față doar recunoscând că nu găsea cuvinte pentru a o face.

Şi mai târziu, după ce se mutase la Tōkyō, când nu avea nimic de făcut la sfârşit de săptămână, venea la Kamakura şi petrecea sâmbăta şi duminica plimbându-se pe la temple, aşezându-se pe plajă şi desenând. Uneori lua bicicleta şi pedala până la insula Enoshima, se cățăra până sus, în vârf, şi se pierdea printre zumzetul amestecat al turiştilor şi orizont.

La întoarcere, mama îl aştepta în grădină cu aceeaşi îngrijorare cu care în copilărie îi asculta inima.

— Cum era marea azi? îl întreba.

Apoi îi simțea pulsul şi-l întreba dacă nu cumva respira cu greutate.

— Ba da, dar e din cauza urcuşului, răspundea el de fiecare dată, dar ea nu părea convinsă.

La optsprezece ani, Shūichi intrase la o universitate de artă din Tōkyō. Pentru a nu plăti chiria unui apartament, făcea naveta de la Kamakura, dar acea oră de tren nu-l obosea. Călătoria îi era răsplătită pentru că vedea munții azurii atunci când ieşea din gară, la întoarcere.

Chiar dacă locuiau în continuare în aceeaşi casă, Shūichi se întâlnea rar cu mama sa din cauza programului. Oricum, după intervaluri mari, încercau să reînnoiască ritualurile lor: mic-dejunuri care păreau prânzuri, pălăvrăgeala în plină noapte lângă *kotatsu*[3], ceaiul de *yuzu* împotriva durerilor inexistente de gât. Iubirea, semănată cu multă grijă la început, crescuse şi era acum plină de flori şi fructe, de aceea nu mai avea nevoie de prea multă grijă.

Shūichi îi datora mult mamei sale. Îi datora mai ales cariera de desenator ce-i umplea zilele de culoare. Mama sa ştiuse să valorizeze modul ciudat în care Shūichi privea totul de când era copil, transformând pisicile în mesageri tainici, ferestrele în intrări magice şi insectele care apăreau bucuroase, vara, în invadatori de pe alte planete. Crezuse în el chiar şi atunci când nu părea că ar fi meritat.

Ceva se stinsese în Shūichi de la moartea ei. Nu ar fi putut explica în cuvinte, dar coarda care-l ținea legat de lume îşi desfăcuse un nod.

Mama sa fusese o femeie veselă. Îşi amintea cu greu momentele ei de furie, se dizolvau mai degrabă în teama permanentă că lui Shūichi i s-ar fi putut întâmpla ceva. Însă

---

[3] Masă joasă de lemn acoperită cu o cuvertură groasă sub care se află o sursă de căldură (pe cărbuni, în trecut, electrică, în prezent), prinsă adesea chiar de lemnul tăbliei, pe dedesubt (N. red.).

devenea impudică atunci când suferea. Cu cincisprezece ani în urmă, după moartea neaşteptată a soţului ei, rămăsese îmbrăcată în acelaşi chimono funebru timp de o săptămână, nu aruncase nici măcar gunoiul. Când Shūichi a trecut pe la ea, după câteva zile, simțise mirosul neplăcut încă de la intrare. Coji de banane şi lapte: mama sa nu mâncase nimic altceva din dimineața înmormântării.

Însă ceea ce-şi amintea mai ales era acea încredere nemeritată pe care ea o acorda oricui. Dacă nu găsea calități, şi le inventa. Încă de când Shūichi era mic, îi arătase că se putea mereu găsi un mod de a iubi persoanele din jur. Nu, nu ignora comportamentele greşite, dar nu le încărca mai mult prin cuvinte urâte.

— Imaginează-ți că aceşti oameni deja trăiesc greu cu ei înşişi!

Chiar şi atunci când comentau cele mai groaznice ştiri, mama îi spunea că era posibil să bagi în închisoare anumite persoane fără să le urăşti neapărat. Shūichi se simțise uşurat aflând că şi cine greşea putea fi respectat.

Acea învățătură urma să-l schimbe profund mai mult decât orice altceva.

Aşa că acum, gândindu-se la micul hoț, Shūichi era cuprins nu atât de furie, ci mai mult de curiozitatea de a afla ce naiba ar fi putut să facă un copil cu o stropitoare veche, cu un şorț de bucătărie pătat de-al mamei lui şi cu un pahar ciobit.

Urma să descopere foarte repede că furtul se repeta în fiecare după-amiază, când copilul se întorcea de la şcoală şi el era ieşit de puțin timp.

doki doki

— Eu vreau să mor aici, murmurase copilul mai mare.

— De ce aici? întrebase copilul mai mic.

Stătea alături de el, pe marginea râului.

— Pentru că aici cunosc numele tuturor lucrurilor.

— Toate?

— Da, toate. Dacă o întreb pe bunica mea cum se cheamă o insectă, ştie mereu. Ştie şi cum se face un cuib de rândunici sau de ce sunt găuri în ghinde.

— Şi de ce sunt găuri în ghinde?

— Pentru că în ele locuiesc larve. Se cheamă *zōmushi*, insecte-elefant, pentru că au o trompă foarte lungă, ca a unui elefant.

Copilul mai mare se ridicase şi scosese din buzunar o mână de ghinde.

— Ştiu şi unde sunt locurile cele mai bune de pe aici ca să le culeg.

Îi dăduse şi lui o ghindă, găurită toată. Apoi a început din nou să murmure:

— Aici vreau să mor, sunt sigur.

Copilul mai mic tăcuse, privind ghinda.

— Aşa, într-o zi, când voi renaşte precum Buddha şi voi deveni o piatră, o ghindă sau o larvă, voi şti să mă orientez. Voi găsi mereu drumul spre casă pentru că aici, în jur, cunosc numele tuturor lucrurilor.

Spusese chiar aşa, voi şti să mă orientez, voi renaşte ghindă sau larvă. Sau poate că spusese veveriță sau frunză? Copilul mai mic ar fi vrut să obiecteze ceva, cum ar fi că, dacă tot trebuia să se transforme în ceva, nu era mai bine să devină un supererou, un dinozaur sau o insectă? De pildă, dacă ar fi trebuit cu adevărat să-şi găsească un loc,

lui i-ar fi plăcut să renască acolo, în acea găurică minusculă de lângă mânerul uşii de la camera sa, pe care o făcuse el însuşi, pe ascuns, cu dinţii unei furculiţe.

Viaţa este un şir de naufragii.

Insula pe care nimerim, stadiul în care se găseşte nava noastră, pluta pe care o găsim printr-un noroc, braţele, unicul obiect rămas din viaţa precedentă: totul devine important. Pentru că atunci când ajungem pe acea plajă, indiferent de viaţa care a precedat acel moment, totul se transformă în amintire.

Indiferent câtă durere s-a acumulat, se întâmplă ca viaţa să o ia de la capăt.

— Un naufragiu?

Geamurile dădeau spre nodul de tramvai al liniei Chūo şi, puţin mai jos, se vedeau capetele minuscule ale celor care se înghesuiau în jurul unei răscruci zebrate. Apoi, semaforul deveni roşu şi capetele ca nişte gămălii de bolduri se opriră pe margine.

Shūichi încuviinţă.

— Da, un naufragiu, murmură, în timp ce continua să fixeze cu privirea acea răscruce.

— Însă bănuiesc că protagonistul va întâlni apoi pe cineva...

— Nu, naufragiază şi atât.

Shūichi se răsuci spre omul care stătea la biroul din capătul camerei. Recunoscu expresia lui dezorientată şi acel mod de a vorbi, alungând cuvintele, cum făcea de fiecare dată când începeau să vorbească despre o carte nouă şi editorul se temea că nu ar înţelege.

— Deci este o poveste de supravieţuire?

— Putem să spunem şi aşa.

— Înţeleg...

Shūichi cuprinse cu privirea întregul Tōkyō. Era o dimineață luminoasă, sub picioarele lui naufragia un întreg oraş, cine ştie câți oameni se străduiau să mai plutească. Şi totuşi, albastrul senin al cerului făcea ca totul să pară liniştit.

— Dar ce se întâmplă pe această insulă?

— Nimic, răspunse Shūichi, apropiindu-se de birou.

Mută scaunul, se aşeză proptindu-se cu coatele pe servietă. Editorul se retrase fizic, aruncându-şi toată greutatea pe spătar.

— Nimic? Nu se întâmplă nimic?

— Nimic. Se învârte prin jur şi înțelege cum e insula. Ce animale trăiesc acolo, ce plante. Aş spune că se loveşte de singurătate, asta dacă trebuie neapărat să găsim un sens.

— Un sens...

— Pentru adulți trebuie neapărat să găsim un sens, nu-i aşa?

— Presupun că da.

— Eh, pentru copii e altfel. Ei găsesc sensul atunci când fac ceva, nu înainte, nici după.

Omul suspină.

Shūichi se ridică şi se întoarse la geam în momentul în care trenul portocaliu al liniei Chūo traversa gara din Kanda şi se lansa spre cea din Tōkyō. Îşi imagină că acel tren ar fi tăiat apa, nu aerul, şi că imense valuri portocalii ar fi izbit oraşul pe dreapta şi pe stânga. Un parfum de citrice inundă nările lui Shūichi şi închise ochii.

— Carevasăzică, un naufragiu...

— Da, Ishii-san, un naufragiu.

Când ieşi din biroul editurii, Shūichi o luă pe scări în loc să ia ascensorul. În spatele ferestrei se zăreau trecerea trenului şi un zbor înalt de corbi.

În timp ce cobora cele treizeci şi două de etaje, se gândi la copilul care-i fura din casă în fiecare zi. Se întrebă ce obiect urma să mai fure în acea după-amiază din garaj. Vreo tigaie, vreo carte ilustrată sau o unealtă de grădinărit.

Zâmbi gândindu-se la faţa micuţului atunci când urma să descopere darul.

2

Pentru a pescui un peşte-lună ai nevoie de un fundal negru precum cerneala şi de câteva stele marine.

Pentru a captura un peşte-spadă trebuie să-ţi procuri un năvod zdravăn şi o teacă.

Pentru a pune mâna pe un peşte-câine e nevoie de o lesă şi de multe mângâieri.

Dar pentru a pescui un peşte-copil? Ce trebuie să faci pentru a prinde inima lui, fără să-i faci rău?

Cu o săptămână mai devreme, Shūichi se trezise în plină noapte. Avea respiraţia întretăiată, atât de iute, încât părea că înfruntase suişul repede, nu încetişor. Visase din nou că avea şase ani şi că se afla la repetiţia pentru serbarea de sfârşit de grădiniţă.

Toţi copiii din jurul lui erau îmbrăcaţi în roşu, cu haine făcute de educatoare împreună cu ei. Ornamentele formau, cu litere adezive, cuvinte de mulţumire, pălăria era făcută din fâşii de carton strânse cu elastic la capete. Pe podea şi sub picioare erau bucăţi de scotch şi sclipici. Repetaseră

mult timp paşii de dans; muzica, preluată de la un cântec popular, fusese transformată pentru a exprima recunoştinţa, prietenia celor şase ani petrecuţi împreună, bucuria noilor întâlniri care urmau să le schimbe în continuare orizontul. Într-adevăr, după acea zi urma plecarea: cei mici, în funcţie de adresa de domiciliu, urmau să fie distribuiţi în cele trei şcoli elementare care se aflau pe o rază de zece kilometri faţă de gara Kamakura. Totul urma să se petreacă în aprilie, când cireşii sunt în floare.

Shūichi o aştepta pe mama. Între timp, părinţii colegilor lui se apropiau cu grija aceea cu care se intră în lumea copiilor, se aşezau pe jos, vorbeau încet. Mama sa, care sosea mereu mai devreme, întârzia. Într-un sfârşit o văzuse apărând din spatele cortinei cu poşeta în mână, îmbrăcată în chimonoul care-i strângea corpul micuţ, cu ochii roşii, machiajul compact şi buza umflată. Shūichi înţelesese imediat că se întâmplase ceva rău.

Mama sa zâmbise tot timpul serbării. Rămăsese aşezată pe genunchii îndoiţi, în timp ce Shūichi se străduia să nu-şi imagineze nimic. Dar nu serbarea îl tulburase atât de mult încât să ajungă să o viseze în mod repetat şi ca om mare, ci mai ales întoarcerea. Pasul un pic strâmb al mamei pe străzile întunecate din Kamakura şi mai cu seamă noaptea, când Shūichi se prefăcuse că merge la culcare, în schimb, o spionase, nemişcat, din spatele uşii, în timp ce ea se demachia în faţa oglinzii. Urma să-şi amintească mereu gesturile extrem de lente cu care ea şi-a întins crema şi ciudata magie prin care, în loc să se facă albă, pielea ei devenise colorată sub pămătuful de vată. Albastră ca noaptea şi roşie ca o garoafă.

În vis, imaginea aceasta se întrerupea şi spaima lui Shūichi creştea în galop, prindea forma unui tsunami de culoarea petrolului, care-i devora faţa, cobora pe gât, îi

strâmba umărul, curgea ca un lichid întunecat pe piept şi, în final, îi lichefia mama.

Shūichi nu avea habar dacă acea zi fusese adevărată sau dacă totul era fructul unui documentar văzut la televizor sau al pălăvrăgelilor despre Koda-san, femeia din vecini care, în sfârşit, îşi denunţase soţul după ani de violenţe. Shūichi nu verifică niciodată cu mama lui dacă toate acele lucruri se întâmplaseră cu adevărat. Şi nu pentru că-i era teamă că ea ar fi negat, dimpotrivă.

În definitiv, Shūichi credea că lucrurile pot fi împinse înapoi în vise dacă nu se vorbeşte despre ele.

Shūichi îşi puse o mână pe inimă şi în acea noapte, apoi se ridică şi bău un pahar cu apă.

Odată întors în pat, căută în minte o imagine care să-l liniştească. Fără să-şi dea seama din ce motive, printre multele imagini o alese pe cea a copilului misterios al cărui nume nu-l ştia. Îl văzuse trecând prin faţa grădinii în acea dimineaţă, mai devreme de şapte, zăbovind apoi cu ghiozdanul pe spate şi ochii mijiţi din cauza soarelui. Avea ochi plini de curiozitate, inteligenţi.

Emoţia pe care o simţise Shūichi îl înveselise, iar asta îl punea în gardă. Însă hotărâse să ignore prudenţa.

După mulţi ani urma să înţeleagă că această hotărâre fusese începutul celei de-a treia vieţi ale sale.

Shūichi s-a lăsat spionat de copil timp de o săptămână, dar îl spionase şi el în acelaşi timp.

Se urmăreau pe rând: când unul era pe banca şcolii, celălalt desena pe masa de lucru, iar după-amiaza îşi dădeau întâlnire în absenţă. Shūichi se prefăcea persoana cea mai neatentă de pe planetă: nu băga în seamă acea umbră care se lungea la apus în faţa casei, ieşea fără să tragă bine uşa şi lăsa garajul deschis, ca să se aerisească. Uneori, coborând spre oraş, intuia reflecţia copilului pe

geamul unei ferestre, îl zărea cu coada ochiului, înfofolit printre pietrele funerare din cimitir sau sprijinit de parapetul podului care traversa Nameri, râul care trecea pe partea versantului Komachi şi marca sfârşitul străzii Tunelul Concubinei.

Odată, în timpul unei ploi puternice, se şi încrucişaseră prin întunericul tunelului, şi zgomotului ploii i se adăugase ecoul paşilor lor. Copilul privise cu încăpățânare doar spre picioare, Shūichi făcuse la fel, dar la un moment dat se răsuciseră amândoi să se vadă: o lipsă de coordonare de două secunde îi salvase de la a se da de gol.

Dar Shūichi avea un avantaj enorm. Ştia că la întoarcere ar fi putut să studieze copilul cu calm. Instalase o cameră video, o ascunsese printre cutiile înghesuite din fundul garajului, deasupra părților din vechea bucătărie.

În mod normal nu ar fi făcut-o niciodată, chiar şi pentru faptul că evita acea emoție firavă care-l trăgea după ea în lume. Totuşi, crescuse curiozitatea de a afla cine putea fi acel copil şi ce relație avea cu casa lui, mai ales că băiatul sustrăgea în fiecare după-amiază lucruri fără valoare. Shūichi descoperi că nu putea să facă uz de indiferența cu care se apăra de obicei.

Seara, desfăcea capacul de la *bentō*[4], îşi lua bețişoarele din lemn şi, învăluit de aromele sosului de soia, ale orezului fiert şi ale crochetelor de pui, deschidea computerul şi cerceta înregistrările dintre orele 14:00 şi 18:00.

Pe benzile în care orice lucru căpăta nuanța albăstruie a munților văzuți din depărtare, se vedea copilul care desfăcea cutiile, rupea banda izolatoare cu vârful unui creion şi pipăia conținutul cu degete nerăbdătoare. Scotea obiectele cu grijă şi le băga într-o sacoşă din pânză. Privea des ceasul

---

[4] Vas cu porție de mâncare deja pregătită.

de la mână, ca şi cum şi-ar fi amintit singur că timpul trecea.

Shūichi era convins că băiatul căuta ceva anume, dar că, între timp, era atras în mod magic de ceea ce găsea în garaj.

Îl uimea cel mai mult faptul că acea grămadă de nimicuri părea să aibă un sens pentru copil.

Shūichi începu să-şi amintească anumite lucruri în momentul în care-l văzu că mânuia obiectele cu un sentiment pe care el însuşi încercase din răsputeri să-l contureze.

Îşi aminti ziua în care mama sa murise, observă cu întârziere cărțile de şcoală care se găseau pe masa din sală, după mulți ani de la pensionare. Revăzu cămara plină cu făină, drojdie şi ciocolată, ca pe timpul când trăia el acolo. Mama lui nu era pofticioasă, excludea faptul că ar fi putut să consume singură toată acea grămadă de alimente.

Cu o mână hotărâtă, redeschise în memorie toate camerele, una câte una. Văzu că la intrare era globul terestru care-i stârnea curiozitatea atunci când era mic. („Lumea e enormă, Shūichi, adu-ți aminte că poți pleca mereu atunci când un loc anume nu-ți e pe plac! Fuga nu e neapărat un lucru rău. Mai degrabă călătoreşte, aşa vei vedea ce mult loc e pe planetă!"); observă jocurile pe care le sigilase cu doi ani în urmă şi care acum erau la vedere, precum şi bicicleta care stătea din nou în grădină.

În timp ce scotea lucruri din casă cu acel muncitor, îşi dăduse seama de ciudățeniile astea, dar nu voise să-şi pună întrebări. Mama lui era moartă, de acum nu mai conta. Şi nu avea sens să se condamne singur la întrebări fără răspuns.

Lui Shūichi nu-i plăcuse niciodată suspansul, îi întrerupea viața. Devenea obsedat, nu renunța până când nu afla cum se termina o poveste. Începea cărțile încet, în

mod forțat, avea grijă să le aleagă astfel încât paragrafele să-l satisfacă fără să-i stârnească dorința de a afla ce s-ar fi putut întâmpla. Deseori, pentru a-şi potoli curiozitatea, trecea direct la final. Căuta să afle dinainte şi povestea filmelor sau serialelor de la televizor. Îl irita faptul că nu putea să facă acelaşi lucru cu persoanele şi cu alegerile mai importante din viață.

Ceea ce era nou reprezenta un hazard insuportabil pentru Shūichi.

Semnul pentru cuvântul „nou" şi cum l-a înțeles Shūichi de-a lungul timpului

— *Kanji* pentru 新 *shin*[5] „nou" este combinația dintre semnele 辛, 木 şi 斤, zise mama lui, trasându-le pe tabla din sală.

Primise acea tablă când şcoala unde preda se închisese pentru a fi reconstruită şi ea se gândise că ar fi fost minunat să aibă una acasă pentru a exersa.

[5] Sensul unei ideograme japoneze.

辛 era un fel de „ac gros cu un mâner”, un instrument pe care Shūichi şi-l imagina cu greu. În final, după o lungă şi inutilă căutare, îl percepu ca pe un fel de săgeată mică. Chiar şi atunci când îl privea i se părea că semăna: iată bățul, coada şi vârful. Mama îi explicase că obiceiul era să se tragă cu săgeata pentru a alege copacul (木) ce urma să fie tăiat şi din care urmau să se facă obiecte sacre precum tăblițele funerare.

În timp ce ea trasa povestea cu cretă, Shūichi îşi imagina bărbați din China antică prinzând cu forță acel obiect fără formă şi lansându-l în aer pentru a afla încotro îi era destinul; apoi, cu toporul (斤), începeau să-l doboare. Descoperi că obiceiul de a lansa în acest mod o săgeată era antic şi că se folosea şi atunci când se construia o clădire importantă: şantierul începea acolo unde se înfigea vârful săgeții.

— Iată, Shūichi, toată procedura era închisă în acest *kanji*.

Copilul îşi amintea vocea mamei, creştea şi se umfla de tonul entuziast al învățătoarei care era, de fapt. O revedea în timp ce-i explica cum tăierea acelui copac deosebit, ales printr-un ritual complex nu de către oameni, ci de voința divină, devenise de-a lungul timpului sinonim cu „nou început, noutate”.

— Iată de ce, trăgea concluzia, şi astăzi se foloseşte 新 pentru a defini ceva nou.

Shūichi rămăsese fascinat de povestire, dar şi de transformarea extraordinară a mamei: era născută pentru a preda. Singurul lucru pentru care fusese vreodată gelos era timpul pe care ea îl petrecea la şcoală cu elevii săi.

La zece, douăzeci, patruzeci de ani, Shūichi era încă sigur că ceea ce era nou avea de-a face cu destinul, cu o săgeată cu care să alegi un arbore şi cu un topor cu care să-l dobori, dar în special cu ceva mai mare şi sacru, demn de realizat cu acel lemn.

Pentru Shūichi, noul urma să aibă mereu legătură cu încrederea, construirea şi hazardul.

Îi venise ideea acelui dar pentru că ştia că un peşte-copil se capturează numai cu bucăţi din sine.

Stătuse multe ore să-l deseneze. Începuse uşor, îşi imagina doar o schiţă în centrul paginii. Însă apoi crescuse brusc, ca o plantă de avocado din sâmbure. Se întâmplase exact în momentul în care depăşise teama de acea familiaritate care plutise în aer (deşi era sigur că nu-l cunoscuse niciodată) şi pe care o simţise imediat pentru acel copil. Exista o asemănare pe care nu şi-o explica şi care-l făcea să se simtă vulnerabil. Dar ştia că putea să controleze senzaţia, şi atunci luase creionul şi alesese foaia de hârtie.

Odată terminat primul desen, şi-a dat seama că voia să continue. Ezitase din nou înainte de a-l începe pe al doilea, dar numai pentru că ştia că, după ce avea să termine alt portret, urma să nu-l uite niciodată.

Când se lăsă întunericul, aprinse veioza de lucru şi-l începu pe al treilea.

Astfel, realiză un studiu asupra unui personaj, o pagină întreagă cu douăzeci şi patru de schiţe făcute mai întâi cu creionul, apoi colorate cu acuarelă. Era copilul, cu trăsăturile definite cu precizia profesionistului care ştie să

redea nu doar linia perfectă a chipului, ci şi acel punct incert în care-şi face cuib inima şi se completează întregul.

Îl desenase în mici sfere în care chipul apărea vesel, surprins sau atent; iată-l aplecat deasupra unei cutii, apoi din profil, cu ghiozdanul, în timp ce-şi mânca unghiile, în timp ce strănuta.

Când termină, îşi dădu seama că era noapte de multă vreme. De mulți ani nu mai fusese atât de absorbit de un desen încât să uite de cină. Scoase ştampila din sertar, o presă peste pernița impregnată cu cerneală violetă şi-şi aplică semnătura pe foaie, jos, în dreapta. Merse la culcare mulțumit, gândindu-se care ar fi putut fi cel mai bun mod în care desenele puteau să ajungă la copil.

Nu putea să prevadă ce ar fi simțit micuțul, dar ştia că nu ar fi reacționat aşa cum se aştepta el. Cel puțin nu la început.

Acceptă riscul.

A doua zi puse foaia în garaj, la vedere, desprinse camera video şi plecă direct la gară.

Trebuia să se întâlnească la Tōkyō cu editorul său. Îi vorbise despre o carte ilustrată care-l obseda de ceva timp, despre un vis pe care-l avusese şi despre un copil care înfrunta un naufragiu.

De ce credea Shūichi că un peşte-copil s-ar putea captura doar cu bucăți din sine

Era din cauza unei poveşti pe care Shūichi o citise în copilărie.

Se vorbea despre oamenii dintr-o țară îndepărtată, care plecau în călătorie pentru a descoperi cum s-ar fi putut vindeca o boală ciudată de care sufereau toți, fără deosebire, bărbați, femei, bătrâni şi copii.

În corpul fiecăruia se formau aproape zilnic mici găuri, spații largi cât circumferința unui creion şi adânci cât vârful lor. De-a lungul întregii vieți, acele găurele se deschideau şi se închideau fără odihnă: se opreau de fiecare dată când se întâmpla ceva care-i făcea pe oameni fericiți. Dar nu se închideau pentru totdeauna şi, în afară de câteva cazuri misterioase, acele găuri reîncepeau să se deschidă.

După decenii de nomadism, poporul ajunsese la adăpostul unui preot budist. Întrebat despre cum ar fi fost posibil să fie umplute acele găuri o dată pentru totdeauna, bătrânul înțelept explicase că singura materie capabilă să o facă nu putea fi ceva complet nou şi străin de sine, ci chiar „ceva care în origine făcea parte din sine”. Doar astfel se putea repara totul cu adevărat. Sticla se repara cu sticlă, lâna cu lână, carnea cu carne.

În acelaşi mod, orice sentiment mai puternic trebuia să înceapă şi să se termine prin sine, era necesar ca bucuria să existe indiferent de reacția lumii, ca fericirea să nu depindă de nimeni altcineva.

Dar primul pas era cel mai complicat: trebuia să se înțeleagă ce anume era în sine.

Shūichi nu-şi amintea cum se termina povestea, dacă micile găuri se cicatrizaseră, dacă acel popor încetase peregrinarea. Nu ştiu niciodată nici titlul poveştii pentru că nu o căută. Se strădui să nu o facă, de teamă că ar fi putut să şi-o amintească diferit.

Când Shūichi se întoarse acasă, îşi dădu seama că nu fusese sustras nimic.

În garaj nu era nici urmă de copil şi de desen. Probabil se speriase, gândi, şi-i păru rău că stinsese camera video şi că pusese foaia de hârtie la vedere.

Copilul nu apăru în zilele următoare. După o săptămână de absență, Shūichi era tentat să meargă în căutarea lui, dar îşi spuse că, în definitiv, trebuia să lase viața să se desfăşoare aşa cum venea.

Adevărul era că bănuia că urma să se întâlnească cu el, chiar dacă băiatul nu se mai întorcea, Kamakura era atât de mică, s-ar fi putut vedea la supermarket, la coada din fața unui sanctuar sau s-ar fi putut aşeza alături la un Starbucks. În acel oraş, în afară de turişti, oamenii erau aceiaşi.

Greşea.

Trecuseră două săptămâni şi, când Shūichi îl văzu, copilul stătea nemişcat pe podul Tōshoji, într-o poziție ciudată. Inima lui bătea nebuneşte şi bărbatul, privindu-i chipul tras şi maxilarul strâns, se întrebă o clipă dacă nu cumva copilul tremura din cauza lui. Dar băiatul nici nu-şi dăduse seama de prezența lui Shūichi. Inima copilului suferea, dar nu din cauza lui.

Căutase să scape de inima a doi băieți care-l necăjeau.

Probabil că erau ultimele resturi ale unei tachinări începute la şcoală şi duse până acolo.

Nu părea a fi nici prima oară. Părea mai degrabă un fel de ritual de care erau conştienți şi victima, şi torționarii.

Copilul spunea cu voce tensionată:

— Dă-mi-l înapoi!

— Dar de ce eşti atât de lent? îşi bătea joc unul dintre cei doi, cel mai mic de statură.

În schimb, celălalt râdea a batjocură. Toți trei purtau aceeaşi uniformă.

Copilul părea mai degrabă extenuat decât umilit. Îi înfrunta din greu, obosit.

Shūichi observă atunci că unul dintre băieți ținea ceva în mână, flutura în aer obiectul şi se retrăgea de câte ori copilul încerca să-l prindă. Când, pentru a câta oară, acesta sări din nou să prindă ceea ce-i aparținea, băiatul mai scund aruncă acel ceva dincolo de parapetul podului, acolo unde curgea râul Nameri. Din instinct, toți s-au aplecat să privească.

Atunci Shūichi țâşni, luând-o spre pod. Surprinşi de zgomotul paşilor, cei doi băieți se întoarseră spre omul care era deja în spatele lor. Crezând că adultul ar fi putut avea vreo legătură cu copilul sau că ar fi putut țipa la ei, o luară la fugă. Ghiozdanele din piele se zbăteau pe spatele lor, amestecându-şi sunetul cu cel dezordonat al paşilor şi al hohotelor de râs.

Doar atunci copilul îl văzu pe Shūichi. Rămase nemişcat, îndurerat.

De data asta nici unul din ei nu-şi aplecă privirea.

— Pe aici, repede.

Shūichi indică o scară formată din blocuri mari de piatră, care începea de pe partea dreaptă a podului şi ajungea la râu. Treptele erau tăiate grosolan şi acoperite de muşchi şi de ierburi. Coborâră cu grijă, ținându-se de peretele pietros.

Foaia căzuse pe una dintre pietrele plate care formau fundalul râului. Evitase printr-o minune apa care era joasă în acea zi.

— Tu stai aici şi ține-mi asta, te rog, îi zise Shūichi copilului, dându-i servieta sa. Fii atent să nu o uzi.

Apoi îşi scoase pantofii şi ciorapii, îşi suflecă marginea pantalonilor şi cu salturi mici ajunse lângă foaie. Când o luă, se întoarse cu un zâmbet spre copil şi i-o arătă ca pe un trofeu.

— S-a udat doar pe margine, o ții un pic la soare şi se usucă imediat, spuse. Se poate încreți un pic, dar hârtia e groasă, din fericire.

Doar atunci Shūichi o recunoscu.

Era tabelul cu cele douăzeci şi patru de portrete făcute de el. Era studiul despre personajul său.

— Vreți să mă certați? întrebă Kenta după ce s-au întors pe pod. O să mă spuneți mamei?

— Nu o cunosc pe mama ta, răspunse Shūichi. Dar cu siguranță aş vrea să ştiu de ce ai luat atât de multe lucruri care aparțineau mamei mele.

Nu folosi verbul *a fura*, avea impresia că sustragerile aveau un motiv mai profund. Mottoul mamei sale era: „Evită să judeci când nu ştii cum stau lucrurile.”

Copilul tăcea.

— Sunt doar curios.

— Acolo înăuntru erau şi lucrurile mele, răspunse, în final, copilul, iar Shūichi îşi dădu seama din tonul vocii că se simțea jignit, aşa părea, deşi încă nu explicase nimic.

— Nu puteai să-mi spui? Te-aş fi ajutat să le cauți!

— Dumneavoastră distrugeați casa doamnei Ōno, mi-era teamă că urma să aruncați totul.

— Nu *distrugeam* casa, cel mult o *renovam*. Shūichi zâmbi.

Copilul rămase serios, nu părea convins.

— Oricum, era de ajuns să bați la uşă, puteai să-mi fi spus.

Shūichi se repetă, dar la jumătatea frazei prevedea deja finalul. Mintea copiilor funcționa în alt mod. Dacă acel copil nu avea încredere în adulți, cu siguranță avea motivele sale întemeiate.

— O cunoşteai de multă vreme pe mama mea, adică pe doamna Ōno?

— Mă ajuta pentru şcoală.

Shūichi dădu din cap.

— Vino acasă, aşa-mi explici mai bine şi căutăm şi lucrurile tale.

Copilul nu răspunse, dar îl urmă până când paşii lor se aliniară.

— Unde locuieşti?

— Acolo.

Degetul arăta spre începutul unei străduțe paralele cu cea care ducea la Tunelul Concubinei şi care, la rândul ei, se cățăra brusc pe munte. De acolo pleca un drum în urcuş care ducea până la sanctuarul Yakumo-jinja.

— Şi cum te cheamă?

— Kenta.

— Kenta...

Copilul îşi băgă mâna în buzunar şi scoase ceva afară. Se răsuci spre Shūichi şi întinse palma spre el.

— Ce e?

Copilul îl privi un moment în ochi, apoi coborî ochii spre bucățica de metal.

— Doamna Ōno mi-a dăruit-o de ziua mea.

Shūichi pricepu.

— S-a rupt, zise. Nu am furat-o.

— Te cred.

Era tipic pentru mama lui să facă un dar atât de absurd unui copil, de ziua lui. Îi dăruise un obiect care era, în realitate, un concept: cheia casei şi, împreună cu ea, încrederea ei absolută.

doki doki

— Câți ani ai?
— Şase. Dar tu?
— Opt, sunt într-a treia elementară. Anul ăsta învăț o grămadă de *kanji*. Cum ar fi cel pentru „gară” sau pentru „a înota”... care seamănă cu cel pentru „apă”, dar e mai complicat.
— Eu încă nu ştiu să scriu. Nu sunt bun la asta.
— E fantastic să scrii, exclamă cu entuziasm copilul mai mare.
— De ce?
— Pentru că poți opri lucrurile.
Copilul mai mic se întunecă la chip. Nu înțelegea şi devenea trist de câte ori se întâmpla asta.
— În ce sens?
— Vorbele sunt prea rapide, eu uit tot, dar, dacă le scrii, poți să ți le aminteşti.
— Însă e bine şi dacă nu ți le aminteşti.
— Depinde. Anumite conversații merită să nu fie uitate niciodată.

Pentru programul de după şcoală erau în acel an doar învățători part-time, tineri laureați cu puțină experiență şi nemotivați.

Părinții lui Kenta plăteau o anumită sumă pentru aceste după-amiezi, dar copilul era liber să vină acasă dacă dorea. Era foarte obositor să ai opt ani, să mergi la şcoală, să-ți faci temele, să ai colegi care-şi aminteau extraordinar de bine greşelile altora. Până şi libertatea îl obosea.

De aceea, Kenta ieşea de la şcoală şi se plimba, pierzându-se în propria fantezie, uneori vorbea în gura

mare, cânta, dădea şuturi în aer. Se apleca peste podul Tōshoji, arunca în gol rămurele sau pietre adunate de pe stradă, din când în când se aşeza pe o bancă şi citea benzi desenate.

Nu se descurca rău la şcoală, dar nu se străduia prea mult. Însă doamna Ōno îi spusese într-o zi că cel mai grav lucru era că nu se distra:

— Dacă nu te distrezi la şcoală, de unde crezi că va veni fericirea?

În timp ce-l asculta vorbind, Shūichi completa cu propria imaginaţie frazele tăiate ale lui Kenta. Îi vorbi despre cum erau dimineţile la şcoală, despre după-amiezile petrecute cu doamna Ōno, despre viaţa sa cu părinţii lui, acasă, despre o excursie pe care o făcuse cu două luni în urmă la o fermă din Chiba; omitea din fapte şi făcea salturi tipice pentru copii, la ei logica stă mai degrabă în ceea ce simt, de aceea Shūichi nu înţelegea bine ceea ce voia să spună Kenta şi nici detaliile pe care se precipita uneori să le descrie, dar nu punea încă întrebări. Ştia că, în funcţie de intensitatea emoţiei, micuţii inversează ordinea logică a cuvintelor: trebuia doar să aştepte.

Însă ceea ce îl emoţiona mai mult era să-l audă vorbind, sunetul vocii, bâlbâiala uşoară cu care încetinea anumite cuvinte, şi poate că şi din cauza asta nu se concentra pe deplin. Ce se întâmpla cu inima lui?

În realitate, Shūichi intui motivul, dar alungă acel gând.

— Ţi-e foame? îl întrerupse când Kenta părea să fi pierdut şirul.

— Da... îmi imaginez că aţi aruncat şi ciocolata doamnei Ōno.

Shūichi zâmbi la acuzaţia constantă a lui Kenta. Nu-l ierta pentru că răvăşise casa. Înţelese că avea dreptate când află că acel copil mersese acolo în fiecare zi, timp de un an.

Ceea ce-l uimea cel mai mult era că mama lui nu-i spusese niciodată despre copil. De ce oare nu-i vorbise despre Kenta?

— Nu am ciocolată, dar pot prepara nişte clătite, dacă vrei. Îți plac?

— Ai gem de căpşuni?

— Nu cred.

— De piersici?

— Nici atât.

— Miere?

— Văd că eşti exigent, zâmbi Shūichi.

Ecoul acelor vorbe, pronunțate cu intonația exactă a mamei sale, se sparse în bucătărie. Căzu la pământ precum un pahar plin cu apă scăpat din mână.

— Mergem să facem cumpărături?

În timp ce copilul îşi lua geaca şi vorbeau despre magazinele în care urmau să meargă, pe ce versant al muntelui urmau să coboare, în timp ce Kenta enumera lista cu bunătăți pe care ar fi vrut să le mănânce şi părea că avea completă încredere în el, Shūichi se întrebă în ce punct al unei poveşti ar fi putut fi, la început, la jumătate sau la sfârşit. Şi se temea că n-ar fi avut niciodată destule elemente pentru a înțelege. Ar fi vrut să-l roage:

— Dacă poți, spune-mi de pe acum...

Dar ştia că o poveste se poate citi de oriunde: mai devreme sau mai târziu se înțelege cum se va sfârşi.

Lui Shūichi îi luă mai bine de o săptămână pentru a descoperi exact cum se întâlnise copilul cu mama lui.

Era toamnă în acea zi, şi Shūichi se gândi că era mereu toamnă când se petrecea ceva important în viața lui.

Se întâmplase la începutul străzii care ducea la Tunelul Concubinei, acolo de unde pleca şi drumul care ducea sus, pe munte şi unde se zărea şi căsuța cu două etaje unde

locuia copilul. Părinții lui Kenta nu se înțelegeau prea bine: copilul ceruse să aibă un frățior, dar după vreo doi ani încetase să mai spună asta. Acum ar fi fost mulțumit dacă ei ar fi tăcut în loc să se certe.

În acea zi, doamna Ōno se întorcea de la piață şi începuse să urce strada când i se rupsese sacoşa cu fructe. Kenta văzuse trei mere care se rostogoleau pe drum: unul se înțepenise la baza scării unei căsuțe, alt măr ajunsese aproape de pantofii lui, al treilea încă se rostogolea.

Atunci, Kenta a cules repede fructele şi a fugit să o ajungă din urmă.

— Mere? întrebă Shūichi.

— Mere, răspunse Kenta.

— Şi apoi?

Şi apoi îl întrebase în ce an era, ce anume învăța şi ce îi plăcea mai mult, dar şi ce nu-i plăcea şi de ce: doamna Ōno punea o mulțime de întrebări. Atunci, Kenta ar fi vorbit în treacăt despre *kanji*, i se păreau insecte care-i scăpau mereu din mână, şi ea îl invitase acasă să ia o gustare şi să vadă dacă reuşesc să le prindă împreună.

— Pentru că sunt foarte frumoase, ştii? îi spusese.

Faptul că acele insecte se prindeau greu şi scăpau însemna doar că erau prețioase, că erau vii şi că meritau să faci un efort pentru ele.

Doamna Ōno reuşea să vadă semnele *kanji* aşa cum le vedea el, ca pe nişte creaturi cu mii de picioruşe şi antene, cu o capacitate uimitoare de a se camufla, şi asta îl cuceri mai mult decât orice, mai mult decât gustările cu tort de fructe şi semințe, mai mult decât ciocolatele calde cu bucăți de ciocolată adevărată topite în cană, precum şi alte extravaganțe speciale pe care doar copiii puteau să şi le imagineze. Restul îl făcu şi casa, care părea să-l îmbrățişeze de câte ori ajungea acolo.

Pe măsură ce Kenta vorbea, Shūichi îşi dădea seama că o parte din mama lui se păstrase în el. Ştia riscul la care se supunea, dar bucuria de a o vedea descrisă atât de viu de cuvintele copilului era atât de mare, încât descoperi că nu se putea apăra.

Kenta istorisi în continuare cum de la întâmplarea cu merele au ajuns aproape întâmplător să se întâlnească în fiecare după-amiază. Deja de a doua zi, pe masa din sufragerie unde mâncase cu câteva ore în urmă bucățele de mere cu miere de salcâm, copilul găsise un teanc de teste pentru clasa a treia.

Murmură:

— Dacă o întrebam ceva, ea răspundea şi-mi explica mai bine decât învățătoarea de la şcoală, înțelegeam repede totul şi nu mă simțeam prost.

În realitate, ceea ce lui Kenta i se părea cel mai extraordinar era că doamna Ōno recunoştea când nu ştia ceva.

— Ştii că nu ştiu nici eu? Ştii că nu-mi amintesc? râdea şi începea să caute împreună cu el răspunsul, cu o bucurie mai mare decât dacă l-ar fi ştiut.

Bătrâna nu-i spusese niciodată să vină la ea în fiecare după-amiază, dar se înțelegea din stradă că-l aştepta. Casa era învăluită în parfumul de tort, prăjituri, marmelade de fructe şi *dorayaki* cu cremă şi lui Kenta i se părea că-l simte de la o distanță de sute de metri.

Nu-i spuse lui Shūichi, dar şi acum, când doamna Ōno nu mai era, şi el, în loc să fugă acasă la ea ca să-şi ia gustarea şi să-i povestească toate lucrurile mici sau mari ale zilei, scăpa de colegii de şcoală şi rătăcea prin cartier până seara, când se întorceau părinții, şi acum i se părea uneori că simte în aer acea mângâiere de zahăr şi marmeladă şi mergea până sus, găsea poarta închisă, îl lua o durere pe care nu ştia unde să o pună în afară de acel loc, la intrarea

inimii, unde se cuibărise acea doamnă bătrână care-l învăța în ce ordine să traseze liniile, care-i spunea povestea minunată a semnelor *kanji* şi-l alinta pregătind de fiecare dată o gustare nouă doar pentru el.

Până atunci, nimeni nu-i mai dăduse atât de multă importanță lui Kenta.

Când povestirea lui Kenta s-a încheiat, Shūichi a fost sigur c-ar fi putut să continue zile întregi.

Rezumând-o, părea simplă: mama sa primise în casa ei un băiat din cartier care i se păruse demoralizat, îl făcuse să învețe, îi pregătea de mâncare; între timp, el învăța, se distra, îi ținea tovărăşie. Ea îl făcea fericit pe copil. Copilul o făcea pe ea fericită.

Şi totuşi, Shūichi simțea că Kenta încă nu spunea totul. Nu ştia dacă avea legătură cu el, cu mama lui sau dacă ştia ceva despre Shūichi şi nu-l întreba.

Oare cât îi povestise mama lui despre viața sa? Ce părți din povestea lui Shūichi cunoştea? Şi de ce mama sa nu-i vorbise niciodată despre copil?

Dacă exista un secret, cu timpul urma să-l descopere.

— Dar desenul pe care ți l-am făcut ți-a plăcut?

Copilul încuviință.

— Dar mi l-au stricat.

— Nu-i nimic, îți voi face altul dacă vrei.

De când le găsise în garaj, Kenta observase mult timp, vrăjit, portretele pe care i le dăruise Shūichi. Îşi băgase foaia în ghiozdan, o deschisese pe ascuns la şcoală, pe hol, în clasă, în baie, printre paginile unei cărți de şcoală într-o bancă. Dar nu o deschidea niciodată bine, ca şi cum ar fi adăpostit acolo o umbră. Exact acest comportament atrăsese atenția celor doi băieți.

„La vârsta ta nu trebuie să dai de înțeles la ce anume ții mai mult”, ar fi vrut să-i explice Shūichi, asta era prima

regulă pentru a se asigura de dezinteresul celor din jur, pentru a fi lăsat în pace.

În realitate, Shūichi ştia că, pentru a reuşi, trebuia să se îngroaşe membrana care separa sinele de lume, trebuia să domolească bucuria de a fi viu. Însă ceea ce se întâmpla ulterior era că, nespuse, lucrurile frumoase mucegăiesc. Merita? Nu găsise răspuns la întrebarea asta nici la patruzeci de ani.

Aşa că preferă să nu-i spună nimic.

Apoi, într-o zi, găsi printre paginile unei cărți de şcoală din garaj o listă scrisă de mâna lui Kenta, în care el înşira metodele pentru a înfrunta cei opt ani ai săi. Atunci înțelese că el şi copilul simțeau la fel.

Lista pregătită de Kenta pentru a înfrunta cei opt ani

1. Pentru a micşora zgomotul lumii: punerea căştilor.
2. Pentru a-i micşora importanța: nu da nume lucrurilor (nu numi scaunul, nici ora, colegul de clasă, nici atât).
3. Pentru a nu vedea nimic: privirea fixă spre un bec (doar câteva secunde şi totul se transformă într-un spațiu de pete gălbui).
4. Pentru a nu simți nici un miros: respiră cu gura, evită să mănânci (aşa scuteşti şi gustul, nu te lăsa tentat de chipsuri şi nu te lăsa şantajat cu amenințarea – sau promisiunea – unor bunătăți).

3

Sportul favorit al lui Shūichi era surful.

Ştia că unii, înainte de a intra în mare cu placa de surf, studiază curenţii, temperatura apei, morfologia coastei, pentru a prevedea înălţimea, forţa, frecvenţa. Însă el era cucerit de acel elan instinctiv de a sări pe un val, în cazul norocos în care ar fi sosit. La Kamakura erau doar unde modeste, dar scara redusă îl motiva în loc să-l demotiveze. Se spunea că surful era făcut pentru el pentru că Shūichi îşi proba calităţile în acest fel: nu neapărat capacitatea de a rezista în picioare în timp ce totul se agita sub el, ci răbdarea de a aştepta valul perfect şi de a sări inclusiv pe cel mediocru dacă se ivea pe neaşteptate.

Pe el îl aştepta atunci când decidea să intre în apă?

În golful banal din Sagami, în mare plată, cu surfişti întorşi pe plajă, acolo, în inerţia completă, iată că sosea valul. Un val oarecare despre care el nu ştia nimic. Şi atunci Shūichi, fără să ia în considerare posibilitatea de a aştepta altul mai bun, apuca placa şi începea rapid să înoate.

În acelaşi mod sosise Kenta în viaţa lui.

La fel se întâmplase şi cu Sayaka.

Şinele de tren şi începutul peronului se puteau vedea după vreo zece metri de stradă, dacă te aplecai un pic, însă în gară se putea intra, normal, mult mai încolo.

Shūichi iubea acel punct din oraş, i se părea că se afla într-unul dintre acele locuri unice de unde putea să observe umanitatea pe ascuns, să o spioneze de sub fața de masă. Credea dintotdeauna că era un loc special: toate aşteptările din lume erau concentrate pe peroanele din gări.

Înconjurat de noapte, restaurantul de peşte şi sakè *Sararin* se apăra cu o veioză roşie din hârtie şi cu triunghiul vitrinei locuit doar de o luminiță tremurătoare.

Intră şi se aşeză în locul cel mai ferit. Shūichi îşi imagină surpriza lui Kenta în fața acelui meniu unde scria numele şi prenumele peştilor, erau indicate rolurile şi poreclele. Îl desenase fiica proprietarului, avea acum şaisprezece ani şi mergea la o şcoală de artă, voia să devină *mangaka*. Îşi amintea că vorbise cu ea şi înțelesese din tonul vocii că urma să reuşească ceea ce-şi propunea. Shūichi se gândi că lui Kenta i-ar fi plăcut acel loc şi chiar să vorbească cu ea.

Zâmbi. Îşi dădu seama că asta era esențialul: înțelegi că ți-e dragă o persoană când o vezi şi acolo unde nu e. Iar Kenta nu era, dar Shūichi îl vedea alături de el, râzând.

Shūichi băuse deja al treilea păhărel cu sakè. Conturul barului devenise confuz, gustul neclar.

Brusc, se trezi cu Sayaka alături şi se întrebă dacă o chemase el sau dacă ea se aşezase din greşeală la masa lui.

Shūichi făcu un efort enorm să se concentreze doar când ea întrebă:

— Chiar nu vă amintiți de mine?

Atunci el încercă să imobilizeze pereții, să înțepenească masa, opri paharele şi-i făcu semn să tacă.

Îi luă brațul şi începu să asculte, apăsând cu policele în interiorul pulsului, cuprinzând cu celelalte degete dosul mâinii.

— Îmi luați pulsul?

— N-am mai făcut-o?

Sayaka clătină din cap.

— Înseamnă că nu ne cunoaştem prea bine, murmură Shūichi, lăsându-i mâna.

— Nu ştiu ce înseamnă acest „prea bine”, dar ultima oară mi-ați spus că n-aveți nimic să-mi dați.

— Chiar aşa am spus?

— Nu am nimic de dat, aşa mi-ați spus. Exact aşa.

— Şi eram treaz...

— Contează?

— Poate că nu...

O luară de la capăt. Shūichi începu primul. Ea ştia deja tot, dar nu-i spuse, ca să nu-l oprească.

— Sunt un ilustrator, un autor de cărți pentru copii.

— Foarte cunoscut, adăugă ea cu un zâmbet uşor.

— Poate, răspunse el.

— Nu fiți modest.

Shūichi câştigase mai multe premii, operele lui apăreau în ziare şi în cele mai importante reviste. Periodic, organiza şi expoziții. Dar nu se prefăcea modest. De-a lungul anilor înțelesese mai degrabă că bucuria stă mai mult în lucrurile nespuse şi că se putea simți fericit ştiind că acele lucruri sunt adevărate.

— Şi vă place? întrebă Sayaka.

Răspunse că nu ar fi ştiut să facă altceva, dar adevărul e că Shūichi continua să facă această meserie şi după douăzeci de ani pentru că-i plăcea să schimbe forma lucrurilor. Îi plăcea mai ales începutul, când lucra la o nouă carte şi petrecea în bibliotecă zile întregi: intra cu un singur cuvânt şi ieşea cu o pădure. Apoi, în zilele următoare, scria, îşi nota lucrurile cele mai interesante. Se deschideau estuare, se lărgeau râuri. Toate povestirile lui se năşteau aşa, în punctul exact în care viața interioară se amesteca cu cea exterioară şi el uita ce ar însemna să fii *tu însuți*.

Odată, în timpul unui interviu, o jurnalistă îi spusese că atunci când vorbea părea un big bang: era uimitor cum o singură idee se mărea şi exploda precum o supernovă.

— Mă uimesc toate acele desene pline de detaliile infinite pe care le desenaţi, sunt ferestre care se deschid spre lumi noi, şi totul pleacă de la o singură idee minusculă.

Dar Shūichi o corectase imediat:

— Însă efortul cel mai mare stă în identificarea esenţei, în delimitarea foamei de infinit pe care o are fiecare poveste.

Acolo se recunoştea el, în acea fracţionare a lucrurilor.

De aceea păstra forma finală, dar arunca ciornele pe care lucrase, îi creau confuzie. Chiar dacă îl emoţiona sacrificiul micilor lucruri dispărute pentru a lăsa loc formei definitive.

— Dar dumneavoastră?

— Eu mă ocup de cei morţi, îi pregătesc pentru ultimul eveniment care-i priveşte.

— Înmormântări...

— Îi ajut pe cei care rămân să-i lase să plece. Spăl trupurile decedaţilor, le machiez chipurile, îmbrac femeile şi bărbaţii.

Shūichi îi atinse mâna.

— Aşteptaţi, spuse.

Sayaka aşteptă.

— Mi-amintesc de dumneavoastră.

Sayaka vorbi, şi vocea ei aduse în restaurant parfumul înţepător de tămâie, moliciunea florilor care celebrau sfârşitul propriu şi al celorlalţi, cremele cu parfum de trandafir şi de bujor cu care masa defuncţii.

Shūichi o ascultă cu atenţie şi continuă el când ea termină. Aduse în încăpere parfumul aşchiilor de creioane ascuţite, hârtia care se întindea nepăsătoare în album şi extrem de netedă în cărţile de-abia tipărite.

În cei zece metri pătrați ai restaurantului de peşte şi sakè se desfăşură povestea fratelui ei, care urma să se căsătorească cu o femeie care vedea culori invizibile pe alte persoane, şi povestea mamei lui, cea care trăise cu Shūichi, dar şi femeia care trăise cu alții. Le cunoscuse pe amândouă, murmură el, şi le percepuse ca adevărate pe amândouă.

Vorbiră încet despre cum fiecare mamă, fiecare tată, fiecare persoană cunoscută reprezintă o trădare constantă. Cine e persoana adevărată? Unde se termină femeia care pentru noi a fost doar „mama noastră”? Care e cea adevărată? Cea *cu* noi, sau cea *fără* de noi? Se întrebară ce anume ar putea fi mai important, ceea ce se vedea, sau ceea ce rămânea, în schimb, interzis inimii.

— Şi acum a apărut acest copil... se pare că şi-a petrecut toate după-amiezile cu mama mea, şi eu nu ştiu nimic despre el în afară de ceea ce-mi spune.

— Vă îndoiți de ceea ce zice?

— Nu... sau poate că da. Am ales mereu să nu-mi pese prea mult de adevăr.

— Deci acest copil vine la dumneavoastră acum în locul mamei.

— Da, să spunem că e aşa.

— Mda, v-a ales, zâmbi Sayaka. Copilul v-a ales. Mi se pare un lucru minunat.

— Cred că e foarte singur. Are probleme în familie.

— Toți suntem singuri. Şi toți avem sau am avut probleme în familie. Dar nu suntem toți capabili să avem încredere, încrederea e un lucru rar.

Continuară să vorbească încet. Din când în când, un tren traversa tăcerea, se ridicau stoluri de corbi, vulturii patrulau cerul şi țipătul lor se pierdea în depărtare. Vagoanele se înfigeau în coasta muntelui, dizolvându-se.

— Şi ce faceți împreună?

— Nimic special, răspunse Shūichi.

Kenta făcea teme, răsfoiau împreună enciclopedii despre animalele care erau marea lui pasiune, el îşi consulta propriile cărți şi nota câte ceva, mâncau clătite şi torturi. Kenta era un copil ascultător, probabil şi pentru că nimeni nu-l controla.

— Anumite lucruri se fac atunci când cineva îți interzice să le faci.

Prin acele părți, copiii se distrau mai mult sau mai puțin cu aceleaşi lucruri. Mergeau pe bicicletă pe străzile mai mici, se jucau cu bile, adunau ramuri lungi şi apoi le aruncau în mare. Timpul trecea mereu.

Sayaka se ridică pentru a merge la baie, se întoarse, îşi puse un şal pe umeri.

Când tăcerea îi înconjură, îşi dădură seama că rămăseseră singuri. Ceilalți consumatori dispăruseră de ceva vreme, se vedea doar profilul îndepărtat al proprietarului care aşeza farfurii şi cuțite.

Despre încrederea care, după părerea lui Shūichi, era formată dintr-un arc şi dintr-o săgeată

Oraşul îşi micşorase treptat vocea, până la tăcere.

Sosi şi plecă ultimul tren, în timp ce noaptea se instala definitiv. Acum, oricine ar fi umblat pe străzile din Kamakura ar fi avut nevoie de un motiv bun.

Sayaka şi Shūichi traversară Wakamiya-ōji pe acolo pe unde strada centrală care ducea la sanctuarul Tsurugaoka Hachimangū îşi lungea gambele.

— Vă conduc acasă, spuse Shūichi, dar Sayaka răspunse că îi era de ajuns să ajungă la bicicletă.

— Unde e?

— Pe faleză, acolo am lăsat-o, azi aveam chef să merg.

— Se întâmplă des?

— Da, mi se întâmplă des. Mi-e bine mereu atunci când îmi mişc picioarele.

Coroanele cireşilor, distribuiți cu regularitate marțială de-a lungul străzii, se legănau puternic, în timp ce felinarele din piatră rămâneau nemişcate.

— Ați pregătit-o pe mama mea pentru înmormântare, spuse Shūichi. Acum mi-amintesc.

Sayaka zâmbi.

— Era o doamnă frumoasă, elegantă. Avusese grijă de ea. Sunt lucruri care se observă şi fac plăcere.

— Nu se întâmplă mereu?

— Nu, şi e frumos când vezi persoane care s-au îngrijit până la sfârşit.

Încrederea e un arc întins. Precum teama lui Wilhelm Tell când fixa mărul pe capul fiului şi lansa săgeata ştiind că, dacă ar fi greşit, şi-ar fi tras singur în piept a doua săgeată, ascunsă sub haină.

— Legenda spune că tiranul l-ar fi constrâns la acel gest, dar eu cred că nu voia să-i supraviețuiască fiului.

Mergeau prin mijlocul străzii, pe acolo pe unde se unesc umbrele ulmilor şi ale vânturilor. Aerul mirosind a mare le lovea chipurile.

— Există o fotografie din 1980, făcută la un spectacol de-al Marinei Abramović cu Ulay, iubitul ei în acea vreme. Ea ținea un arc nemişcat, el întindea coarda şi ținea şi săgeata

care era îndreptată spre inima ei. Un microfon pus pe piept amplifica sunetul inimii, tensiunea amândurora era tradusă în sunet şi în gest. Dura patru minute şi douăzeci de secunde, dar păreau o eternitate.

Shūichi scoase telefonul, se opri un moment pentru a-i arăta lui Sayaka imaginea oblică a unui bărbat şi a unei femei în ceea ce părea un ritual de dragoste.

Priviți de sus, opriți pe linia dreaptă a străzii Wakamiya-ōji care, plecând de la sanctuar, ducea spre ocean, Sayaka şi Shūichi formau un punctişor luminos în întunericul nopții.

— Fascinant, murmură Sayaka.

— Am studiat scena pentru o carte pe care n-am terminat-o niciodată. Voiam să o folosesc pentru a spune că dragostea nu vine niciodată singură. Teama îi însoțeşte fiecare pas.

— Într-adevăr, dacă Ulay şi-ar fi pierdut concentrarea şi dacă n-ar fi ținut bine săgeata, inima Marinei ar fi fost străpunsă.

— A iubi înseamnă să-ți asumi exact acest risc.

— Oricum, mi-ați mai spus povestea asta.

— Într-adevăr? înmărmuri Shūichi, uimit.

— Atunci când mi-ați spus că nu aveți nimic pentru mine. Nu am nimic să-ți dau, mi-ați spus.

— Îmi pare rău.

— Nu trebuie. M-a surprins, mai degrabă, cum ați vrut să intuiți ceva la care eu, sincer, nu mă gândisem. Nu am fost niciodată atât de rapidă.

— Încheiasem o relație de puțin timp.

— Vedeați pericole oriunde, zâmbi Sayaka.

— Probabil că da.

La înmormântarea mamei lui, cu câteva luni mai înainte, Sayaka îi spălase corpul şi îl îmbrăcase, apoi îi machiase

puțin chipul. Shūichi, care se îndepărtase de sine însuşi mult timp, îşi aminti acea zi de joi, ora exactă în care se întâmpla totul tocmai datorită lui Sayaka, acea femeie micuță pe care încă nu o cunoştea şi care urma să plece cu discreție la terminarea ceremoniei.

Existase acel moment de intimitate absolută, acele pachețele cu parfum de vanilie, rozmarin şi violete cu care ea l-a ajutat să frece brațele, gambele şi chipul mamei sale, să facă astfel ultima baie cu ierburile şi florile pe care le iubise cel mai mult în viață; Sayaka condusese degetele lui Shūichi spre micul cap cărunt şi-i şoptise că, dacă voia, putea să rămână alături în timp ce ea o machia.

Cu privirea care supraveghea atent mâinile ca de hârtie ale fetei, mâini pe care nici mama lui nu le cunoştea şi care, iată, erau acum deasupra ei pentru prima şi ultima oară, Shūichi alunecă de la corpul fără viață la Sayaka, la profilul ei neted, la pielea ei luminoasă care părea din unt şi care îl făcea să se simtă confuz.

Shūichi amestecase astfel emoția despărțirii de mama sa cu amintirea confuză a fetei, a vocii ei care-i explica încet care sunt etapele, astfel încât să nu fie surprins. Totul se terminase, ceremonia se încheiase şi el se întorsese acasă.

Apoi fusese acea coincidență extraordinară când, o săptămână mai târziu, s-au trezit alături unul de altul în trenul care-i aducea de la Yokohama la Kamakura şi ciudățenia cea mai mare a fost că amândoi aveau chef de vorbă, tocmai ei, cărora nu le plăcea să se amestece în mulțime. Shūichi de-abia luase hotărârea să se întoarcă să trăiască la Kamakura, să aranjeze casa copilăriei, să o renoveze, să o golească.

Totuşi, deşi o mai întâlnise, Shūichi o uitase, ca şi cum Sayaka ar fi fost acel tip de persoană care se dă la o parte pentru a pune în valoare ceva sau o altă persoană. Dispărea în timp.

Însă acea coincidență părea să fi chemat imediat altele.

Brusc, de parcă faptul că ai ajuns să cunoşti pe cineva ar fi însemnat că întâlneşti acea persoană peste tot, din acea zi Sayaka şi Shūichi se văzuseră printre rândurile de la supermagazin, la coadă la bancă, în față la karaoke, unde ea exersa la vioară, şi el se refugia când voia să-şi golească gândurile.

Astfel, timp de două luni, Shūichi o întâlnise şi o uitase; din nou o întâlnise şi iar o uitase.

Acea insistență a coincidenței extraordinare care apărea la intervale scurte de timp îl făcuse pe Shūichi, în seara în care s-au întâlnit din nou aşteptând în fața unui semafor roşu şi apoi într-un pub unde beau ceva, să-i spună fetei acea propoziție:

— Nu am nimic de dat.

Despre încrederea care, după părerea lui Kenta, era un cuvânt

Kenta era convins că încrederea are legătură cu respectarea cuvântului dat, lucru pe care mama sa nu îl făcea.

Promitea cu uşurință, greşea momentele, mergea să-l ia cu o oră mai devreme, chiar dacă spusese că putea să se joace până la apus. („Eram obosită”, se justifica, dar atunci unde era promisiunea ei? Promisiunea unde era?) Mama lui ar fi trebuit să folosească condiționalul, dar folosea viitorul

şi o făcea cu uşurinţă. Se simţea obligată să aibă mereu dreptate.

Asta era problema adulţilor, nu erau sinceri, trebuiau să mintă neapărat. Nimeni nu poate avea mereu dreptate. Şi cine vrea să aibă neapărat trebuie să mintă.

Totuşi, Kenta o credea un pic de fiecare dată: nu din cauza experienţei, ci din dorinţa de a avea încredere.

Astfel, mama lui vorbea despre cina în oraş, despre vacanţa la bunicii din Oita, despre Lunapark împreună cu tatăl. Dar toate urmau să se petreacă data viitoare, mai târziu, mâine, când vine primăvara, când se mai potoleşte ritmul de la muncă, atunci când te vei simţi mai bine, când mă voi simţi eu mai bine, când lucrurile vor merge mai bine.

Era cu adevărat convinsă că avea dreptate şi convingerea asta îl înnebunea pe Kenta. Ar fi vrut să se înşele, spera de fiecare dată că ea ar fi putut avea dreptate.

În acea noapte, Shūichi văzu profilul clar al muntelui, cu spinarea încovoiată sub rafalele vânturilor.

Când era copil, alături de mama sa, îl privise de mii de ori cum se ridică în picioare, păstrându-şi cocoaşa precum o bătrânică, apoi cum se întinde şi cum apar casele şi pomii precum firimiturile dintr-o barbă.

Cel mai frumos joc al lor era să-şi imagineze lucruri. Apoi, în bucătărie, mama începea să pregătească cina, şi el cerea voie să deseneze ceea ce văzuse şi ceea ce nimeni altcineva nu vedea.

Acum, Shūichi se gândea la asta în timp ce suia pe strada spre casă, înfruntând panta dificilă şi lăsând cimitirul pe dreapta. Continua să se întrebe cum anume fusese mama lui când nu era mama lui şi de ce încercase el din răsputeri să uite de Sayaka.

Cântări preţ de o clipă posibilitatea de a-şi da frâu liber. Se temea de acel tip de iubire care trasează o linie şi lasă în

interior o singură persoană. Şi totuşi, Shūichi ştia că nu e de ajuns una pentru a te ține în viață, e nevoie de multe persoane.

Cu toate astea, cum de era posibil să mai simtă acea teamă? Ştia foarte bine că se salvase pentru că nu mai era în el vreo respirație care putea fi sustrasă, vreo bătaie de inimă care putea fi furată. Era convins că stinsese lumina cu mult timp în urmă.

Dar aştepta dimineața, ştia că munca sa, jungla din insula pe care naufragiase protagonistul din cartea lui, albul, verdele şi portocaliul amestecate pe schițe urmau să liniştească nostalgia şi nesiguranța. Apoi, după-amiaza urma să vină Kenta cu ghiozdanul lui, cu entuziasmul său exagerat pentru insectele-bețişor, pentru altele care zburau şi pentru înspăimântătoarele *kanji* care prindeau viață în caietele lui.

Însă deocamdată noaptea nu dădea înapoi, obscuritatea se adâncea în loc să se risipească.

La câteva sute de metri în linie dreaptă, Kenta se agita în somn. Visa şi amesteca lucruri pe care le trăise cu cele la care sperase din răsputeri să se întâmple, dar nu se întâmplaseră. Se trezi brusc cu gust de mare în gură. Se aruncase în apă şi fusese gata să se înece.

N-o să-i spună asta niciodată lui Shūichi, nu o va spune nimănui.

Despre ce anume ştiau Kenta şi Shūichi, dar nu ar fi putut să-şi spună

Adulții nu pot consola copiii pentru că lumile lor sunt prea îndepărtate. Copiii se mulțumesc cu iubirea, ştiu că e singurul lucru pe care adulții pot să li-l dea.

Copiii nu pot consola adulții pentru că adulții nu dau copiilor această putere. Adulții se consolează gândindu-se că au măcar capacitatea de a consola copiii, dar e doar o iluzie.

Shūichi îşi descheie cămaşa.

Fiecare nasture deschidea un nou pasaj pe piept. Tăietura, aşa cum observase mama lui după operație, în loc să-i creeze o adâncitură, îi produsese un relief.

— Pare o tranşee, aşa îi spusese, şi el înțelesese că, în imaginația ei, acel cuvânt se referea la movila de pământ de deasupra, nu la adâncimea ei. Shūichi îşi coborâse bluza, râsese şi răspunsese că ea, în schimb, părea bronzată.

Femeia se întorsese de puțin timp dintr-o scurtă călătorie. Dar spusese că se asemănase unei lungi rugăciuni, se gândise tot timpul la el. Rămăsese departe în timpul operației la inimă a lui Shūichi doar pentru că el dorise asta. Prin urmare, prinsese autobuzul care ducea la aeroport, se suise într-un avion şi călătorise îndelung până la un hotel micuț cu ferestrele spre acelaşi apus, cu bărci trase la mal şi un vaporaş care plutea pe valurile mici. Cel mic şi cel mare se înfruntaseră de câteva ori în timpul călătoriei şi ea, pe furiş, îşi pusese mâna pe piept de câteva ori, aşa cum făcea când Shūichi era copil şi ea credea că acela ar fi fost alfabetul lor secret.

„O tranşee”, gândea de atunci Shūichi de câte ori se deschidea la cămaşă sau îşi scotea bluza, de câte ori făcea duş, îşi ducea la piept degetele, vorbind şi el acel limbaj rămas secret. Fraza dura atât cât era spusă: „O tranşee.” Apoi uita de ea.

— Aşezați-vă.

Shūichi ascultă şi rămase nemişcat, cu ochii mari, aşteptând.

Cardiologul se apropie şi-i puse cercul de metal pe piept, începând să asculte. Rămaseră nemişcați, apoi bărbatul întrerupse tăcerea cu un surâs liniştit.

— Este totul în ordine. Ne putem revedea după şase luni.

Doctorul Fujita urmărea bătăile neregulate ale inimii lui Shūichi de mai bine de un deceniu, cei doi puteau pălăvrăgi şi despre altele, punându-se reciproc la curent cu ce era nou în viața lor, pentru că aveau mai mult sau mai puțin aceeaşi vârstă şi se întâlniseră în anii de maximă transformare. Cu toate astea, limbajul rămânea formal.

— Mulțumesc, răspunse Shūichi. Se ridică, îşi recuperă hainele. O luă invers, întâi cămaşa, apoi butonii.

— Ce faceți? Ce mai scrieți? Să ştiți că fiicei mele i-a plăcut mult cartea despre mâncătorii de coşmaruri, Baku! Ne-a cerut un Baku pentru ziua ei de naştere, numai că nu ştim de unde să-l luăm, râse bărbatul.

— De obicei, cartea asta place mult, însă mai ales băieților, comentă Shūichi.

— Hana preia interesele frățiorului ei. Vrea să învețe lucruri ca să i le spună lui după aceea. Acum are o perioadă de coşmaruri: chiar şi dacă-şi imaginează că există o creatură care le mănâncă, se simt mai bine amândoi.

— Câți ani au acum?

— Hana are treisprezece, Yūto patru.

— Şi cum se simt?

— Yūto are şi acum acel astm cu care s-a născut, dar nu e nimic îngrijorător. Hana s-a îndrăgostit de un coleg de clasă. Soția mea e mai alarmată de ea decât de Yūto, râse din nou bărbatul.

Soția doctorului Fujita nu surâdea din fotografie. Stătea atârnată în spatele biroului, lângă diplomă şi certificatele de specializare. Observând acel chip cu expresie aşezată, bucuria controlată închisă într-o fotografie în care se vedea alături de soț şi de copii, unu-n poală şi unul alături, lui Shūichi îi venea în minte tatăl său.

— Ce-or fi având de râs? protesta uneori, referindu-se la trecători. Nu suporta că cineva putea să surâdă fără un motiv întemeiat.

— Şi totuşi, îi spunea mama lui Shūichi încetişor, surâsul e rezultatul unui drum lung. Fețele noastre sunt rezultatul întregului timp pe care l-am dedicat făptuirii şi menținerii acelui surâs. Nu mi se pare deloc simplu.

Shūichi o întâlnise pe soția doctorului Fujita o singură dată, şi nici atunci nu zâmbise.

— Mă numesc Yui, spusese în pragul uşii: el intra, ea ieşea. Era o femeie micuță, cu o privire nemişcată şi intensă. După câteva luni urma să dea, din întâmplare, de vocea ei la radio: era crainică la un post din Tōkyō.

— M-am întrebat mereu dacă părinții care sunt doctori se îngrijorează pentru fiii lor mai puțin decât părinții care au alte meserii, murmură Shūichi.

— Nici pe departe. Suntem obişnuiți să-i liniştim pe alții, dar suntem îngrijorați şi noi; în general, ştim cum se petrec lucrurile, dar ştim şi tot ce s-ar putea întâmpla. Lecția pe care o învățăm la muncă, şi anume că totul funcționează mai bine când se foloseşte rațiunea, e valabilă doar la muncă. Imediat ce ieşim, devenim umani şi nerăbdători.

— Păcat, râse Shūichi.

— Eh, da, n-avem superputeri, zâmbi bărbatul, întorcându-se la biroul lui. Am văzut c-ați schimbat adresa.

— Da, m-am transferat în casa copilăriei, la Kamakura.

— La Kamakura am celebrat înmormântarea mamei mele, cu ani în urmă, mi se pare că v-am spus.

— Da, mi-amintesc, răspunse Shūichi. Un moment se întrebă dacă nu cumva Sayaka avusese grijă şi de acel corp. Câți ani avea Sayaka? I se părea că e foarte tânără, cine ştie dacă lucra şi atunci când murise mama doctorului Fujita.

— Am aflat că şi mama dumneavoastră a plecat dintre noi... Îmi pare rău.

— Da, data trecută a trebuit să amân controlul programat din cauza înmormântării.

— Şi inima cum se simte?

— Vă referiți la cealaltă?

Cardiologul încuviință.

— Cealaltă stă acolo, nemişcată. Nu se mişcă, spuse Shūichi în timp ce se ridica. Vreau să fixez deja următoarea programare.

— Sigur, e suficient să o faceți online. Însă cred că trebuie să aşteptați câteva săptămâni. Programările se pot face doar cu cinci luni mai devreme.

— La revedere, mulțumesc, doctore.

Apoi, în pragul uşii, înainte de plecăciunea care închidea orice s-ar fi deschis cu jumătate de oră în urmă, bărbatul întinse mâna şi o aşeză pe umărul lui Shūichi.

— Adevărul e că inima... se mişcă mereu.

Doctorul Fujita îl privi intens pe Shūichi. Cu pupile luminoase care păreau pline de lucruri ştiute.

Shūichi nu se retrase. Respiră profund.

— Poate că nu se mişcă pentru aceleaşi persoane sau pentru aceleaşi motive. Dar se mişcă şi atunci când pare că nu e aşa.

Răspunsul la întrebarea dacă nu cumva Sayaka avusese grijă şi de corpul mamei doctorului Fujita:

Da.

Shūichi coborî în gara din Kamakura.

Alese să iasă pe ieşirea dinspre vest pentru că acolo, imediat la dreapta, era un chioşc cu dulciuri în formă de panda. Comandă douăsprezece, jumătate cu umplutură de ciocolată, cealaltă jumătate cu cremă.

Se îndreptă apoi spre tunelul care lega cele două părți ale gării, cu cartonul cu prăjituri în mână. Mai înainte ca aceasta să dispară din raza lui de vedere, se răsuci spre piața orologiului. În mijlocul ei se jucau nişte copii, câteva mame stăteau în picioare în colțul gelateriei. Nici una dintre ele nu mânca.

Shūichi se simți atras în mod natural de acea bucățică de peisaj: poate că datorită gălăgiei, poate că datorită mănunchiului de copii aşezați pe jos. Însă înțelese motivul doar când îşi dădu seama că băiețelul din centru era Kenta. Zâmbi. Se gândi că ceva anume din el îl recunoscuse pe micul său prieten.

Kenta râdea, toată fața îi era schimonosită de râset, dar Shūichi înțelese că se prefăcea. Unii colegi îl gâdilau, alții îl țineau la pământ, dar mişcările erau violente şi se întâmpla ca băiatul să primească şi câte un cot. Câțiva băieți fugeau să adune frunze şi pământ din straturile cu flori ca să-i frece capul. Hainele se zdrențuiau pe pavajul murdar al pieței.

Shūichi nu o văzuse niciodată pe mama lui Kenta, nu ştia dacă era în grupul de femei care vorbeau în fața magazinului cu înghețată. Ezită: se întrebă ce anume ar fi

umilit mai mult situația lui Kenta: că Shūichi s-ar fi prefăcut că nu-l vede? Dar dacă Kenta îl văzuse deja? Nu exista oare riscul să creadă că şi el era interesat, ca toți ceilalți adulți, să rezolve lucrurile fără să-i pese de opinia băiatului?

În săptămânile petrecute împreună, Shūichi înțelesese că Kenta se simțea singur, şi nu din cauza părinților care erau absenți. Se simțea astfel mai degrabă din cauză că nu-l cunoşteau: vedeau un fiu, dar nu-l vedeau pe Kenta, pe acel copil care era diferit de toți ceilalți copii; voiau ca el să fie mereu altfel, mai aşezat, mai adult, majuscul acolo unde era minuscul. Şi Kenta se simțea nelalocul lui alături de ei.

Shūichi dădu să o ia spre tunelul subteran, apoi se opri. Se întoarse şi-l chemă de departe:

— Kenta! Kenta!

Copilul întoarse capul, ceilalți, surprinşi, ridicară ochii. Shūichi îşi îndreptă umerii şi luă acea privire foarte dură care-l ajutase în lungii ani de şcoală.

— Să mergem, porunci sec.

Grupul de mame se întoarse pentru a-l scruta, una dintre ele se înclină şi el o salută, convențional, la fel. „Grăbeşte-te”, îi spuse în gând lui Kenta. Băiețelul se ridică zăpăcit, îşi recuperă ghiozdanul care ajunsese într-un tufiş şi o luă la fugă spre el.

Se întoarse doar o clipă pentru a-şi saluta cu mâna colegii care, ocupați să-l studieze pe Shūichi, nici măcar nu răspunseră la salut.

— Ce făceați?

— Ne jucam.

— Hm!

— Eu mă prefăceam că eram rău.

— Şi-ți place să fii rău?

Kenta ridică din umeri.

— Nu trebuie să te umileşti ca să te joci cu ei. Poți face alt rol dacă nu-ți place ăla.
— Ştiu.
O luară pe Komachi-dōri şi Shūichi îi scutură cu mâneca părul plin de frunze fărâmițate şi pământ. Îl scutură şi pe spatele plin de praf.
— De ce m-ai apărat? întrebă brusc Kenta.
— Odată am citit că „trebuie să fii mereu de partea mortului”.
— Dar eu nu sunt mort.
— Ştiu.
— Şi unde-ai citit asta?
— În *Autobiografia* lui Mark Twain.
Shūichi îi oferi lui Kenta câțiva panda umpluți şi copilul îi termină imediat, cu o poftă atât de mare, încât, până la urmă, îi dădu tot pachetul.
— Ai tăi ştiu că vii acasă la mine în fiecare după-amiază?
— Da.
— Chiar?
— Da, ți-am spus.
Kenta se înnegură. Faptul că nu era crezut de prima oară îl făcea să creadă că celălalt nu l-ar fi crezut nici a doua sau a treia oară. Shūichi văzu pe chipul copilului evoluția acelui gând şi schimbă subiectul.
— Am găsit ceva într-un sertar de-al mamei mele, poate m-ai putea ajuta.
— Un mister?
Shūichi râse:
— Da, un mister. Cel puțin până nu descoperim ce e.
Urcând pe drumul spre casă, când începuseră să se întrezărească stâlpii lungi din lemn din cimitirul budist, Kenta se lipi de corpul lui Shūichi. Era obişnuit cu monştrii, ca toți copiii, dar cimitirul îl teroriza. Kenta nu spuse nimic, atinse mâna lui Shūichi. Bărbatul simți teama imensă a

copilului. Simți o amețeală pe care-o goni imediat, înainte ca aceasta să-i invadeze capul.

Respiră profund. Apoi, fără să mai aştepte, reperă dintr-o privire mânuța lui. Întinse degetele, prinse încheietura lui Kenta. Strânse puternic mâna copilului într-a sa.

Fără să se privească, dar rămânând legați, continuară urcuşul.

Despre conversația pe care a avut-o Shūichi cu un prieten documentarist şi la ce se referea Shūichi când spunea că trebuie să fii mereu de partea mortului

M.:

— De fiecare dată rămân uimit. După părerea ta, oare de ce bătrânii încă plâng pentru nedreptățile pe care le-au îndurat în copilărie, chiar şi după şaptezeci sau optzeci de ani? Şi prin nedreptăți nu mă refer doar la război sau la mari traume, ci la vreo jucărie care le-a fost luată, la o insultă primită de la un coleg de grădiniță, o palmă primită pe nedrept de la un bunic. E posibil să nu se fi consolat încă? Nu numai că acel moment a trecut şi nu se mai poate interveni, dar nici acel copil nu mai e, a dispărut împreună cu toate emoțiile sale.

S.:

— Da, e ca şi cum ar fi murit. Dar se continuă pentru totdeauna de partea eului copil.

M.:

— Însă a trecut atât de mult timp...

S.:

— Nu înseamnă nimic. Se stă toată viața de partea mortului.

Se întâmplaseră puține lucruri în săptămânile precedente.

Dar toate importante.

Unul dintre ele a fost deschiderea ultimului sertar al noptierei mamei.

Shūichi căuta paşaportul pentru a-l restitui prefecturii din Kanagawa. Din toată casa, camera mamei era singura care rămăsese închisă cu cheia, chiar şi în timpul săptămânilor în care Shūichi făcuse totul pentru a schimba lucrurile şi pentru a se elibera de amintiri.

Când intră, îl lovi senzația deosebită care se simte atunci când descoperi că ai fost copil. În toți acei ani, îşi lăsase inima în urmă şi o parte din ea rămăsese acolo, înăuntru.

Camera de dormit părea cu adevărat o grotă. Pe pereți erau lipite foi pe care Shūichi le dăruise mamei în ultimii ani: mâzgăleli elementare se transformaseră în schițe extrem de detaliate în care gurile şi nasurile erau la locul lor, în care proporțiile care fuseseră greşite erau acum chiar prea exacte, ajungând în final la ceva care devenise stilul lui, în urma exercițiului. În desenele lui Shūichi erau ferestre, mai ales ferestre care aveau rol de ramă sau de uşă, fiecare poveste se juca pe acele schele care deschideau şi închideau comunicarea dintre o casă şi tot ceea ce era în jurul ei. Shūichi se înduioşă, mai ales pentru faptul că nu era o ierarhie în funcție de importanță între mâzgălelile pe care le

făcuse la trei ani şi schițele terminate la patruzeci. Totul fusese important!

Când deschise ultimul sertar al noptierei şi văzu ceea ce părea sigilat de mulți ani, pe Shūichi îl surprinse aerul rece care ieşi. Probabil că era iarnă atunci când fusese închis.

Nu găsi paşaportul, doar nişte nimicuri, două CD-uri, bijuterii, dopuri pentru urechi şi scrisul mamei pe un bilet autoadeziv: „Pentru Shūichi."

Numele era lipit pe o cutiuță nu mai mare decât o caisă. Desfăcu acea caisă şi găsi o alună. Desfăcu aluna şi găsi o sământă. În interior era un viermişor din hârtie.

Shūichi îl desfăcu şi căscă ochii de uimire. În interior era altul, aproape identic cu primul. Le citi unul după altul. Nu înțelese. Schimbă ordinea.

Le citi atunci cu glas tare, sperând că din sunet s-ar fi întrezărit ceva ce îi scăpa.

Nimic. Nu însemnau nimic.

Făcu o altă încercare: în engleză. Poate că era un joc de cuvinte?

Nimic.

Ce scria pe prima bucățică de hârtie:

42191

Ce scria pe a doua bucățică de hârtie:

42192

În după-amiaza în care îl salvă în piața ceasului de colegii de şcoală şi-n care îi luă mâna în timp ce suiau spre Tunelul Concubinei, Shūichi îi arătă lui Kenta bucățile de hârtie.

— Ce înseamnă? întrebă micuțul cu gura căscată de uimire.

— Nu ştiu, speram că ai putea să mă ajuți să le descifrez.

— Înseamnă că e un adevărat mister! exclamă copilul, entuziasmat.

— Dacă nu îl descopăr, aşa va rămâne, din păcate, comentă Shūichi.

— Dar misterele sunt frumoase! şi, pentru a-l asigura că era convins de ceea ce spunea, Kenta deschise ghiozdanul şi scoase o carte intitulată *Misterul semnelor kanji*. O luase cu împrumut de la biblioteca şcolii în acea dimineaţă.

— Dacă sunt mistere inventate, da, sunt frumoase, dar, dacă au de-a face cu viaţa ta, sunt doar piese care lipsesc.

Shūichi se ridică şi plecă în bucătărie să pregătească gustarea. Două farfurioare, două furculiţe, două pahare cu lapte şi ciocolată. Între timp, Kenta răsfoia cartea şi citea cu voce tare fragmentele care-i plăceau.

Probabil Kenta avea dreptate, se gândi Shūichi în timp ce desfăcea din ambalaj tarta cu căpşuni şi o punea pe farfurie. Însă copilăria lui era plină de mistere, de amintiri despre care nu ştia dacă erau adevărate, lucruri frumoase care se întâmplaseră altora şi pe care le confunda cu propriile amintiri; altele îi fuseseră îndepărtate de mama lui pentru că nu erau suficient de fericite.

— Vrei şi oranjadă?

— Este şi suc de mere?

Shūichi deschise frigiderul şi, între timp, se gândi. De exemplu, fusese călătoria la Nagano când avea zece ani, în ultimul timp anumite fragmente de amintiri îi apăreau în vise: zăpada înaltă de trei metri care transforma fiecare stradă într-un bastion, maimuţele cu expresii nebuneşti care stăteau în apa de la terme, *oyaki*[6] care-i plăceau atât de mult, încât le mânca la cină, la prânz şi la micul-dejun. Dar

---

[6] Specialitate culinară a zonei Nagano, un fel de găluşte cu diferite umpluturi, mai întâi se frig în foarte puţin ulei cât să se sigileze aluatul, apoi se fierb.

la Nagano se suise şi pe un cal şi poate că acesta l-a aruncat de pe el: se lovise la spate şi mama lui țipase, îşi amintea cu trupul acel țipăt. De atunci, dacă Shūichi întreba despre Nagano, mama lui schimba vorba cu atât de multă hotărâre, încât, la un moment dat, începu să se întrebe dacă totul fusese adevărat, zidurile din zăpadă, maimuțele, găluştile umplute cu fasole *azuki*, corpul nervos al calului care-şi arcuise brusc spinarea.

— Iată, spuse, punând în fața lui Kenta paharul plin cu suc galben.

Aranjă farfurioarele cu bucăți de tartă şi ceştile. Se aşeză lângă el, scufundat în propriile gânduri.

În trecutul lui Shūichi erau spații libere, precum imaginile arătate doar câteva secunde, când ți se spune să-ți aminteşti detaliile, apoi ți se arată altele, diferite, din care lipsesc, de asemenea, multe lucruri: Şi atunci? Poți spune ce anume lipseşte? Ce-ți aminteşti?

În anumite momente, în timp ce Shūichi stătea pe fotoliu şi Kenta mânuia stiloul pe caietul de şcoală, omul ridica ochii şi se întreba în sinea lui: „Ce ți-a spus despre mine? Mama mea ce ți-a spus despre copilăria mea?” Apoi se simțea ridicol şi cobora privirea. Dar îndoiala îi rămânea. Oare ce ştia acel copil, şi el nu? Oare ce-i spusese mama sa lui Kenta, şi el nu-şi amintea?

— Citim? Vrei? zise Kenta în acel moment, terminând de mâncat tarta de căpşuni.

Shūichi încuviință şi puse furculița pe masă.

Studiau împreună de mai multe săptămâni originea ideogramelor: de ce zăpada 雪 era ca o mână care dădea

ploaia la o parte, de ce ploaie 雨 se regăsea în nor 雲, în abur 霞, în ceață 霧, şi în cutremur 震.

— De ce? întreba Kenta, ce au în comun cutremurele şi furtunile?

Descoperiră şi că iubire 愛 însemna să priveşti în urmă şi să eziți, că soțul 夫 avea ac de păr înfipt în coamă şi că seara 夜 ținea luna sub acoperiş.

Shūichi le desena, Kenta asculta vrăjit şi inventau împreună cele mai absurde înrudiri între semnele originale şi semnificațiile atribuite de-a lungul timpului. Păreau greşite. Cum s-ar fi putut altfel justifica distanța imensă dintre originea cuvintelor şi modul în care erau folosite de către oameni?

Atunci, Shūichi îşi aminti de o după-amiază cu treizeci de ani în urmă, când mama sa îi explicase semnificația ideogramei „minciună” 噓 şi despre cum se născuse acel semn pentru a povesti despre un sat abandonat şi despre clădirile lui devenite ruine. I se păru tare frumos, chiar mai mult decât atunci când o auzise pentru prima oară, poate pentru că, povestind copilului ceva ce-l obseda acum, substituia nesiguranța amintirilor afirmate şi negate fără oprire cu acea concretețe a caselor şi a cimitirelor cocoțate pe un munte.

Imaginea aceasta care înlocuia ceața i se păru o binecuvântare.

De ce credea Shūichi că minciunile sunt locuri ruinate şi ce anume se întâmpla cu ele, după părerea lui Kenta

Citise despre asta în dicționarul învățătorului Shirakawa, savantul pe care mama sa îl venera.

Nu doar pentru rigoarea antropologică „de o finețe neîntrecută până acum”, aşa cum repeta femeia, ci pentru entuziasmul şi curiozitatea cu care povestea despre *kanji*, aducându-le la viață.

— Uite, Shūichi, minciunile sunt locuri ruinate, spuse femeia şi începu să traseze liniile cu creta, una câte una. Semnul pentru „minciună” este acesta, priveşte.

嘘

Are forma unei guri 口 şi a unei coline 丘 unde, odată, se ridica un vechi oraş. Era plin de locuri sacre, de clădiri importante şi mai puțin importante, avea un cimitir.

— Un cimitir? întrebă Shūichi.

— Da, e important. Nu se poate spune că un oraş are o istorie până când nu moare cineva şi nu se naşte cineva.

Copilul părea că s-ar îndoi.

— Apoi, într-o zi, oraşul a fost abandonat...

— De ce, mamă? o întrerupse el.

— Cine ştie de ce... oricum, timpul l-a distrus, totul s-a degradat. Au rămas doar resturi, moloz, clădiri care nu foloseau la nimic. De aceea, alăturând această ideogramă celei pentru gură, s-a născut kanji pentru „minciună” 嘘.

Doamna Ōno scrise din nou pe tablă, mai întâi repede, apoi încet.

口 + 虚 = 嘘

— Vezi, astea sunt minciunile pe limba noastră: lucruri nefolositoare, lucruri fără conținut. Ai înțeles, Shūichi?

— Adică minciunile nu sunt de folos? întrebă, ducându-şi creionul la buze. Îi plăcea să muşte din lemn imediat ce mama se întorcea.

— Hm... nu prea sunt de acord cu asta. Cred că, după caz, minciunile pot fi chiar foarte utile.

— La ce?

Femeia îl privi intens şi, după treizeci de ani, Shūichi încă simțea momentul răspunsului, acel mod extrem de intens cu care mama sa îl pătrundea atunci când voia să fie sinceră, dar se temea să nu-i facă rău.

— La ce sunt bune minciunile, mamă?

— Ajută la îmbunătățirea propriei memorii.

Câteva decenii mai târziu, Shūichi stătea alături de Kenta, în sufragerie, şi-i explica acelaşi lucru, cu aceleaşi cuvinte.

— Iată ce se întâmplă cu locurile pe care omul le abandonează, spuse, arătând copilului o fotografie.

În imagine apărea o baie cu patru chiuvete mici lipite de pereții crăpați, cu tavanul spart şi un copăcel care ieşea din podea. Arbustul, indiferent la ceea ce era în jur, întindea ramurile spre lumina care spărsese geamurile şi invada spațiul.

— E fotografia unei şcoli?

— Da, era baia unei şcoli. Care nu mai este.

Shūichi observă chipul copilului. Era atât de serios, încât se gândi că nu avea să înțeleagă niciodată când era trist sau vesel.

— Atunci, zise Kenta cu un ton liniştit, acum va putea deveni o şcoală pentru animale sălbatice. Va putea fi o şcoală pentru vulpi şi *tanuki*!

A DOUA PARTE

きゅん *kyun*

Tot ce atinge [durerea] devine amintire; ea lasă urme în memorie, în vreme ce plăcerea doar o mângâie uşor.[7]

EMIL CIORAN

Teshima, vara 豊島 夏

Suflă un vânt puternic pe insula Teshima.

Este vară şi cântecul greierilor este asurzitor.

Un autobuz alb trece pe străduțe, se suie pe coline, intră în pădure şi apare brusc în fața mării. Înăuntru, o bătrână ține un bilet în mână. Îl priveşte gânditoare, se teme că nu-i va fi de folos. Nu are încredere în cifrele şi alfabetul occidental. Încearcă totuşi să le înțeleagă, îşi pune ochelarii, le citeşte cu glas tare.

— Ia să vedem, aici scrie coordonatele care sunt 34° 48'N 134° 10'E, 19,8 km pe linia malului zona 14,4 km², elevație 340 m.

— Elev...?

— Cred că se referă la înălțime, răspunse cu ezitare. Iar adresa e 2801-1 Karato Teshima, Tonoshō-chō, Shōzu-gun, Kagawa 7614662.

---

[7] Emil Cioran, *Căderea în timp*, traducere de Irina Mavrodin, Humanitas, Bucureşti, 2021, p. 108.

— Ai introdus datele în navigator? o întreabă băiețelul care stă alături de ea. Călătoresc împreună de douăzeci şi patru de ore şi e deja obosit.

— Nu, nu m-aş pricepe să-l folosesc bine.

Băiețelul cască ochii mari.

— Stai liniştit, vom ajunge, zâmbeşte femeia. E un fel de pelerinaj: se spune că mai întâi trebuie să rătăceşti drumul ca să-l găseşti după aceea.

Autobuzul îi zdruncină. E foarte mic față de cele pe care le-au mai luat până acum în oraş. Când s-au suit, au ales locurile din spate ca să aibă o vedere mai amplă.

Băiețelul mormăie. Ar fi preferat să rămână la Takamatsu sau la Naoshima. La Teshima nu era nimic, doar muzee, câmpuri cu orez şi apă. În realitate, e prost dispus pentru că şi-a uitat la hotel enciclopedia electronică pe care i-a dăruit-o tatăl său.

O voce feminină înregistrată anunță stația următoare, în timp ce autobuzul continuă să meargă rapid pe străduțe, ia viteză pe străzile asfaltate şi încetineşte pe drumuri de țară. Nu este aer condiționat sau e închis, de aceea toate ferestrele sunt coborâte şi intră un vânt cald, parfumat, care nu lasă pasagerii să-şi scoată marea din gânduri.

Autobuzul se opreşte în mii de stații şi băiețelul pufneşte:

— E incomod, spune.

— Asta face bine amintirilor, răspunde bătrânica, veselă.

Chipul ei e plin de riduri, dar e evident că odată era frumoasă. Acum nu i-ar fi de folos frumusețea.

— Mai degrabă uită-te afară şi gândeşte-te la locul extraordinar pe care urmează să-l vizităm.

După o curbă mare, câmpurile cu orez apar în fața ochilor. Seamănă cu glazura de ciocolată cu aromă de ceai verde şi băiețelului, care şi-a imaginat prăjitura o clipă, i se face foame.

— Mi-e foame, anunță, dar bătrâna nu răspunde, îi zâmbeşte cu drag:

— Nu-ți bate inima tare?

Se află în acel autobuz, la mii de kilometri de casă, pentru că în timp ce era la coafor, cu două săptămâni în urmă, deschisese întâmplător o revistă. Un artist dintr-o țară pe care ea nu o cunoaşte şi a cărei limbă nu o vorbeşte scria despre Arhiva Bătăilor de Inimă din Teshima. Ea nu pricepe nimic despre arta contemporană, dar acele cuvinte le-a înțeles atât de profund, încât s-a emoționat.

Programase altă destinație pentru ea şi băiețel, se gândea cel mult la un tren şi la un hotel confortabil, plin de atracții, dar când a citit că în sud-vestul Japoniei exista o bibliotecă unde se găseau nu cărți, ci bătăi de inimă, s-a gândit că era mâna destinului.

Băiețelul nu era convins că ar fi fost o idee bună, „Dar nu e prea departe?”, a protestat la început, dar ea, care cedează de obicei, nu a dat înapoi.

— Mergem la Teshima! a insistat. Totul ne spune că este locul cel mai bun pentru călătoria aceasta!

În ziua în care bătrâna a citit interviul, a mers la librărie şi a cumpărat revista. Era prea voluminoasă şi atunci a tăiat cu foarfeca partea care o interesa. Apoi, seara, şi-a pus ochelarii de vedere, a îndoit hârtia pentru a separa paragraful care o convinsese. De atunci, a rămas mereu în poşeta ei.

L-a citit de mai multe ori înainte de a pleca, inclusiv băiețelului care tăcuse nu pentru că ar fi înțeles pe deplin ceea ce auzea, ci pentru că, din felul în care ea rostea cuvintele, pricepea cât de important era totul. Acesta e un an dificil, este nervos pentru că simte că trebuie să crească repede, mama lui, tatăl său, examenele de la şcoală, dar pe ea o iubeşte. Atât de mult, încât nu spune nimic nici când, pentru a câta oară, ea scoate hârtia decupată din poşetă şi,

în ciuda curbelor şi zgâlțâielilor din cauza maşinii, citeşte cu glas tare:

— „Este un loc unde nu se poate ajunge uşor. Este o insulă liniştită, foarte frumoasă, departe de Tōkyō şi de orice alt mare oraş al lumii. Este o călătorie al cărei scop este să asculți bătăile inimii cuiva.” Frumos, nu?

Băiețelul încuviințează, dând din cap.

— Nu este incredibil? Astfel, toată omenirea pare să fie aproape!

Autobuzul încetineşte şi vocea înregistrată anunță: „Muzeul de artă din Teshima: apăsați butonul pentru a programa stația.” Două fete de douăzeci de ani apasă cu degetele şi clopoțelul sună.

— A noastră e cea care va urma, spune bătrâna şi băiețelul încuviințează din nou.

La orizont, marea e brăzdată de bărci mici cât nişte alune.

Băiețelul priveşte fix o cocoaşă care iese din apă, este una dintre zecile de insule care plutesc în jurul Teshimei. Le-a văzut din avion în urmă cu o zi, la apus, când au aterizat pe aeroportul din Takamatsu, iar marea i s-a părut o masă plină cu firimituri de aur.

Dincolo de ferestruică, o libelulă se menține în echilibru deasupra tăbliței care indică stația. Femeia surâde, mândră de ea, nu crezuse că va reuşi la vârsta ei să facă față acestei călătorii.

Împătureşte articolul din revistă şi-l pune la loc, în poşetă.

Insula asta este o inimă de formă neregulată.

Dintr-o anumită perspectivă, Teshima pare dosul unei mâini închise, de parcă ar proteja ceva ce se află sub ea. Primul său nume de acolo vine, de la acea umbră văzută de pe insula vecină, Shōdoshima.

În timp ce merge printre lanuri de orez şi ajunge, în sfârşit, la plaja unde se află Arhiva, femeia repetă cuvintele artistului ca pe o rugăciune.

În fotografia din revistă apărea cu capul ras, voinic şi cu un zâmbet blând. A cucerit-o siguranța cu care afirma lucruri importante, pacea cu care le accepta.

Aerul răsună deja de sunetul inimii cuiva.

Se aşază pe o bancă.

— Scuze, mă odihnesc o clipă.

Dar băiețelul este fericit din nou, nu-i pasă că aşteaptă. Stoluri de libelule zboară în jurul lui, se ridică în aer şi se întâlnesc. Plutesc în apropierea micului grup de case de pescari care îi dau dreptul de a fi chemat sat. Copilul este încântat de libelule, în viața lui nu a mai văzut atât de multe. Sunt albastre, galbene, roşii. Tatăl său l-a învățat că, dacă întinde un deget şi aşteaptă, e posibil ca vreuna să se aşeze deasupra.

— Uite! exclamă când o libelulă se opreşte, în sfârşit, pe arătătorul lui.

Bătrâna surâde. Acel băiețel îi aminteşte de fiul ei, de momentele în care era cea mai fericită. Închide ochii, respiră aerul mării.

„Ceea ce contează”, scria artistul, „este doar transmiterea amintirilor, pentru că persoanele continuă să trăiască doar în amintirea altor persoane”.

Iată de ce, atunci când se simte nefolositoare şi bătrână, când se gândeşte că a fost imprudentă să ducă băiețelul atât de departe de casă, când acesta protestează că e obosit sau plictisit, bătrâna îl mângâie pe cap şi răspunde, cu o siguranță pe care a avut-o rareori, că această idee merită o călătorie.

— Încredințarea amintirii... pentru că persoanele continuă să trăiască doar în amintirea altor persoane.

1

Shūichi o luă de la capăt în săptămânile succesive, dar lucră în sens invers.

Redeschise toate cutiile, ajutat de Kenta, căruia nu-i venea să creadă că poate relua vechea obişnuinţă de a intra în acea casă când se întorcea de la şcoală, putea să-şi facă temele pe masa din sufragerie în timp ce i se pregătea gustarea şi putea să ceară ajutor atunci când nu înţelegea ceva. Shūichi recuperă din garaj toate vasele, textele de şcoală, bibelourile. Dimineţile lucra concentrat la noua sa carte ilustrată, astfel încât să poată avea după-amiezile libere.

— Nu, ai greşit! Asta merge acolo, pe bibliotecă, nu pe dulap!

Kenta îşi amintea totul, îl corecta pe Shūichi, care punea obiectele acolo unde indica degetul băiatului. Copilul îi reproşa întruna câte ceva, dar acum era mai degrabă ca şi cum l-ar fi tachinat.

Tăceau amândoi în faţa unor anumite obiecte sau jucării şi Shūichi continua să se întrebe ce anume ştia copilul despre el.

Când Shūichi îl întrebă de ce luase stropitoarea şi tigaia, ce făcuse cu toate foile ilustrate şi cu nimicurile mamei sale, Kenta răspunse că le ascunsese în camera lui, sub pat, în coşul cu jucării şi în sertare. Voia să cumpere în viitor casa

lor şi să pună la locul cuvenit toate lucrurile. Nu-şi dădu seama cât de absurdă părea ideea nici măcar când o rosti.

Coborâră până la casa lui Kenta. Shūichi îl aşteptă afară cu un cărucior mare, din acelea cu care se transportă copiii sau bagajele. Kenta făcu patru drumuri şi scoase afară toți sacii.

În timp ce aştepta în fața casei, Shūichi văzu obiecte îngrămădite lângă ferestre, perdele strivite de greutatea lucrurilor, grădina neîngrijită, parcarea ocupată de o maşină enormă.

Shūichi detesta casele pline de lucruri, de aceea pe schițele sale desena doar ferestre. I se părea un nonsens: oamenii cumpărau case foarte frumoase, cheltuiau milioane de yeni ca să aibă ferestre îndreptate spre sud, ca lemnul lor să fie din cedru şi ceramica din vitrine să fie dintre cele mai bune, pentru a acumula apoi atât de multe nimicuri, încât nu se mai vedea nimic, până şi lumina trebuia să-şi caute loc pentru a se infiltra printre piese de mobilier şi flecuşteţe.

Ascultându-l pe Kenta, Shūichi intuise cât de dificilă era situația lor familială, chiar dacă părea ceva obişnuit. Părinții lui erau în acea fază în care trebuiau să decidă dacă să mai insiste, să mai aştepte sau să se despartă definitiv. Stăteau împreună, dar aveau deja vieți complet diferite.

Locuința lor îi confirmă acea impresie.

După ce au terminat de aşezat, casa lui Shūichi părea cea de dinainte, doar mai ordonată şi mai curată.

Bărbatul zâmbi gândindu-se la cât de mult muncise ca s-o facă pe mama lui să iasă pe uşă şi la modul în care, după câteva săptămâni, prin intervenția unui copil misterios, ea se întorsese cu obişnuitul său calm serafic, prezentându-se în prag cu o valiză imensă, de parcă ar fi venit dintr-o călătorie în care se distrase copios.

— Astea sunt cărțile tale? întrebă Kenta. Cele pe care le-ai scris tu?

Ținea în mâini un volum mare care avea pe copertă o coajă de nucă.

— Cu asta ai câştigat un premiu important?

— De unde ştii?

— Mi-a spus doamna Ōno.

Evident, gândi Shūichi.

— De ce ai pus-o deoparte?

— Nu ştiu, face parte din trecut. Prefer să mă gândesc la viitor atunci când lucrez.

Scrisese acea carte la douăzeci şi trei de ani. Se inspirase din figura bunicului său. Îl cunoscuse când era deja bătrân. Tăcut, încruntat, nu punea întrebări şi se adresa rareori celor din jur. Mama îi explicase că luptase în Al Doilea Război Mondial şi că doar o parte din el se întorsese acasă. Îi spusese că înainte era un om vesel, gata să povestească câte ceva. Cu toate astea, Shūichi nu a reuşit niciodată să şi-l imagineze altfel. Înțelese doar după ce crescu, privind un documentar despre supraviețuitorii războiului: nu doar corpul era lovit, ci şi sufletul. Hotărâse să-i dedice o carte pentru a omagia acel om care nu mai era şi pentru a-şi alina puțin mama, fiica acelui bărbat pe care ea continuase să-l iubească la fel ca şi înainte. Cartea fusese lucrarea lui de diplomă.

— Dar ce legătură e între nuci şi bunicul tău? întrebă Kenta.

Shūichi căutase îndelung o imagine care să poată povesti despre acel bunic absent, şi totuşi prezent, pe care-l vizitase frecvent până la nouă ani. Apoi, într-o dimineață, în timp ce se suia într-un tren plin de navetişti care se îndreptau spre Tōkyō, văzuse pe o bancă de pe peron un om care-şi ținea geanta pe genunchi, nemişcat în timp ce totul în jurul lui se mişca. Atunci începu să observe tineri şi bătrâni îmbrăcați

în haine scumpe sau în uniformele de duzină ale localurilor de noapte, oameni care, în anumite zile, la anumite ore, rămâneau nemişcaţi. Păreau nuci goale, aşteptând ca totul să se stingă în jurul lor: nu aveau nici măcar miez, erau doar coji din lemn.

Opera fusese lăudată pentru capacitatea de a explica cu seninătate drama persoanelor care sufereau de probleme posttraumatice şi Shūichi deveni faimos datorită acelui volum.

— Ai spart vreodată o nucă?

— Le-am văzut mereu deja deschise.

Shūichi se ridică, luă din sertar un spărgător de nuci şi din cămară un fruct.

— Nu prea îmi plac nucile...

— Nu trebuie să le mănânci, răspunse, zâmbind. Fixeaz-o aici, acum strânge tare cleştele... mai tare, aşa.

Desfăcură miezul cu degetele şi Kenta atinse foiţele devenite lemnoase, coaja, miezul.

— Precum mumiile.

— Eh?

Shūichi privi fix în ochii lui Kenta, în negrul strălucitor al pupilelor.

— Şi mumiile din Egipt erau golite, nu-i aşa?

— Adevărul e că nu scoteau toate viscerele, sublinie Shūichi. Mumiilor le lăsau inima.

— Inima?

— Credeau că defuncţii ar fi avut nevoie de ea ca să ajungă pe tărâmul umbrelor.

— Inima era ca o busolă?

— Da, cam aşa...

Shūichi se întoarse către fereastră şi se strădui să rămână nepăsător. Acea întrebare, cu acelaşi ton, îi fusese pusă cu mulţi ani în urmă. Atunci era în miez de noapte, acum era zi.

— Doamna Ōno mi-a spus că tu ai o inimă diferită.
— În realitate nu e nimic grav.
— Cum se cheamă boala ta?
— Nu e chiar o boală, iar numele e destul de dificil.
— Cum?
— *Tahicardie paroxistică supraventriculară*, rosti.
Kenta făcu ochii mari.
— Ți-am spus că are un nume dificil.
— Doamna Ōno mi-a povestit că nu ai voie să faci sporturi grele şi nici să ai emoții.
— Mama mea a făcut din asta mereu o problemă mai mare decât era, răspunse Shūichi. Hai, acum termină-ți temele, eu trebui să continui lectura.
Kenta se întoarse la masă şi luă din nou creionul în mână. Shūichi se aşeză în fotoliu, alături de teancul de cărți şi reviste despre insule pustii, naufragii, fotocopii ale unor articole din ziare.
După doar vreo zece minute, Kenta întrerupse tăcerea.
Shūichi strânse din dinți, trebuia să înțeleagă neapărat ce anume vedea protagonistul cărții sale: de abia ajunsese pe insulă, ce tip de vegetație avea în fața lui? Nisipul era alb, cenuşiu, sau amestecat cu pietre? În prima zi de luni a săptămânii care urma ar fi trebuit să meargă la Tōkyō pentru a-i da primele schițe editorului, şi toată acea mutare a obiectelor, conversațiile dese cu Kenta, noul său program zilnic îi provocaseră o mare întârziere.
Era gata să-i spună copilului să se abțină şi să aştepte pauza, când Kenta rosti acea frază şi Shūichi nu mai reuşi să spună nimic.

— Doamna Ōno mi-a povestit despre ziua în care te-ai lansat pe bicicletă...
Shūichi se opri. Avea în mâini harta unei insule nelocuite din Oceanul Indian. Rămase mut, cu foaia de hârtie în aer.

— Aşa-i că cicatricea pe care o ai pe braţ e de la cele douăzeci de puncte cu care te-au cusut? continuă Kenta. Cred că a fost emoţionant să faci coborârea aceea. Mai era şi gheaţă, cine ştie cât ai zburat!

Arătă cu degetul strada care se vedea dincolo de fereastră.

— Gheaţă? întrebă Shūichi, încercând să nu pară surprins.

— Cu o zi înainte ninsese şi strada era plină de gheaţă, nu? Doamna Ōno mi-a spus că erai atât de entuziasmat de zăpadă, încât cu o zi înainte ai şi mâncat din ea! exclamă, râzând.

Era frig în acea zi, tare frig. Uitase.

— Cred că a fost foarte plictisitor să stai la pat săptămâni întregi. Însă atunci ai început să desenezi, nu-i aşa? adăugă copilul. Şi mie mi-ar plăcea să pot rămâne la pat o lună şi să citesc *manga* de dimineaţă până seara.

Precum boturile crapilor care se iţesc din apă, flămânde, imediat ce se apropie cineva, în Shūichi s-a ivit brusc amintirea patului părinţilor săi, partea pe care mama îl punea pe spate în fiecare dimineaţă, camera mai mare şi mai luminoasă, blocurile de desenat, suportul pentru lectură, braţul stâng blocat, cutia cu creioane, mâna dreaptă care se putea mişca. Îşi amintea totul.

— Mulţi artişti şi-au început cariera datorită unui accident. Charles Dickens, Frida Kahlo... Dacă nu eşti imobilizat la pat, rareori careva se decide să facă ceva atât de plictisitor precum scrierea sau desenul, schimbă subiectul Shūichi. Oamenii preferă să trăiască, şi în general e alegerea cea mai bună.

— Auzindu-te, parcă-mi vine cheful să-mi rup un picior!

Râseră amândoi.

— Hai, acum învaţă.

Timp de o oră din acel moment nu se auzi nici musca, dar Shūichi nu mai reuşi să se concentreze la lectura lui.

Noaptea îngropa strada şi lui Kenta îi era teamă. Şi Shūichi se temea, dar era o spaimă diferită.

Cimitirul care apărea la curbă se multiplica, stâlpii deveneau mii şi Kenta îşi imagina o armată întreagă de morți care veneau spre el să-i ceară socoteală pentru tot. Îşi imagina morții care-i puneau întrebări de parc-ar fi putut fi mesageri ai unei lumi precedente, aruncați brusc, fără voia lor, în viitor. Nu şi-i imagina răi, ci mai degrabă confuzi. Dar el n-ar fi putut să-i ajute, el nu ştia nimic.

Când era singur, ca să evite să treacă prin fața cimitirului, Kenta făcea înconjurul muntelui, o lua pe partea opusă pantei de coborâre din Tunelul Concubinei. Shūichi bănuia asta, aşa că, după apus, îl însoțea până la începutul străzii şi apoi suia din nou.

Însă, în acea seară, Shūichi nu se întoarse acasă.

Discuția cu Kenta, amintirea accidentului care fusese mereu negat şi intra acum în mod neaşteptat în viața lui, până şi faptul că fusese nevoit să nu pară surprins în fața copilului, toate astea îl obosiseră peste măsură. Era epuizat. Se gândi că ar fi mai bine să mănânce ceva în oraş, să se plimbe puțin.

Şi apoi se întâmplă totul, în timp ce era la restaurantul de peşte şi sakè de pe străduța care ducea spre Komachi-dori, stând singur la masa din spate, se gândi cum de era posibil ca amintirile să iasă la iveală brusc: după frigul din dimineața celei de-a cincea aniversări, senzația de zăpadă pe dinți, tăcerea imaculată a mamei sale la spital şi acele zile minunate de convalescență, Shūichi îşi aminti groaznicul accident întâmplat vecinei de casă, când fiul ei de doi ani s-a aplecat să privească maşina de spălat care avea capac deasupra, era plină cu apă, şi el s-a înecat, îşi aminti

sirenele salvării, apoi şi-l aminti pe tatăl său care trântea uşa şi-i spunea că nu era bun de nimic, atunci când era la şcoală şi făcuse pipi pe el şi plecase fără să ceară voie ca să evite să fie umilit de colegii de clasă.

Toate erau amintiri nefericite, amintiri de care, din cauza încăpăţânării obişnuite a mamei care nega tot ceea ce era trist, nu fusese niciodată sigur dacă se întâmplaseră cu adevărat sau nu; dar acum îi erau atât de dragi, încât îl emoţionau chiar mai mult decât minunatele călătorii despre care pălăvrăgea mama sa, adăugând de fiecare dată detalii noi, diferite. În special despre câştigurile fabuloase de la Lunapark, despre felul în care se-nvârtea un carusel la Yokohama într-o după-amiază de august când, ca prin miracol, nu dădea semne că urma să se oprească, şi chiar despre îmbrăţişările nesfârşite ale tatălui său, pe care el nu şi le amintea însă.

Shūichi avea lacrimi în ochi şi, cu cât se gândea la episoadele din viaţa lui, cu atât i se păreau mai importante.

Zâmbi. Însemna că era adevărat, amintirile stau cuminţi ani de zile, apoi apar toate odată, precum copăceii de bambus care provin din acelaşi trunchi şi care înfloresc în aceeaşi zi, oriunde ar fi plantaţi în lume.

În acea seară, Shūichi o întâlni pe Sayaka.

doki doki

— Când devin ale noastre lucrurile?

— Pentru totdeauna?
— Da, ale noastre pentru totdeauna.
— De exemplu, ce anume?
— Nu ştiu... de exemplu, casa...
— Dacă ne mutăm nu e mereu a noastră. Şi părinții trebuie să rămână, dacă nu au ghinion să moară mai devreme. Părinții nu te lasă niciodată.
— Dar prietenii?
— De ce vrei să ştii?
— Aşa.
Copilul mai mic şi copilul mai mare se jucară îndelung, unul luă mingea, altul luă costumul de baie. Coborâră spre plajă şi petrecură la mare trei ore. După ce au tras şuturi cu mingea, s-au apucat să construiască o pistă uimitoare pentru bile. Apoi au prins crabi, dar copilul mai mic călcă pe unul din greşeală şi nu mai voi să-i prindă, de teamă c-ar putea să-i ucidă fără să vrea. Cel mare găsi o stea de mare, era aproape uscată şi-i lipsea un braț sau o gambă. Aplecați asupra ei, o observară mult timp, orbiți de frumusețea stelei, povestindu-şi ceea ce ştiau despre natura lor.
— Stelele marine se regenerează total.
— Am citit în enciclopedie că mănâncă şi crustacee, arici de mare şi moluşte. Era o fotografie care arăta una care mâncase un crab întreg.
— Dar mor imediat dacă sunt scoase din apă, în câteva secunde. Pentru a le privi, nu trebuie niciodată să le scoți afară!
Apoi, înainte de a pleca spre casă, au aruncat-o în mare, chiar dacă era moartă de ceva timp, pentru că bunica celui mare spunea că regnurile nu trebuie să se amestece. Că lucrurile mării trebuie să rămână în mare, cele terestre, pe pământ; tot aşa şi hârtia sau plasticul. Însă el aduna uneori scoici, dar erau atât de mici, încât reuşea să le ascundă în buzunar.

Plecară de pe plajă când era deja seară. De oboseală, nici unul nu mai vorbea.

Atunci se întâmplă să se răsucească cel mic spre cel mare cu singura întrebare care-l interesa cu adevărat:

— Dar tu vei fi prietenul meu mereu?

Kenta visa deseori cu ochii deschişi.

Declarând că ar fi un explorator şi anunţând că urma să intre în junglă, transforma într-o aventură plimbarea lui pe trotuarul care trecea chiar prin mijlocul străzii principale din Kamakura[8].

Ridica ochii şi ramurile ascuţite ale cireşilor plantaţi cu şase ani în urmă în mod geometric, pe stânga şi pe dreapta, deveneau un mănunchi de liane şi de plante tropicale prin care umblau încetişor nu corbi sau veveriţe, ci adevărate vulpi indiene, tucani şi cobre regale.

Nu erau minciuni: Kenta transforma în lucruri adevărate tot ceea ce auzea.

Shūichi intuise asta urmărindu-l de pe fotoliu în după-amiezile în care Kenta începea să divagheze când nu era interesat de un subiect; atunci şoptea bucăţi dintr-o bătălie imaginară şi deseori mima sunete asemănătoare unor lovituri sau mişcări de karate.

Shūichi descoperi că imaginaţia bogată a lui Kenta nu se desfăşura doar când el era într-o încăpere, ci că-i cuprindea practic viaţa când, într-o după-amiază de la sfârşitul iernii, dădu de el pe drum, cu ochii închişi, chiar pe strada principală, Wakamiya-ōji.

Copilul se pregătea să înceapă coborârea, era partea cea mai aglomerată a drumului din piatră. Cu ochii închişi,

---

[8] Wakamiya-ōji este strada principală din Kamakura; particularitatea ei este că trotuarul care duce la sanctuar se află în mijlocul străzii, nu pe partea laterală, şi este luminat de felinare din piatră.

căuta să înțeleagă misterioasele legături dintre paşi, dintre lungimea lor şi rapiditatea cu care oamenii hotărau direcția, apoi, fără vreun avertisment, tăia drumul cu speranța inutilă de a nu da peste cineva. De cele mai multe ori, oamenii se dădeau la o parte, dar lui Kenta i se întâmpla să dea peste un braț sau un picior. O lua de la capăt, fără să-şi piardă curajul.

Atunci se întâmplă ceva la care Shūichi nu s-ar fi gândit. Kenta lovi pântecele unei femei care, în loc să-l îndepărteze, îl îmbrățişă. Râdeau şi ea, şi copilul, căscând ochii de surprins ce era.

Ea era Sayaka, el era Kenta. Două apariții nou-nouțe în viața lui.

Shūichi privi o clipă în sus. Fragmente de cer anunțau venirea primăverii.

După acea seară când se întâlniseră la restaurantul de peşte şi sakè de lângă gară, Shūichi înțelesese că nu va mai putea să o uite.

De data asta, liniile chipului fetei se opriseră în memoria lui, şi puternică era şi senzația că ea nu voia nimic de la el.

Shūichi nu o căutase şi nici ea nu-l căutase pe el. Totuşi, amândoi erau convinşi că exista ceva între ei despre care nici unul n-ar fi putut să spună mai mult.

Shūichi îşi amintea cum stătea de partea cealaltă a mesei, cu năravul acela ciudat de a ridica vârful degetului arătător în aer înainte de a vorbi. Precum o fetiță, cerea atenția lui înainte de a spune ceva.

În mod straniu, în săptămânile următoare, Shūichi nu o mai întâlnise pe străzile din Kamakura, dar exact în acea perioadă înțelese că Sayaka era gata să completeze gestul: arcul vibra între pântecele ei şi pieptul lui, el nemişcat, şi fata care analiza posibilitatea de a elibera săgeata şi de a-l străpunge.

— Kenta, ea e Sayaka, râse Shūichi, arătând cu palma spre persoana peste care dăduse.

Copilul, ridicând ochii, înțelese imediat că prietenul lui şi acea femeie aveau o legătură, într-un mod sau altul.

— El e Kenta, mi se pare că *ți*-am vorbit despre el.

Exact în acel moment se schimbă tonalitatea între Sayaka şi Shūichi.

— Da, sigur. Îmi face plăcere, Kenta, mă numesc Sayaka.

— Ce mod ciudat de a ne întâlni.

— Mă întorceam de la o consultație, am fost cu fratele meu la Yukinoshita.

— Mi-e foame, vreau o clătită! exclamă copilul, întrerupând prezentările. Mi-e teribil de poftă de o clătită.

— Eh, dacă e teribilă pofta asta, trebuie să o mulțumim, nu? făcu Sayaka.

Propuse prăvălia lui Onari-dori, identică cu cea mai populară, care se găsea pe drumul cu *street food*, la doi paşi mai încolo.

— Coada e la jumătate şi e şi mai bună.

În timp ce traversau Wakamiya-ōji, făcând slalom printre turiştii de care era plin oraşul, Sayaka îl întrebă pe Shūichi:

— Cum merge treaba? Mă refer la cartea despre naufragiu.

— Sâmbătă trebuie să merg la Tōkyō pentru a preda primul set de schițe.

— Atunci înseamnă că stai bine.

Kenta comandă o clătită cu căpşuni şi Shūichi se miră din nou văzând cât de elementare puteau să fie gusturile copiilor. De când îl cunoştea, Kenta comanda mereu doar înghețată, clătite, cremă şi tarte cu căpşuni.

Sayaka luă una cu caramel sărat, iar el, cu frişcă şi migdale prăjite.

— Pot să vin cu tine sâmbătă? întrebă Kenta.

— La Tōkyō vrei să spui?

Copilul încuviință.
— Scuză-mă, dar nu mergi la şcoală?
— Dar sâmbăta nu se face şcoală.
— Nu ieşi cu părinții tăi?
— Muncesc amândoi.
Shūichi dădu să spună ceva, când Kenta se îndreptă spre Sayaka.
— Dar dumneavoastră?
— Eu ce?
— Sunteți liberă sâmbătă?
Shūichi nu înțelese.
— Poimâine este *tomobiki,* deci da.
Kenta îşi încruntă sprâncenele.
— Eu mă ocup de funeralii.
— Lucrați cu morții? Ca lumea!
Shūichi zâmbi, fără să se bage.
— Înmormântările nu se fac niciodată în zilele de *tomobiki*, se spune că ar purta ghinion, nu ştiai?
Kenta clătină din cap.
— Dacă scrii *tomobiki*, vei vedea că înăuntru sunt *kanji* pentru „prieten" şi „tragere", spuse Sayaka arătându-i semnele pe celular. Deci este un pic ca şi cum cineva care moare riscă să-şi ia după el prietenii în acea zi.
— Teribil! Poți merge la înmormântarea unui prieten şi apoi să mori!
— De aceea se evită organizarea funeraliilor.
— Atunci putem să mergem împreună la Tōkyō. Putem să vizităm expoziția de Pokémon la Shibuya! E la Bunkamura şi sâmbătă este ultima zi în care se poate vedea!
Shūichi înțelese atunci ce voia Kenta.
— Ultima zi?
— Da!
— Cine ştie ce aglomerație poate fi…

— Da. Dar apoi închide pentru totdeauna! Pentru totdeauna!

Shūichi şi Sayaka râseră de tonul dramatic al lui Kenta.

— Să mergem! se rugă Kenta. Haideți! Mă pot folosi de vizita asta pentru şcoală. Părinții mei nu mă duc nicăieri, în sfârşit aş avea ceva deosebit despre care să scriu.

Shūichi începu să râdă mai întâi încet, apoi din ce în ce mai tare. Fusese extraordinar să asiste la felul în care Kenta le sucise capul. El unul nu avea ce să mai spună şi recunoscu că mişcarea de a o implica pe Sayaka fusese inteligentă.

— Eu sunt de acord, spuse Shūichi. Oricum, eşti diabolic.

Apoi se răsuci spre Sayaka, care încuviința deja:

— Desigur, doar dacă-ți face plăcere.

— Sigur, de ce nu.

— Atunci ne vedem la nouă, la gară?

În acea după-amiază, după ce au salutat-o pe Sayaka în fața prăvăliei cu clătite, Kenta şi Shūichi plecară spre casă. Mergeau în tăcere, apoi, brusc, Kenta îl întrebă pe Shūichi:

— Îți place?

— Ce anume? În ce sens?

— Sayaka-san îți place? Eşti îndrăgostit de ea?

— Ce-ți trece prin minte?

— Dar îți place...

— Nu zic că nu. Dar de ce mă întrebi?

— Hm, murmură Kenta, gânditor.

Adevărul e că motivele întrebării erau un lucru pe care i-l spusese odată doamna Ōno şi alt lucru pe care i-l spusese de curând mama lui. Ambele aveau de-a face cu singurătatea, dar el n-ar fi ştiut să explice.

Seara era răcoroasă, aerul era parfumat de flori şi Shūichi se întrebă de unde provenea acel miros.

— Dacă-ți place, de ce nu o inviți în oraş? reluă Kenta.

— Pentru că... nu sunt suficient de fericit.

Copilul arcui sprâncenele şi adultul rămase uimit de propriul răspuns.

— Dacă nu eşti convins că ai putea îmbunătăți viața unei persoane, nu e cazul să o ții aproape.

— Dar tu nu eşti fericit?

— Nu ştiu. Poate nu suficient încât să invit o femeie să iasă cu mine.

Ajunseră la podul de pe râul Nameri. Shūichi se aplecă să privească. Începeau să se vadă bobocii bujorilor, februarie se sfârşea. Iată de unde venea acel parfum.

— Dar s-ar putea ca ea să te facă fericit, nu? reluă Kenta. Sau poate ea să nu fie interesată de cineva care să o facă fericită, poate că ei îi convine aşa.

Shūichi zâmbi, dar nu răspunse.

— Şi, oricum, nu e adevărat.

— Ce anume?

— Nu e adevărat că tu nu îmbunătăţeşti viața oamenilor. De exemplu, pe mine mă faci fericit.

Apoi Kenta începu să alerge, fără să aştepte o reacție.

— Pe mâine! Vin când ies de la şcoală! strigă în timp ce continua să fugă, de parcă s-ar fi temut că, printr-o discuție, acele cuvinte ar fi devenit false.

Ferestrele de la primul etaj al vilei erau luminate, probabil că părinții lui Kenta se întorseseră acasă de puțin timp. Shūichi aşteptă până când copilul închise uşa în spatele lui şi începu să suie strada.

doki doki

— Azi e ziua mea de naştere.
— Ştiu, e şi ziua mea.
— O să mănânci tort?
— Bunica mea a spus că mi-l face cu căpşuni şi frişcă.
— Mie mi-l cumpără mama, mergem diseară să-l alegem din cofetărie.
— Nu e ciudat că împlinim anii în aceeaşi zi?
— Un pic. Crezi că înseamnă ceva?
— Ce-ar putea să însemne?

Copilul mai mic tăcu. Toată acea iubire pe care-o simțea avea nevoie de motive, de ancore în lumea reală. Le căuta mereu. Ar fi vrut să spună că ziua coincidea pentru că erau predestinați să fie prieteni, nimic nu urma să-i despartă. Dar se ruşină doar la gândul c-ar fi putut să spună asta. Schimbă discuția.

— Ce-ai vrea să fii când te vei face mare?
— Răspunde tu mai întâi.
— Pilot de avioane, vreau să zbor.
— Se poate zbura şi fără să devii pilot. De exemplu, iei un avion sau închiriezi un elicopter...
— Dar trebuie să plăteşti. Costă mult să zbori.
— Aşa e...
— Dar tu?
— Vreau să fac ce face tatăl meu. Mama spune tot timpul că el vede mai multe lucruri decât alții. Milioane de lucruri în plus. Şi nu pentru că are vederea mai bună, ci pentru că vrea să le vadă.

Copilul mai mic nu pricepu.

— Adică vrei să vezi mai multe lucruri?

— Mai multe lucruri într-un spaţiu mai mic. Aşa nu trebuie să mergi cine ştie unde ca să fii fericit.

Copilul adora acele discursuri ale prietenului mai mare, erau pline de pauze şi de atât de multe convingeri, încât păreau scrise. El unul nu era sigur de nimic şi devenea fericit când îl auzea vorbind astfel. Iată, nici el nu trebuia să meargă cine ştie unde pentru a fi fericit.

Îl rugă să-i explice mai bine ce voia să spună şi-l ascultă plin de admiraţie în timp ce prietenul său vorbea despre discuţiile avute cu acel tată ciudat şi cu acea mamă care îi era mereu alături şi pentru care copilul cel mic îl invidia mult.

— Mama mi-a explicat că aşa e fericirea, soseşte când faci mai mult din puţine lucruri.

Vineri seara, însoţindu-l acasă pe Kenta, Shūichi insistă să-i cunoască părinţii.

Copilul era nervos, dar Shūichi îi spuse că o treabă era să-l primească la el după şcoală, după-amiaza, şi alta era să-l ducă la Tōkyō o zi întreagă. Urma să fie în grija lui şi nu putea să facă asta fără acordul familiei sale.

— Dar lor le convine aşa! replică Kenta, îngrijorat.

— Perfect. Atunci de ce-ţi faci griji?

Mama copilului era singură acasă şi-l primi cu mare cordialitate. Se întorsese de puţin timp, machiajul era perfect, purta încă un costum elegant, cercei şi un şirag de mărgele.

Îl însoţi în sufragerie şi-i oferi o ceaşcă cu ceai; Kenta dispăru. Femeia spuse că tocmai încălzea pentru cină nişte feluri de mâncare cumpărate deja preparate. Se scuză pentru dezordine, dar era o perioadă infernală la societatea unde lucra. Explică de ce anume se ocupau şi ea, şi soţul, şi despre cum reuşeau să gestioneze casa. Vorbea fără să se

oprească. Lui Shūichi i se păru că era concentrată mai mult pe geometria vieții lor.

O cunoscuse bine pe doamna Ōno, spuse coborând vocea, era o femeie adorabilă şi-i era profund recunoscătoare că-l ajutase pe Kenta cu şcoala. Îi părea foarte rău că murise.

Shūichi se grăbi să spună că, spre deosebire de mama lui, el nu era un învățător de meserie şi că se limita să ajute copilul atunci când el cerea. Dar femeia părea să ştie despre el mai multe lucruri decât s-ar fi aşteptat Shūichi. La început se enervă, se simțea neplăcut aflând că fusese studiat în amănunțime, dar se gândi că părinții lui Kenta încercaseră să afle cu cine petrecea după-amiezile fiul lor.

Shūichi se retrase după o grămadă de fraze de tipul „Sunteți sigur că Kenta nu vă deranjează?", „Mi-ar face plăcere să veniți să luăm prânzul împreună, imediat ce ritmul de lucru ne va permite", „Spuneți-mi, vă rog, dacă sunt cheltuieli„ şi „Nu aş vrea să profit de gentilețea dumneavoastră". Urma să-l ia pe Kenta de acasă în dimineața următoare.

Copilul se prezentă în sufragerie doar spre sfârşit. Ştiindu-l curios, Shūichi îşi spuse că probabil îi spionase de dincolo.

Merseră împreună spre uşa de la intrare, Kenta nu spuse nici un cuvânt. Schiță un zâmbet doar când Shūichi îl prinse lejer de obraz.

— Ai văzut? Totul a ieşit bine până la urmă, şopti Shūichi ca şi cum ar fi avut vreun secret.

Apoi coborî în stradă şi îşi puse o mână pe inimă, în întuneric.

La nouă şi şaptesprezece minute, Kenta, Sayaka şi Shūichi se suiră în trenul cu direcția Tōkyō.

Shūichi era agitat, dar nu ar fi ştiut să explice motivul. Kenta şi Sayaka se jucară îndelung; scoseseră *memory*

card[9], aleseseră mai întâi douăzeci, apoi douăzeci şi cinci, în final treizeci, şi le puseră pe singurul suport disponibil, servieta lui Shūichi. În loc de obişnuitele animale, cărțile de joc reprezentau ideograme: aveau de-a face cu părțile corpului. Ochi, bărbie, antebraț, omoplat, stomac.

Shūichi îi explică lui Sayaka obsesia mamei sale şi a lui Kenta pentru *kanji*, iar de aici se născu o conversație despre copilăria ei.

— Se pare că atunci când eram mică nu vorbeam deloc, doar când eram singură cu unchiul meu. Probabil că era persoana pe care o iubeam mai mult. Mergeam deseori în excursii şi, cu condiția să nu spun nimănui, mi-a promis că urma să mă învețe semnele *kanji* pentru secretele lumii.

— Secrete?

— Da, continuă Sayaka, zâmbind, îmi dezvălui numele antic ale munților din Kamakura, cel al mării din golful Sagami, îmi arătă cum suna *de-adevăratelea* o anumită expresie, o plantă, ignorată în mod greşit de toți, care era însă un leac puternic împotriva zgârceniei.

— Împotriva zgârceniei? întrebă surprins Shūichi.

— Da, ştiu, sună absurd, şi mai absurd e că eu am luat de bun tot ceea ce-mi spunea. În realitate, erau *kanji* create de unchiul meu: lua părți diferite de la alte ideograme şi le asambla. Doar după ce am crescut am descoperit că le inventase.

Shūichi izbucni în râs:

— Şi cum ai reacționat când ai înțeles că erau false?

— La început m-am supărat foarte tare şi l-am amenințat că nu voi mai vorbi cu el niciodată. Apoi, aproape în acelaşi moment, am început să râd şi am continuat să râd atât de

---

[9] Joc de memorie (în engleză, în original).

tare, cu poftă, încât şi azi izbucnesc în râs numai când mi-amintesc.

— Ți-aminteşti semnele?

— Sigur, unul câte unul, râse Sayaka. Şi nu mă ajută la nimic! Chiar la nimic! O întreagă zonă din memoria mea e ocupată cu nişte cunoştințe absolut inutile.

Continuă:

— Ştii, cred că e prima dată când vorbesc despre asta cu cineva. Era un joc pe care unchiul meu îl făcea doar cu mine şi pactul era că nu trebuia să spun nimănui. A rămas un secret al nostru chiar şi după moartea lui.

— E rândul tău! strigă Kenta în acel moment, chemând-o din nou pe Sayaka la jocul cu *memory card*.

— Ai dreptate, scuză-mă!

Ajunseră la gara din Shinagawa când lui Kenta îi mai lipsea doar o tură pentru a găsi ficatul şi splina, şi Sayaka ar mai fi avut nevoie de vreo două runde pentru rect şi pupilă.

În timpul scurtei aşteptări pentru schimbarea trenului, Shūichi îi observă cu coada ochiului pe Sayaka şi pe Kenta. Părea că se cunoşteau de multă vreme.

Răspunse rapid la corespondență de pe celular, socoti timpul necesar pentru a ajunge de la Kanda la Shibuya, unde se afla expoziția de Pokémon. Cumpără online şi biletele, observă că erau foarte scumpe, dar nu se descurajă nici descoperind că era anunțată o coadă lungă la intrare.

Se gândi apoi că, în timp ce el ducea schițele la Ishii-san, Sayaka şi Kenta ar fi putut să-l aştepte la cafeneaua Doutor, era chiar lângă editură: nu voia ca vreun coleg, responsabilul pentru comunicate de presă, o secretară sau oricine altcineva care-l cunoştea chiar şi din vedere să-i pună întrebări. Erau ani de zile de când i se părea greu să

tot explice. Şi apoi, în cazul de faţă, nici n-ar fi ştiut ce să spună.

Sosiră la zece şi jumătate. Shūichi predă schiţele, explică pe scurt firul poveştii, şi la unsprezece şi un sfert erau deja în trenul pentru Shibuya.

Expoziţia de Pokémon era o minunăţie.

Din fericire, aşteptaseră mai puţin decât era prevăzut: după treizeci de minute de coadă erau înăuntru. Shūichi, care cunoştea în amănunt protagoniştii, personajele minore şi întreaga poveste, se simţi prins de un fel de nostalgie luminoasă. Printre strigătele entuziaste ale lui Kenta, care-i trăgea peste tot pentru fotografii şi pentru a căuta informaţii suplimentare cu codul QR al celularului, Shūichi încercă să-i explice lui Sayaka ce însemna sfera Poké, cum evolua un Pokémon şi cine era profesorul Oak.

Odată ajunşi afară, pe străzile aglomerate din Shibuya, Kenta continuă să reproducă cu efecte sonore şi mişcări neaşteptate creaturile supranaturale, făcând mereu comentarii entuziaste. Partea dedicată realităţii virtuale îl făcuse să se simtă complet implicat şi, în cele două ore petrecute acolo, înăuntru, fărâmiţase zidul care separa realitatea de imaginaţie.

Shūichi şi Sayaka participară şi ei la emoţia lui Kenta, şi Shūichi îşi aminti de un restaurant de pe o străduţă secundară, între Harajuku şi Shibuya, unde pregăteau un parfe uriaş. Era cel mai mare tip de dulce de acest fel pe care-l văzuse vreodată: cinci kilograme de îngheţată, creme şi ornamente bune de mâncat de cel puţin patru persoane. Totuşi, vorbi despre asta cu grijă: la Tōkyō se întâmpla deseori că nu mai găseai a doua oară ceea ce-ţi ieşise în cale mai întâi.

— Era magnific, dar probabil nu mai e, îi spuse Shūichi lui Kenta, pentru a evita să-l dezamăgească. Tōkyō era într-o continuă transformare.

— Să încercăm oricum! exclamă copilul.

Odată ajunşi la adresa pe care şi-o amintea, Shūichi constată cu tristețe că restaurantul îşi schimbase într-adevăr numele şi că interiorul, care fusese aurit şi argintat, era acum pastel. În ciuda schimbărilor, bucuria se dovedi uriaşă când descoperiră imaginea unui parfe enorm în vitrină, printre jumătăți de felii de tort şi clătite.

Lui Shūichi i se păru chiar mai mare decât şi-l amintea: era acoperit de dungi din cremă, ciocolată şi bezea, plin de biscuiți de toate formele şi de bombonele multicolorate; avea colțurile umplute cu fructe şi musli crocante, precum şi felii subțiri de cheesecake şi tartă de cireşe. Totul plutea într-o grămadă de frişcă.

Doar la vederea acelui dulce exagerat, au început toți trei să râdă. Nu reuşeau să-şi imagineze că l-ar fi putut termina, cu siguranță ar fi plecat îndoiți de la durerea de burtă.

Intrară plini de euforie, comandară cu glas tare Jumbo Parfe şi, timp de o oră, se jucară de-a Hansel şi Gretel, devorând la început cu lingurițele acel munte dulce, apoi luând cu degetele părțile mai dure şi, la final, sugând cu paiele din zonele topite.

Urma să le fie greață multe săptămâni la rând. Şi totuşi, amintirea acelei după-amiezi urma să rămână pentru totdeauna.

Despre cum Kenta, Shūichi şi Sayaka au traversat intersecția din Shibuya şi despre cum acea experiență i-a ajutat să-şi dea seama de ceea ce țineau în sine, în secret

KENTA

Kenta scoase țipete de bucurie la ideea de a traversa intersecția din Shibuya care, după spusele lui Shūichi, era cea mai aglomerată de pe pământ. Voi să parcurgă toate părțile ei, de parc-ar fi fost o pistă: schimba direcția, o lua pe altă parte, sălta pe un singur picior, apoi pe altul, când se schimba semaforul o lua la goană. Shūichi şi Sayaka încercară să-l facă să-şi schimbe ideea de a traversa cu ochii închişi, aşa cum făcea la Kamakura, pe strada care ducea la sanctuarul din Tsurugaoka Hachimangū. Copilul se simți protejat de acea mulțime de oameni mult mai înalți decât el. Persoane care se mişcau în cel puțin cinci direcții diferite, dar care, ca prin miracol, nu se izbeau între ei. I se părea că era parte dintr-o pădure cu arborii deşi şi înalți, iar el îşi imagină că ar fi putut fi o micuță ciupercă, crescând la umbra lor.

SHŪICHI

Shūichi se concentră pe zecile de mii de culori care sclipeau în acelaşi moment şi pe chipurile pe care le vedea trecând şi pe care le uita imediat, privea şi confunda totul, observa o clipă pentru ca mai apoi să lase imaginile să dispară pentru totdeauna. Erau chipurile a milioane de

necunoscuți despre care nu se putea spune nimic. Îi plăcea să-şi imagineze că prin mulțimea anonimă din Shibuya ar fi putut fi bărbați şi femei care să fi primit premii importante sau, cine ştie, au petrecut jumătate din viața lor în spatele gratiilor. În copilărie, unul dintre jocurile preferate pe care le făcea împreună cu mama lui era să folosească momentele de aşteptare în farmacie, la bancă sau la un restaurant pentru a privi fețele persoanelor şi a-şi imagina viețile lor. Shūichi credea că, dacă ar fi putut să le privească mai mult, ar fi văzut cum pe acele chipuri apar semnele unor întâmplări infinite.

SAYAKA

Sayaka privea mulțimea din Shibuya şi observa mai ales cuplurile îmbrățişate care tăiau piața în diagonală, băieți tineri şi fără teamă. Nu ar fi mărturisit nimănui, dar în acel moment se gândi că dragostea ar fi putut fi posibilă doar dacă ar fi sosit în tăcere, în mod imprudent. Bătăile inimii deveneau dezordonate şi, în trecut, de câte ori Sayaka simțise că iubea pe cineva, i se păruse că pierde câteva bătăi pe săptămână. Începutul de săptămână o găsea cu gura uscată, fără poftă de mâncare şi cu lumea redusă, pe rând, la o pereche de ochi sau la o linie pe care ea singură o trasa pentru a o separa de persoana aleasă. Nimeni din familia ei nu bănuise vreodată că ar fi fost îndrăgostită, nici măcar unchiul pe care-l adorase şi cu care avusese mai multă complicitate decât cu părinții ei, nici măcar fratele ei nu ştiuse nimic, era mai mare, dar în ochii ei rămăsese tot mic. Sayaka îşi administra cu discreție iubirile, de parcă ar fi fost chestiuni de viață şi de moarte: credea că urma să se sfârşească tot ceea ce s-ar fi aflat şi că tot ceea ce ar fi reuşit să semene, în secret, în inima ei, ar fi urmat să înflorească fără ştirea nimănui şi ar fi rămas viu.

Kenta voise neapărat o fotografie lângă statuia câinelui Hachiko: urma să o folosească la şcoală.

Acum erau toți trei aplecați deasupra ecranului pentru a vedea dacă era cazul să o facă din nou: în prima fotografie, copilul avea ochii închişi, şi în a doua îşi acoperise jumătate de față cu degetele.

— Nu ies niciodată bine în fotografii, admise Kenta.

— Din cauză că te ruşinezi. Fotografiile cele mai bune sunt cele în care nu pozezi.

Făcură alte patru şi porniră încet spre intrarea în gară.

— Maeda-san, de când nu ne-am văzut!

Shūichi ridică ochii şi văzu o femeie plinuță, cu rujul bine aplicat şi cu linia sprâncenelor subțirică. Cine era?

— Nu vă amintiți de mine? Sunt mama lui Koichirō, colegul de clasă al lui Shingo.

— A, da, mi-amintesc, ce faceți?

— Din fericire, totul e bine. Soția dumneavoastră ce mai face?

— Bine, cred.

— Credeți?

— Ne-am despărțit.

Sayaka tăcu. Puse din instinct mâinile pe umerii lui Kenta, de parcă ar fi vrut să întărească acea formă pe care-o reprezentau în fața acelei străine.

— Of, îmi pare rău. Ştiți, chiar de curând Koichirō a scos la iveală fotografiile din şcoala elementară şi mi-a spus că-i este dor de dumneavoastră.

Copilul căuta privirea lui Shūichi. Cine era acea femeie?

— Acum bănuiesc că Koichirō se pregăteşte pentru a intra la şcoala medie.

— Da, studiază pentru a intra la şcoala privată din Keiō.

— Felicitări, e o şcoală foarte bună.

— Koichirō îşi mai aminteşte de Shingo, a spus că nu o să-l uite niciodată. Şi-şi menține promisiunea. Îmi vorbeşte

despre el din când în când şi-mi povesteşte întâmplări pe care le-au trăit împreună la şcoală.

— Mulțumesc, spuse Shūichi sec.

Cum de femeia aia nu-şi dăduse seama că Sayaka şi Kenta erau alături?

— A fost o mare nenorocire. Ştiți, de atunci nu-mi mai duc fiul la piscină. Sunt bucuroasă doar pentru că ați câştigat procesul. O astfel de situație nu trebuie să se mai întâmple niciodată.

— Mulțumesc.

Apoi, de parcă atunci şi-ar fi dat seama de prezența lor, femeia exclamă:

— Vă cer scuze, nu voiam să vă fac să pierdeți timpul!

— Nu-i nimic!

— O zi bună vă urez!

— Şi dumneavoastră la fel, şi multă baftă la şcoală lui Koichirō.

Shūichi, Sayaka şi Kenta se îndreptară spre gară, încet.

Nici unul nu întrebă nimic. Se suiră în trenul de la Linia Yokosuka care era deja, în mod excepțional, gata de plecare. Kenta se repezi să ocupe scaunele de patru persoane şi toți trei se prăbuşiră, obosiți. Pe al patrulea scaun puseră bagajele.

Tăceau toți după întâlnirea cu străina. Kenta era extenuat, închise repede ochii, dormea deja când trenul trecu prin Kawasaki.

— Shingo era fiul meu, zise Shūichi deodată.

Acea discuție urma să iasă la iveală mai devreme sau mai târziu şi ştia că Sayaka n-ar fi întrebat nimic, dacă n-ar fi spus el ce era de spus.

— Ce i s-a întâmplat?

— Un accident, s-a înecat în piscină.

— Când?

— Acum doi ani.

Shūichi privea pe fereastră, dar se făcea seară şi, în curând, urma să vadă doar reflecția propriului chip.

— Se mai întâmplă, spuse calm.

Apoi se corectă:

— Nu, se spune aşa, dar adevărul e că astfel de lucruri nu se întâmplă. Însă nouă ni s-a întâmplat.

Atunci, Sayaka făcu un lucru pe care nu-l făcea niciodată, nici măcar când spăla şi machia morții şi i se întâmpla să aline durerea rudelor: se întinse şi luă mâinile lui Shūichi într-ale sale.

— Îmi pare tare rău, spuse.

O spuse pentru că, într-adevăr, aşa simțea.

Când Shūichi îi vorbi despre accident, Sayaka îşi aminti că auzise ceva similar cu câțiva ani în urmă, poate la televizor, dar nu ar fi putut să spună nici unde se întâmplase, nici vârsta copilului.

Shūichi îi povesti că în acea zi, Aya, soția lui, îl dusese pe Shingo la piscină, aşa cum făcea în fiecare marți şi-n fiecare joi în timpul vacanței de vară. Copilului îi plăcea mult să înoate şi, cu acea căldură asfixiantă, cel mai bun mod de a-şi petrece vara era să se arunce în apă.

Îi plăcea să stea în apnee câteva secunde, astfel încât să țâşnească de partea cealaltă a piscinei, ca şi cum ar fi fost o surpriză. Aya îl supraveghea, participa la jocul lui de pe margine.

Şi-amintea că-i spusese copilului să iasă, apoi se răsucise câteva secunde pentru a recupera prosopul şi pachetul pentru prânz, apoi s-a întors din nou spre el să-l cheme. Voia să mănânce *onigiri* şi felii de măr pe care le pregătise de acasă în acea dimineață. Era aproape miezul zilei, cu siguranță îi era foame, dar uitase de atâta distracție.

Dar, atunci când s-a întors, Shingo nu se vedea. Îl căutase printre zecile de copii din piscină, fusese atentă la

suprafaţa apei, aşteptând cele trei sau patru secunde care-i trebuiau lui Shingo pentru a sări din nou afară, şi totuşi nimic. Practic, dispăruse dintr-un moment în altul.

Când nu mai avu îndoieli asupra absenței lui, Aya strigase după ajutor şi se aruncase din instinct pentru că zărise o umbră pe fundul piscinei. Dar Shingo îşi pierduse deja cunoştința.

Fusese atras de gura de aerisire care, funcționând în mod defectuos, îl țintuise la fund. Copilul intrase aproape imediat în stop cardiac şi încercările repetate de reanimare cardiopulmonară rămăseseră fără rezultat. Fusese dus de urgență la spital, cu elicopterul, dar acolo i-au declarat decesul. Se putea spune că murise înecat sau că mica sa inimă se blocase din cauza spaimei.

Au urmat verificările specialiştilor pentru a se stabili responsabilitatea, cauza funcționării defectuoase, forța de aspirare exercitată de acel tub, punctul precis în care înota Shingo şi dinamica exactă a accidentului.

În săptămânile următoare acelui 16 august, Shūichi ținu periodic legătura cu avocații. Nu înțelegea terminologia tehnică prin care se explica moartea fiului. I se părea că fusese lovit de o lumină prea puternică şi că se mişca prin soare, orbit. Semna hârtii atunci când era necesar, dar Aya țipa la el dacă întârzia chiar şi cu o oră răspunsul la un e-mail sau la un telefon: neglijența lui risca să amâne sau chiar să anuleze audierea, provocând astfel daune acelui lanț de acțiuni care urma să le garanteze „dreptatea”. Shūichi asculta acel cuvânt şi nu înțelegea: ce anume urma să devină *drept* după ce ar fi câştigat procesul?

Pe de altă parte, Aya nu se ierta pentru că stătuse tot timpul cu copilul, dar îşi îndreptase atenția în altă parte exact când el dispăruse în apă. Datorită caracterului ei, era obişnuită să ceară scuze chiar şi când nu credea că avea

vreo vină. Iar acum, în mod fatal, totul se întorcea împotriva lui Shūichi.

Iată, dacă ar fi fost şi Shūichi în acea zi în piscină, ea n-ar fi trebuit să se întoarcă pentru a lua prosopul şi punga cu mâncare, ar fi continuat să-şi privească fiul! Dacă Shūichi n-ar fi avut acea aversiune absurdă împotriva clorului, ar fi mers cu ei, şi destinul ar fi fost diferit! Da, ştia, destinul te duce tot pe acea cale, dar nu era posibil să mori la opt ani în acel mod! Era prea mult!

— La naiba, în definitiv, destinul nici nu există! țipase Aya, trântind uşa, în ziua în care Shūichi păru resemnat definitiv.

Iar el rămăsese nemişcat în grădină, privind acele zile care-şi alungeau ramurile şi trunchiurile până când cucereau întregul cer.

Citatul pe care Shūichi l-a scris în agenda sa, pe 3 noiembrie din acel an

„Nu mă mai irită că povestea se termină cu bine: chiar simt nevoia să fie aşa.”
ELIAS CANETTI, *Appunti,* [*Însemnări*], 1942–1993

2

Aya era foarte mică, bine proporţionată, dar cu adevărat mică. Nu depăşea un metru şi cincizeci în înălţime.

Când se născu Shingo, Shūichi o văzu pe Aya ca pe o fetiţă care născuse un copil, ca într-un joc cu păpuşi Matrioşka în care el ar fi conţinut-o pe ea, iar ea, la rândul ei, conţinea nou-născutul. Îl făcea atât de mult să râdă acea imagine, încât într-o zi desenase trei păpuşi Matrioşka şi, fără să spună de ce, făcu un tablou mic şi-l atârnă în sufragerie.

Îşi amintea cu ce emoţie o întâmpinase pe Aya în viaţa lui. Cum împărţeau masa de la cantină, cum stătea în faţa lui la restaurant când începură să iasă în oraş după ore. Aya ocupase imediat un loc a cărui importanţă nu o bănuise. Oare ce făcea când nu erau împreună? Ce pastă de dinţi folosea? Prefera peştele la grătar, sau copt la abur? Dar surful? Oare îi plăcea surful?

Toate aceste întrebări îi măreau inima: Shūichi se pregătea să facă spaţiu acolo altei persoane.

Prima oară când o văzuse avea nouăsprezece ani. Erau în aula de franceză şi Aya intrase fără suflare exact în momentul în care profesorul schimba studenţii, astfel încât să poată repeta replicile cu colegi diferiţi. În acea dimineaţă fusese o sinucidere pe linia Chūo şi lecţia se întrerupse de mai multe ori pentru că soseau cei întârziaţi.

De la ferestrele mari ale etajului cinci din universitate se putea vedea doar cerul, de un verde strălucitor. La orizont se vedeau norii, Shūichi şi-amintea că era toamnă, soarele era sus, dar era frig. Era uluit: cum de soarele dădea atât de puţină căldură? Şi se gândise că toate lucrurile importante din viaţa lui se întâmplau toamna.

Apoi ea grăbi ritmul şi el rămase nemişcat. După două luni de relație, Aya îi spuse „te iubesc” şi el rămase uimit. La fel se întâmplă şi după mai mulți ani, când ea îl anunță că aştepta un copil. Shūichi, care nu se încredea în limbaj, era şocat de felul în care ceea ce spunea Aya coincidea cu ceea ce simțea.

El credea că persoanele nu reuşesc să se exprime prin cuvinte. Poate că acele cuvinte chiar existau, dar nimeni nu le găsea atunci când era nevoie de ele. Îşi imagina bărbați şi femei cu câte o bâtă de baseball în mâini, în timp ce trăgeau lovituri în gol, fără să atingă mingea, sau poate că atingeau mingea, dar doar printr-un miracol aceasta ajungea acolo unde doriseră ei. Shūichi era convins că doar din greşeală oamenii reuşeau, rareori, să găsească cuvintele cu care să spună ceea ce voiau cu adevărat.

Însă, iată, sentimentele pe care le exprima Aya ajungeau la el fără echivoc, drept în el.

Când se născuse Shingo, Shūichi fusese şi mai confuz. Până la un anumit punct, nu era ataşat de acel fiu: părea să fi fost doar al ei, de el nu avea nevoie. Îl iubea datorită misterului naşterii sale, dar i-ar fi fost greu să spună cine era *el*, acel copil pe care-l numea cu dezinvoltură *fiul meu*.

Adevărul e că, la început, se simțise mai ales speriat. Nu ar fi recunoscut cu nici un chip asta, mai ales că Aya părea şi ea înspăimântată, din motive diferite. Ea se temea că nu va reuşi să fie o mamă bună, că nu va putea să-l alăpteze corect, că nu va putea să urmărească în mod adecvat creşterea lui. Shūichi, mai simplu, se temea să-l iubească.

Naşterea unui fiu, a unei iubiri, o nouă prietenie, o iubită, un coleg de care se ataşa, toate astea i se păreau lui Shūichi întâmplări neaşteptate.

— Cu cât se adaugă persoane noi, cu atât fericirea devine mai parțială. Devine mai complicat să fii fericit pentru că nu

e suficient să-ți fie bine ție, trebuie neapărat să le fie bine și lor, îi mărturisise odată doctorului Fujita.

— Sigur, lărgind zona de iubire, statistica nu ne încurajează. Nu vom mai putea fi complet fericiți, răspunsese doctorul, zâmbind, în timp ce-i lua pulsul. Dar mă îndoiesc că mai înainte, singuri, ar fi fost posibil să fim fericiți în mod *complet*.

Fusese aceea ziua în care medicul îl anunțase că sosea momentul în care ar fi trebuit să se opereze la inimă. Vocea devenise confidențială.

— Aș vrea tare mult să evit operația, suspinase Shūichi, încheindu-se la cămașă.

— Stai liniștit, Maeda-san, nu e nevoie imediat, dar vreau să nu uiți că va fi necesară, spusese doctorul Fujita. Oricum, vei sta doar o săptămână în spital, apoi vă vom restitui vieții.

Shūichi îl salută cu căldură pe doctorul Fujita și se întoarse acasă. Nu-și imagina că într-o zi, după doar un an de la operație, se va întoarce din nou în cabinetul cardiologului cu un diagnostic foarte diferit (*sindromul* tako-tsubo *sau cel al inimii frânte*).

După o săptămână de la acel consult, ideea operației se transformă în angoasă: a înțeles cât de important era să asigure o stabilitate economică familiei sale. În acea seară, după o zi foarte grea (nu îi fusese aprobată ideea pentru noua carte și o recenzie o definise pe ultima publicată drept „o cădere”), Shūichi începu să lucreze după cină. Aya se ghemuise lângă copil pentru a-l adormi și, cum se întâmpla deseori, adormise și ea.

Așezat la masă, în timp ce observa cele patru picioruşe întinse pe saltea la înălțimi diferite, Shūichi își imagină cum ar fi dacă n-ar mai avea familie. Ștersese, așa cum făcea pe tableta grafică, tot ceea ce însemnau Shingo și Aya în acea casă: farfuriile cu flori, jucăriile multicolore, cărțile textile,

creioanele de ochi, rimelul, fustele. În altă zi urmau cărțile de şcoală, ghiozdanul din piele de vacă, felurile de mâncare pe care Aya le pregătea pentru cină şi pe care le critica apoi toată seara.

Îl obosea să comunice atât de mult şi atât de des cu persoane care alunecau dintr-un punct al casei în altul, de parcă ar fi fost pe o barcă în apa mării. În acea seară era epuizat şi i se părea destul de greu să înfrunte viața el însuşi. Subevaluase mult greutatea acelei responsabilități. Împreună cu formula „familie” veneau şi o mulțime de lucruri de făcut sau care nu trebuiau făcute, împreună sau singuri. O grămadă de da şi nu.

Apoi a repetat acel joc de multe ori de-a lungul anilor, devenise ceva obişnuit, lipsit de încărcătură emoțională. Îl făcea şi gata, aşa cum îți imaginezi că poți scoate masa din cameră sau că poți înlocui un dulap.

a. Sindromul de tako-tsubo *sau de inimă frântă, aşa cum doctorul Fujita îi explică lui Shūichi când acesta îi spuse cum se simțea*

„Sindromul de *tako-tsubo* sau de inimă frântă este o miocardiopatie mai degrabă trecătoare, cauzată de stres acut de origine fizică sau psihologică, precum traume, doliu, despărțiri, situații de pericol extrem. Cazul său este clar din cauza doliului prin care a trecut. Acest sindrom duce la o dereglare a ventriculului stâng şi se manifestă cu simptome asemănătoare cu cele ale unui infarct, durere în piept, schimbări ale ritmului cardiac, senzație de sufocare. De obicei este trecătoare şi duce la deces numai în 1% dintre cazuri, dar dumneavoastră sunteți un pacient cardiopat. Trebuie să găsiți modalitatea de a uşura încărcătura psihologică. Dormiți noaptea, Maeda-san? Mâncați?”

b. Sindromul de tako-tsubo *sau de inimă frântă, citit de Shūichi mai târziu într-o carte de popularizare a ştiinței, pe care o avea acasă*

„Sindromul de *tako-tsubo* sau de inimă frântă a fost descris pentru prima oară în Japonia, în 1991 şi, după ce pe 23 octombrie 2004 în provincia de Niigata a fost un cutremur de 6,8 pe scara Richter, o echipă de cercetători se ocupă de şaisprezece pacienți care aveau acest diagnostic. Numele său vine de la un termen japonez care face referire la o capcană pentru caracatițe, pentru că aceasta are o forma unei inimi care suferă de această problemă. Cercetările de atunci s-au făcut pe un grup compus din cincisprezece paciente şi un pacient, vârsta medie era de 71,5 ani, toți sufereau în urma cutremurului puternic. Cercetătorii au calculat că stresul cauzat de dezastru mărise de douăzeci şi patru de ori probabilitatea ca ei să aibă sindromul inimii frânte."

c. Ce anume gândi Shūichi în acea zi, înainte de a merge la culcare

„Înseamnă că e adevărat, se poate muri din dragoste. Se poate muri de inimă frântă."

În fiecare an, în Japonia dispăreau mai mult de o mie de copii.

Unii dintre ei erau găsiți, despre alții se presupunea că dispăruseră în accidente: căzând în mare, prăbuşindu-se de pe munte sau, cum făceau deseori copiii pentru a se simți mai siguri pe ei, intrând în ascunzători la care nici nu te-ai fi gândit, în locuri strâmte unde, din nefericire, mureau. O altă parte dintre copii, cea mai blestemată, erau răpiți, existau rețele de trafic uman despre care nu se ştia prea mult. Alții se îndepărtau singuri, ei reprezentau grupul cel mai puțin dureros, pentru că „minorii" erau mai ales adolescenți, aproape adulți care împliniseră paisprezece,

cincisprezece, şaptesprezece ani şi adevărul era că fuga lor îi ducea departe de situații degradante şi violență.

Shūichi se documentase în privința dispariției copiilor din Japonia cu îngrijorarea unui om care n-ar fi fost niciodată în stare să înfrunte o astfel de nenorocire.

Iubirea, îşi repeta, era un hazard intolerabil. În anumite momente de sinceritate dureroasă, se întreba dacă nu cumva chiar de asta o alesese pe Aya, pentru că o iubea, da, dar fără să dispere: viața nu s-ar fi întrerupt dacă ea ar fi plecat.

De-a lungul anilor, Shūichi se antrenase, se obişnuise să dea drumul lucrurilor în loc să le prindă, exersase să facă mai puțin, să simtă mai puțin. Dar un fiu nu era ceva ce se putea ține sub control, mai ales un fiu care intra în viața ta ca nou-născut. Era o înfrângere sigură, pornind de la acea superioritate zdrobitoare, superioritate fizică şi intelectuală tocmai datorită fragilității sale absolute, şi acel sentiment de vinovăție care-l făcea să vadă propria urâțenie alunecând pe trupul creaturii, pentru că doar faptul că eşti tatăl unui copil înseamnă că i-ai dat câte ceva din ADN-ul tău; mai era şi acel mod în care copilul era aruncat în lume fără ca tu să ştii cum să-l înveți să facă mai bine decât tine; un pic pentru că nu eşti capabil, un pic pentru că lumea se schimba, era diferită, şi ceea ce odată era valid, acum nu mai conta deloc. Ce anume ar fi putut dărui atât de semnificativ fiului său?

Încă de când era mic, Shūichi avusese sindromul copilului bun, transformat apoi în sindromul soțului bun. Cel al tatălui bun îl epuizase definitiv. Nu se câştiga destul cu cărțile pentru copii şi nu reuşea să facă față frustrărilor pe care le simțea Aya. Afişa acea privire-n gol care nu funcționa, îi spunea că se va strădui, dar nu avea nici o siguranță. Viața i se părea o promisiune permanentă de a crea o altă viață, mai temeinică, mai sigură.

Şi totuşi, cu Shingo nu greşea nimic: chiar copilul îl liniştea. Cu timpul, deşi Shūichi încercase să țină oarecum la distanță acea iubire, aceasta explodase definitiv atunci când fiul său începuse să vorbească:

— Eşti cel mai bun tată din lume! îi spunea.

După accidentul de la piscină, din acel 16 august, Aya şi Shūichi s-au străduit să reziste.

Primul lucru pe care l-a făcut Aya a fost să înceapă să lucreze part-time la un *konbini* din zonă.

— Ai putea să găseşti altceva cu competențele tale, îi spusese Shūichi.

— Nu e nimic ciudat să lucrezi într-un *konbini*, răspunsese ea, jignită.

Adevărul e că, înainte de a lua acea decizie, Aya lucrase o săptămână de probă la un restaurant, dar renunțase imediat. Urma să nu uite niciodată angoasa pe care o simțise aşteptând clienții, şorțulețul legat în talie, părul adunat şi felul în care mergea înainte şi înapoi printre mesele goale. Se uitase pe geam de mii de ori şi se întrebase oare câți oameni, dintre cei care treceau rapid pe trotuare sau țâşneau pe biciclete chiar pe lângă maşini, simțeau acea necesitate de a fugi de sine, câți dintre ei căutau să-şi umple timpul ca să țină gândurile departe.

— Nu disprețuiam munca la *konbini*, mi se pare doar că e foarte obositoare, protestase Shūichi.

— Aşa şi e. De asta am ales astfel. Sunt obosită, dar vreau să văd cu ochii mei că viața merge înainte. Oameni care intră şi ies pe uşile automate, oameni care cumpără mâncare, periuțe de dinți, ciorapi din nylon, înghețată cu fructe, oameni care cumpără țigări, alcool, hrană nesănătoasă, oameni care plătesc facturi. Vreau ca viața să nu mă lase în pace, să facă zgomot infernal, să mă tragă de bluză şi să nu mă lase să mă gândesc.

Shūichi nu spuse nimic. Îşi dădu seama atunci că Aya, copila devenită mamă, devenise din nou copilă.

Strategia lui Shūichi fusese diferită.

Pentru a se salva, construise în detaliu doar o zi şi o replicase timp de luni de zile.

Uneori se spunea că reuşise să supravieţuiască pentru că-şi distrăsese atenţia.

— Am mers mai departe pentru că mi-am distras atenţia, îi spuse şi lui Sayaka în tren, în acea după-amiază, în timp ce se întorceau de la Shibuya printre colinele din Kanagawa.

Nu-şi trăsese a doua săgeată în piept, cum ar fi făcut Wilhelm Tell în cazul în care ar fi greşit prima ţintă, doar pentru că era distras. Stinsese totul. Energia nu ajunsese în stomac, nici în piept. Nu mâncase, nu băuse, dar nu încercase nici măcar să grăbească pasul atunci când venea trenul, ca să se arunce sub el. Mai degrabă întrerupsese totul. Văzuse în nişte documentare cum anumite animale, ca să combată durerea, rămâneau nemişcate.

Timp de luni de zile, Shūichi evitase televizorul şi muzica. Într-o zi, când luă în mâini un volum despre compoziţia chimică a pietrelor şi-şi aminti despre perioada când Shingo le colecţiona (precum şi bucuria imensă cu care le băga în cutii), încetă să mai citească.

Îşi dădu seama, îngrozit, că orice lucru, chiar şi foarte îndepărtat, avea în viaţa lui o legătură cu Shingo.

O după-amiază când Shingo avea şase ani, şi Shūichi treizeci şi şase

— Hai să spunem ghicitori!

— Din nou?

— Da!

— Bine, începe tu, zise Shūichi.

Se întorceau de la grădiniță spre casă, şi Shingo nu mai putea de bucurie. Era jocul lui favorit de câteva luni.

— E o gaură, dar e şi o casă. Ce e?

— O vizuină!

— Bravo!

— Era uşor! Acum e rândul meu!

— Zi!

— E moale şi alb.

— Un nor?

— Nu.

— Un *marshmallow*[10]?

— Ce-i aia?

— Alea pe care le-am topit pe foc la camping, ți-aminteşti? Sunt foarte moi şi dulci.

Shūichi se prefăcu gânditor.

— Eh, dar spune-mi, chestia asta moale şi albă se mănâncă?

— Nu, nu se mănâncă.

— Şi e vie?

— Nu.

— O pernă?

---

[10] Bezea (în engleză, în original).

Shingo îşi trăda deseori gândurile cu mânuțele care, în mod natural, mimau lucrurile care-i treceau prin cap.

— Ai ghicit!

— Era grea asta.

— Pot să zic alta?

— Hai, îți cedez rândul meu!

— Asta e uşoară: sunt animale care trăiau cu o mie de ani în urmă.

— Dacă te referi la dinozauri, să ştii că nu trăiau acum o mie de ani.

— O mie trei sute?

— Au dispărut acum şaizeci de milioane de ani.

— OK. Ultima!

— Zi!

— Stă pe două picioare, are țepi pe spinare, scoate foc pe gură.

Shūichi puse mai multe întrebări înainte de a ceda, soluția era Godzilla.

— L-am văzut acasă la bunica. Era înspăimântător!

Când intrară în casă, Shingo încă mima pasul greoi al creaturii.

Între timp, august deveni iarnă, şi septembrie deveni primăvară şi toamnă în acelaşi timp.

Când Shūichi ieşi din letargie, inima i se întărise, un văl de mici calcificări se întinsese printre artere şi printre alte părți fără nume ale corpului său. Nu plânse, mai degrabă repetă cu încăpățânare aceeaşi zi, timp de un întreg. Perfecționă acea zi pentru a se sincroniza cu el însuşi. Îi era foame şi sete de aceeaşi hrană, la aceeaşi oră. Şi inspirația pentru muncă era controlată. Era banal, plictisitor, dar îşi dădea seama că avea nevoie exact de aşa ceva. Lipseau variabilele, nu trebuia să aleagă nimic, nici măcar cu ce se îmbrăca (în fiecare zi îşi spăla hainele, un schimb de chiloți,

jeans şi bluze la care adăuga sau scotea un strat dacă era frig sau cald). Faptul că nu trebuia să decidă nici măcar ce urma să mănânce îl vindeca.

Era maniacal în detalii, atent să nu creeze ceva diferit în soarta lui. Lăsa pe ultima zi a lunii toate problemele, plățile care trebuiau făcute sau lucrurile extra de rezolvat. În acea unică zi deschidea poşta electronică şi făcea apeluri telefonice în mod automat, unul după altul.

Dacă putea să delege pe cineva, o făcea, încercă să nu se îmbolnăvească. Îl îngrozea ideea că ar fi putut să stea la pat pentru o gripă, rupând astfel propria rutină.

— Pari un robot, nu vorbeşti, nu spui nimic. Aş putea fi aici sau în altă parte, pentru tine nu contează, îl acuză Aya într-o dimineață.

— Eu nu înțeleg viața mea, dar continui să o trăiesc. Nu încerc să o schimb, o privesc, nu mă emoționează, răspunse Shūichi, calm, iar ea spuse că voia să se despartă de el.

În timp ce Aya îşi căută şi găsi o altă locuință, el rămase singur în acea casă în care trăiseră toți trei în mod egal şi care acum i se părea disproporționată nu doar din cauza numărului de persoane care o locuiau, ci şi datorită volumului de existență petrecută acolo.

Continuă să-şi trăiască viața pe care nu o înțelegea. Continuă să nu răspundă la telefon, să-şi pună masca de protecție oriunde pentru a evita să i se citească un sentiment oarecare pe buze. La *konbini*, punea pe banda de la casă un *bentō* pregătit precopt, cutia cu cafea şi o pungută cu drajeuri, întindea cardul cu puncte Lawson, pronunța cuvântul „Suica[11]„ şi vânzătoarea îi arăta cu degetul locul unde să apese cardul. Părea o formulă magică.

[11] Card reîncărcabil japonez, folosit în interiorul țării pentru transport şi achiziții.

Mama sa îl căuta, îl suna, dar el nu răspundea. Se gândea că n-ar fi ştiut ce să-i spună. Atunci, femeia începu să-i trimită cărţi poştale, ilustraţii făcute de ea cu acuarele, cărţi ilustrate în engleză sau franceză, pe care i le trimitea direct de la librăria internaţională din Kinokuniya. Comunicau astfel de când Shūichi reuşise să ia din nou un creion în mână. În fiecare săptămână, fără să le ceară voie nici lui, nici Ayei, doamna Ōno trimitea acasă la ei un coş cu fructe: mere, pere şi kaki toamna, căpşuni şi struguri primăvara. În acele luni, Shūichi simţi cât de mult se străduia şi ce mult îl iubea mama sa. Era foarte uşurat să o simtă aproape, dar simţea că nici o minciună nu l-ar fi putut salva de la un lucru evident: fericirea era pierdută.

Uneori îi răspundea şi el prin cărţi poştale pe care nu scria nimic, dar desena. Uneori o frunză, alteori o fereastră sau un măr albăstrui.

Apoi, la începutul verii, sosi o înştiinţare de la avocat. De data asta nu avea legătură cu procesul deja câştigat, ci cu divorţul. Se limită la a fi de acord.

Îşi promisese din nou să nu se lase doborât de sentimente şi, reuşind, se întrebase dacă nu cumva nu avea inimă, dacă nu era oare o persoană care nu simte nimic sau care uită repede dacă simte ceva. Suferinţa era pentru cine simţea profund, ori el era superficial.

Într-una din acele zile, în timpul unui interval necontrolat între prânz şi cină, înţelese că ceea ce oamenii ignorau era cât de mult plătise acea superficialitate aparentă: era adevărat că domolise durerea încercând să sufere mai puţin, dar asta însemnase că eliminase o parte din el, în mod fatal era aceeaşi parte care avea de-a face cu capacitatea de a se bucura.

Era ca şi cum ai fi stat în faţa unei mese pline de bunătăţi, cu mâinile în poală, zâmbind cu gentileţe în timp

ce toți ceilalți mâncau cu poftă sau se serveau cu apă; singura acțiune nu era cum să înțelegi modul de a participa la banchet, ci cum să nu o faci. Să încerci cu disperare să nu simți pofta de a mânca ceva, de a da cuiva recipientul cu sos sau de a nu servi pe nimeni cu apă atunci când cere.

Nu era nimic de făcut: dacă se renunța la durere, se îndepărta şi bucuria.

În acea perioadă se convinsese că viața lui urma să continue astfel, dar iată, brusc, ceva se schimbă. Într-o zi găsi cheia de la uşă ruptă, intră în casă un copil şi speranța, pe care o credea dispărută aşa cum sunt obiceiurile uitate, se întoarse.

Shūichi zâmbi când îşi spuse asta.

În timpul acelei călătorii cu trenul de la Shibuya la Kamakura păru că iarna era gata să se întoarcă.

Cerul deveni plumburiu, vântul şlefuia peisajul.

— Atunci am înțeles că acesta este prețul care se plăteşte pentru a nu suferi, şi doar asta se obține, trase concluzia Shūichi.

Ajunseseră aproape de destinație şi Kenta, dormind, îşi sprijinise capul de brațul lui Sayaka, apoi îi alunecase în poală.

— Cred că tu ai căpătat o conştientizare prețioasă.

— Şi el m-a ajutat, în felul său, spuse Shūichi, arătând cu bărbia spre Kenta.

Când Shūichi citise lista lui Kenta despre cum să înfrunte cei opt ani ai săi (o fotografiase, i-o arătă lui Sayaka pe ecranul telefonului), după un prim moment în care se gândise că băiețelul avea imaginație, rămăsese mut.

Se întâmplase acelaşi lucru când, într-o după-amiază, Kenta ajunsese bucuros acasă: hotărâse ce meserie urma să aibă când va fi mare!

— Ce anume?

— Voi fi un scriitor, declarase.
— De ce?
De ce? Era evident! Aşa putea să povestească deschis tot ce-i trecea prin cap! Dar mai ales pentru că descoperise că se putea privi când trăia, putea exersa să stea în afara sinelui.
Repetase cuvântul „afară” de cel puțin zece ori.
— Şi crezi că asta te-ar face fericit? întrebă Shūichi cu tonul cel mai relaxat pe care reuşise să şi-l impună.
— Sigur, aşa nu simți nimic din ceea ce e rău!
De-a lungul săptămânilor următoare se lăsase cuprins de tristețe.
Era adevărat că Kenta visa cu voce tare, că reuşea să creeze aventuri fantastice pe stradă, dar nu făcea nimic pentru a-şi realiza visurile. Se sustrăgea de la orice: de la mesele în familie, de la jocurile cu colegii de şcoală.
— Cred că la început a fost exclus, apoi a decis să se îndepărteze de orice, ca o formă extremă de autoapărare, îi spuse lui Sayaka, ea îl asculta cu atenție.
Iată „ironia sorții”, gândise Shūichi. Bătuse la uşa lui cu săptămâni în urmă, atunci când acel copil ciudat intrase în garaj şi apoi, încet, trecuse pragul şi se instalase pe fotoliu.
— Stând cu Kenta, am revăzut în fața ochilor toate strategiile pe care le stabilisem încă din copilărie, tot ceea ce inventam pentru a îndepărta nevoia de lucruri sau de persoane, spuse Shūichi.
Privi pe fereastră cerul care devenea negru.
— Doar că, obişnuit să renunț la orice, am restrâns şi iubirea. Iar acum mă uit în jurul meu şi, brusc, nu mai sunt nimic.
— În ce sens? îl întrerupse Sayaka. Mie mi se pare că eşti foarte apreciat.

Shūichi răspunse că rolurile pe care le avusese pe lume dispăruseră: nu mai era *tată*, nici *fiu*, nici *soț*. Cine ştie dacă s-ar fi putut defini ca *prieten*.

— Adevărul e nu valorăm nimic în mod absolut. Nimic şi nimeni nu valorează absolut nimic. Suntem ceea ce suntem datorită felului în care suntem chemați în lume, al rolului pe care ni-l croim în viețile celorlalți, murmură Shūichi.

De aceea, când într-o după-amiază, cu câteva săptămâni în urmă, Kenta îl întrebase: „Dar tu eşti prietenul meu?”, Shūichi, care nu se emoționa deloc, care nu plânsese nici la înmormântarea fiului şi nici a mamei, spusese „Desigur, scuze, aşteaptă o clipă...” şi fugise în casă. Kenta rămăsese acolo, să-l aştepte, în timp ce Shūichi, închis în baie, hohotea de plâns.

— Cine plânge se salvează puțin: aşa mi-ai spus la înmormântarea mamei. Ți-aminteşti?

— Nu-mi amintesc, zise Sayaka, clătinând din cap. Dar e posibil să fi spus asta... mi se părea că te abții prea mult. Te controlai prea mult pentru un om care-şi pierduse mama.

— Aşa mi-ai spus: cine plânge se salvează puțin, întări Shūichi cele spuse, convins.

Acele cuvinte erau marcate cu sunetul vocii lui Sayaka şi poate de aceea îi şi făcuse plăcere să o întâlnească de atâtea ori.

E adevărat că uitase de ea de fiecare dată, dar de câte ori o reîntâlnise fusese încântat, simțise o stare de bunăstare afectivă, ca atunci când te întâlneşti cu un prieten vechi.

— În definitiv, datorită vorbelor tale nu m-am ruşinat de lacrimile mele exagerate din acea după-amiază. Mi se mai întâmplase o singură dată, înainte să plec din Tōkyō, poate că în acea zi am început să mă vindec de durerea pentru fiul meu, spuse Shūichi.

Nu explică ce anume se întâmplase în *acea zi* şi Sayaka, după câteva secunde, continuă:

— Ai făcut bine. Şi apoi, să ştii că nu există lacrimi exagerate.

Pe urmă, de parcă atunci i-ar fi venit în minte ceva, adăugă:

— Mai mult decât atât, cred că rolurile se schimbă mereu în viață. Poate că nu rămânem fiii aceloraşi persoane, soți sau tați. Uită-te la mine: unchiul meu mi-a fost ca un tată. Pe părinții mei nu-i înțelegeam. Îi iubeam, dar nu mă simțeam în sintonie cu ei. În schimb, unchiul meu a avut rol de părinte, el a fost cel care m-a făcut să mă simt importantă şi îngrijită.

Sayaka se opri cu răsuflarea tăiată, şi Shūichi îşi dădu seama că nu o mai auzise niciodată vorbind atât de mult şi cu atât de multă intensitate.

— Eu nu sunt mama nimănui, dar sunt sigură că, ajutând persoanele în doliu, am avut acel rol. Nu ştiu, poate că sună confuz, dar eu cred că se poate reconstrui mult, în fiecare zi.

Shūichi rămase tăcut.

— De exemplu, murmură Sayaka, priveşte acest copil...

Trenul plecă din Ōfuna şi se anunță următoarea oprire: Kita-Kamakura. Mai erau două stații până la destinația lor. Sayaka atinse încet capul lui Kenta.

— Trebuie să-l trezim, spuse încetişor.

— Kenta! Am ajuns! anunță Shūichi, prinzând între mâini chipul încă adormit al copilului. Nu-i nimic, spuse apoi şi, fără să mai adauge nimic, îi dădu lui Sayaka ghiozdanul şi luă băiețelul în brațe.

Ce se întâmplase în ziua în care Shūichi s-a vindecat parțial de durerea dispariției fiului său

Shūichi începuse să viseze copilul pe fundul unei piscine goale, atât de ghemuit, încât devenise mic cât un pumn. Visele lui din acea perioadă aveau mereu de-a face cu apa: ori o traversa, ori visa bărcuțe în larg sau nave de pirați.

Apoi, într-o dimineață, trezindu-se plin de sudoare, se simți furios la culme nu atât pe viață, ci pe acea celebrare idealizată a copilului *perfect* care fusese ucis de *nenorocita* defecțiune a *blestematului* tub al unei piscine *afurisite* din Tōkyō.

Se revoltă şi aşa salvă memoria fiului.

Pentru că Shingo era totodată şi cel care trăgea vânturi şi aştepta sosirea lui pentru a ridica pătura şi pentru a râde de aceleaşi cuvinte fără sens, era cel care urla de se cutremura casa dacă în fața lui se punea o farfurie cu ceva care nu-i plăcea, era acelaşi care-l făcuse să se ruşineze de parcă ar fi fost un hoț când era foarte mic şi se tăvălea pe stradă, urlând pentru că tatăl nu voia să-i cumpere o jucărie nouă.

Şi, în timp ce râdea de acele întâmplări care la vremea respectivă îl înfuriaseră, îşi dădu seama că tocmai această concretețe, această parte trivială şi imposibilă a fiului îl emoționa. „La naiba!”, spuse de o mie şapte sute optzeci de ori, numărând şi el aşa cum făcea Shingo.

În acea zi recuperă dorința de a simți.

Îşi dădu seama că nu-i lipseau atât de mult cadrul, casa, şcoala, sfârşiturile de săptămână petrecute, ca de obicei, în familie. Ci mai degrabă, din când în când, un amănunt care apărea în conversație, un obiect mititel pe care-l găsea în casă, un chip idiot.

După ce râsese, Shūichi plânse. Plânse în fața periuțelor de dinți rămase în baie, le mângâie cu aceeaşi mişcare cu care, odată, îşi freca degetul de nasul lui mic. Îl făcură să sufere semnele de carte din manualul de istorie şi din cel de literatură: în fiecare manual era câte unul, de culori diferite. Plânse din nou pentru că acolo se oprea timpul şi se gândi că Shingo punea semne de carte tocmai pentru că îi plăcea să înainteze în timp.

În acea zi, ieşind din casă, Shūichi reîncepu să vadă persoanele, arborii, aerul. Îşi cumpără ceva diferit de mâncare, ajunse până şi la un restaurant. Reuşi să fie atent la multe lucruri, dar căpătase un curaj surprinzător amintindu-şi ghiduşiile lui Shingo.

Seara, după luni de zile, reluă ritualul pe care-l făcea de când era copil. Luă stetoscopul pe care i-l dăruise mama lui şi-şi ascultă inima.

3

— Pentru a fi fericiți, trebuie înainte de toate să ne imaginăm că suntem fericiți.

Aşa îl învățase doamna Ōno pe fiul ei, aşa învățase şi ea când era copilă şi-şi petrecea zile întregi singură. Era atât de convinsă că avea dreptate, încât s-ar fi suit pe o scenă dacă oamenii ar fi vrut să o asculte, ar fi oprit lumea pe stradă şi ar fi explicat:

— Fericirea începe deseori cu o minciună. Şi, dacă insişti să crezi că e adevărată, devine adevărată.

Aşa spunea.

— Şi tu ai crezut-o?

— Nu ar fi trebuit? râse Shūichi.

La o săptămână după excursia la Shibuya, Sayaka şi Shūichi se suiau în trenul care mergea la Enoshima. Urmau să ajungă la acvariu pentru că Shūichi voia să observe de aproape meduzele. Lucra la schiţele în care micul protagonist al cărţii intra în mare ca să pescuiască.

— Nu am mai fost la acvariul din Enoshima de când eram mică, te însoţesc cu plăcere, se oferise Sayaka.

Aşa că, în dimineaţa următoare, luaseră trenul spre Enoden de la Kamakura şi, aproape de staţia Hase, acolo unde turiştii coborau în grupuri, Sayaka îi strânsese mâna. Shūichi o mângâiase încetişor cu aceleaşi degete cu care desenase toată noaptea şi cu care spălase şosete şi chiloţi.

În timp ce vorbea, Shūichi îşi aminti de perioada în care începuse să se întâlnească cu fosta soţie şi de imprudenţa de a-i fi povestit tot ceea ce-i trecea prin cap.

— Nu înţeleg, repeta Aya cu un fel de melancolie.

Privind profilul lui Sayaka, Shūichi îşi promise că, dacă acea poveste va merge înainte, nu va mai greşi. Încercă să schimbe discursul.

Însă Sayaka îl continuă:

— Mie mi se pare că mama ta avea dreptate.

Reflectă cu glas tare:

— Adevărul e că orice ai face, o lecţie la şcoală, o întâlnire de muncă, o reuniune de familie, dacă cineva reuşeşte să intre bine în rolul de persoană entuziasmată, totul capătă o atmosferă de bucurie. Deci chiar cred că avea dreptate: fericirea, adevărul, toate lucrurile bune se nasc deseori dintr-o minciună, zise în final veselă.

Shūichi o privi şi se gândi că Sayaka avea cei mai luminoşi ochi pe care îi văzuse vreodată.

— Uneori şi dragostea începe de la o minciună... dar pe parcurs devine reală. Nu-i aşa? Ca la şcoală: vreun băiat se îndrăgosteşte de o colegă doar pentru că ceilalţi i-au spus că ea îl iubeşte.

— Ţi s-a întâmplat vreodată? întrebă Shūichi, în mod ironic.

— Deseori, bufni Sayaka în râs. Nu aş fi admis nici dacă aş fi fost torturată, dar da.

Ajunseră la Enoshima când soarele era sus pe cer. Parcurseră străduţa plină de restaurante şi prăvălii care ducea la bulevardul larg al golfului Sagami. Shūichi nu rezistă să nu-şi ia un cracker gigant din orez şi trebui să îl mănânce rapid pentru că înăuntru era interzis consumul de alimente sau băuturi.

Luară biletul şi Shūichi spuse că i-ar fi plăcut să-l aducă aici şi pe Kenta. Devenise mai tăcut de când se întorseseră de la Shibuya.

— Râde mai puţin, priveşte în gol. Sunt un pic îngrijorat...

— Creşte, poate doar de asta, sugeră Sayaka, sărind scările albastre care duceau la intrare.

— Cine ştie, murmură Shūichi, gânditor.

În timp ce intrau, Sayaka simţi că inima începuse să-i bată în mod diferit. Îşi dădu imediat seama. „Poate fi posibil?” se întrebă o clipă. Şi-n momentul următor intrară de mână în întunericul din acvariu.

În jurul lor erau doar peşti şi copii.

Despre ce anume a citit Sayaka la bibliotecă, în urmă cu două zile, şi de ce a şoptit „Poate fi posibil?” când i s-a părut că inima ei bătea diferit alături de Shūichi

Anumiţi cercetători de la Universitatea din California au descoperit că inimile îndrăgostiţilor bat la unison dacă se aşază faţă-n faţă şi se privesc în ochi. Când iubesc, inimile femeilor se adaptează mai rapid la ritmul iubitului.

O cercetare şi mai recentă a Universităţii din Illinois, coordonată de Brian Oglosky şi publicată în *Revista relaţiilor sociale şi personale*, a confirmat că ritmul cardiac are tendinţa de a se adapta bătăilor de inimă ale persoanei iubite, mai ales la cuplurile de lungă durată. Cercetarea s-a bazat pe un eşantion de cupluri formate din persoane de peste şaizeci şi cinci de ani, cărora li s-au aplicat senzori pentru măsurarea frecvenţei cardiace şi a distanţei fizice faţă de partener în diferite momente ale zilei, pe o perioadă de două săptămâni, iar rezultatele au demonstrat o evidentă autoregularizare a inimilor.

Ele se calibrează una după alta, ca într-un dans.

Shūichi avu senzaţia clară că Shingo era alături de el în timp ce observa acvariile, scrutând spre baza lor în căutarea crabilor şi a stelelor de mare, intrând în sala meduzelor şi aşezându-se să le deseneze.

În vise, fiul său avea legătură mereu cu marea, apa îi era mereu în preajmă, de parcă s-ar fi transformat într-un peşte. Shūichi desena şi, brusc, apăreau copii care fugeau în direcţia lui, se amestecau în obscuritatea violetă a sălii, apăsau mânuţele şi nasurile pe geamuri, strigătele lor

umpleau aerul. Atunci Shingo țipa şi el dintre cozile de rechini şi anghile, zvâcnea ca un reflex în urma pisicilor de mare, părea fericit umflându-şi obrajii cu aer şi sărind spre suprafață odată cu meduzele. Shingo era în ocean, sub plăcile surfiştilor, în orice mare sau lac al globului pământesc, în vanele tuturor acvariilor din lume; se desfăcea până şi în apa minerală a restaurantului francez, în paharul cu ceai pe care Shūichi îl bea înainte să meargă la culcare. Creatură supranaturală, minunat peşte-copil, Shingo urma să trăiască mereu.

Shūichi îşi permise să se emoționeze doar după ce Sayaka se îndepărtă ca să meargă să vadă vidrele. În realitate, era fericit, şi paginile carnețelului său se umplură una după alta de meduze.

După ce petrecură două ore în acea întunecime, ieşiră la soare. Se frecară la ochi, râzând cu poftă. Luară din nou trenul şi Sayaka îl strânse din nou de mână. Nu vorbiră aproape deloc.

Când ajunseră la Kamakura era de-abia două. Se salutară scurt în fața gării şi, ca de obicei, nu-şi promiseră nimic. Cine ştie, se gândi Shūichi în drum spre casă, poate că tocmai acea incertitudine îi făcea să-şi dorească mult să se revadă.

Shūichi grăbi pasul. Credea că Kenta ar fi ieşit de la şcoală şi că l-ar fi aşteptat deja.

În timp ce corbii scrutau de pe acoperişuri containerele pentru gunoi, de la curba străzii, Shūichi văzu ițindu-se capul brun şi ciufulit al lui Kenta. Se legăna în față, ca un mic roboțel.

Lui Shūichi i se păru atât de fragil, încât i se făcu teamă. Acel copil părea să dea oricui puterea de a-l schimba: în bine sau rău, fără diferență.

— Hei! strigă, în timp ce Kenta, care părea să fi suit de mai multe ori spre Tunelul Concubinei, cobora din nou de pe munte. Scuze, m-am grăbit cât am putut de mult. Am fost la Enoshima, la acvariu.

— La meduze?

— Da, la meduze.

— Ți-a plăcut vizita asta? se informă Kenta, politicos.

— Mult.

Shūichi deschise servieta şi scoase carnetul plin de meduze. Le schițase cu creionul în ipostazele cele mai diverse.

— Asta-mi place, spuse Kenta, arătând cu degetul pentru a atinge una mică şi umflată. Pare un balon.

— Dar tu? Cum a fost la şcoală?

— În curând vine vacanța, anul ăsta aş vrea să scriu ceva fenomenal pentru tema de şcoală. Dar nu ştiu dacă ai mei vor putea să mă ducă în călătorie.

— Unde ai vrea să mergi?

— Hm, trebuie să mă gândesc...

— Şi lucrarea de control la *kanji*? zise Shūichi. Nu era azi?

— Mâine.

— Bine, înseamnă că putem să mai învățăm. Ți-e foame?

În timp ce Shūichi pregătea clătite şi le ungea cu gem de căpşuni, Kenta repetă de pe un caiet ordinea exactă a semnelor trase pentru *kanji*. Se aşezară amândoi la masă şi Shūichi se dedică complet copilului. Îi explică originea şi inventară împreună poveşti care să-l ajute să memoreze ideogramele şi variațiile fonetice ale alcătuirii lor.

— Nu-ți faci treaba ta azi? întrebă Kenta.

— Am lucrat destul dimineață, îl asigură Shūichi, ba chiar lucrase şi cu o noapte înainte.

Kenta îşi dădu seama de oboseala lui, dar nu spuse nimic. Însă când Shūichi adormi în fotoliu, aşteptând ca el

să termine pagina, nu-l trezi. Copilul rămase tăcut, privindu-l de pe scaun; observă ceva pe chipul acelui bărbat în acea poziție în care nu-l mai văzuse niciodată, ceva care-i dădea un sentiment pe care nu-l înțelegea. Simțea cum acel sentiment creştea pe zi ce trece, de când fuseseră împreună la Shibuya. Ar fi vrut să se elibereze de acest gând, să-l trezească pe Shūichi imediat şi să-i povestească totul. Dar învinse teama. Pentru că Shūichi ura minciunile şi era posibil să-l urască şi pe el.

Kenta rămase la masă, nemişcat, cu creionul în aer. Cu cealaltă mână apăsă pe buzunarul stâng, acolo unde păstra de doi ani secretul comorii sale.

Copilul aplecă ochii pe caiet şi-şi dădu seama că ceea ce simțea în acel moment era tristețe. O tristețe atât de uriaşă, încât îşi proiecta umbra peste tot pământul.

În acea seară, după ce Kenta plecase acasă şi dormea deja, Shūichi şi Sayaka schimbară câteva mesaje. Mulțumesc pentru frumoasa dimineață, spunea ea, mulțumesc şi eu, răspundea el. Sayaka scrise că se gândise toată ziua la acea discuție pe care o avuseseră în tren. Într-o zi, scrise Sayaka, voia să-i povestească despre unchiul ei, despre familia secretă pe care o avusese, despre verişoara ei pe care o întâlnise doar când era adult şi despre cum fratele ei, Aoi, o cunoscuse pe Mio, cumnata ei. Toate acestea demonstrau că totul putea să înceapă şi de la o minciună, conta doar ceea ce se întâmpla după aceea.

„Sfârşitului nu-i pasă de cum au început lucrurile”, scrise Sayaka. „Diferența o face doar încrederea: de crezi în fericire atât de mult, încât ți se pare adevărată, mai devreme sau mai târziu soseşte.”

Zâmbind la acel gând, îşi scriseră noapte bună şi Shūichi adormi.

În timpul nopții, Kenta a făcut febră mare.

doki doki

— Pe cine preferi în casă?

— Pe mama pentru că ne plac aceleaşi lucruri, de exemplu benzile desenate şi serialele TV. Tatăl meu nu e aproape niciodată acasă, dar e bine atunci când e. Dar tu?

— Nu ştiu. Îmi plac amândoi: mama mea face orice pentru mine, îmi pregăteşte ce-mi place mai mult şi mă alintă. Dar tata mă învață o mulțime de lucruri şi desenăm împreună.

— Dar dintre personajele Pokémon, pe care îl preferi?

— Pe Mew pentru că devine invizibil.

— Mie-mi place de Pikachu pentru că e politicos cu toată lumea, chiar şi cu oamenii pe care nu-i cunoaşte.

— Şi tu eşti politicos.

— Doar cu cei pe care îi cunosc. Mi-e teamă de ceilalți.

— Nici eu nu reuşesc să fiu politicos cu cei de care mă tem, mai bine fug sau mă uit în altă parte. De exemplu, uneori mă tem de profesoara de înot.

Copilul mai mic se simțea fericit. Accepta înfrângerea cu condiția să fie copilul mai mare cel care câştigă. Şi apoi, faptul că îi unea ceva, chiar şi un lucru urât, făcea ca acel lucru să pară chiar mai puțin urât.

Ar fi făcut orice ca să semene cu copilul mai mare.

Kenta se îmbolnăvi în noaptea de luni, iar joi, văzând că nici în a treia zi nu îl vizitează, Shūichi merse acasă la el. Era primăvară deja, şi grădina era plină de lalele şi de păpădii.

Îi deschise o femeie care-l privi întrebătoare. Shūichi se întrebă o clipă dacă nu cumva greşise adresa, dar explică repede cine era şi întrebă de Kenta. Femeia era o voluntară

de la Organizația de Sprijin Familial a primăriei din Kamakura. Îi spuse că părinții lui Kenta, neputând lipsi de la muncă, ceruseră ajutor pentru a nu lăsa copilul bolnav singur în casă.

— Sper că nu e nimic grav, spuse Shūichi.

— O simplă gripă, dar febra nu scade, răspunse femeia, gânditoare. Dacă vreți să-l salutați pe Kenta, puteți veni diseară, când este şi doamna Ogawa.

— Mulțumesc, murmură Shūichi şi, cu o plecăciune, se despărți de femeie şi de primăvara care explodase în grădină.

În zilele următoare, Shūichi se simți nefericit, nu i se mai întâmplase de mult timp.

Era îngrijorat pentru sănătatea lui Kenta, dar cel mai mult îl punea pe gânduri faptul că-i lipsea. Se duse din nou acasă la el, de data asta luă şi cutii cu căpşuni, borcane cu gem de castane pe care copilul îl adora, cărți ilustrate şi poştale. Însă de fiecare dată i se spuse că Kenta dormea sau că nu se simțea în stare să primească vizite. I se întâmplă să audă un pic vocea lui subțire, întreruptă de tuse, iar într-o zi avu senzația că băiețelul îl spiona de pe coridor, în timp ce el şi mama lui schimbau aceleaşi cuvinte.

Apoi Kenta se însănătoşi, reluă şcoala, însă fără a mai veni la el după-amiaza. Shūichi se amărî, copilul îi lipsea, dar în sinea lui spera că, poate datorită bolii, copilul descoperise o armonie nouă în relația cu părinții săi. Sau că la şcoală îşi făcuse prieteni noi, reuşind să-i ignore pe cei doi care-l necăjeau mereu. Se convinse că fusese înlocuit cu rapiditatea cu care copiii construiesc strategii de supraviețuire.

Rămânea însă tăcerea lui, senzația clară că Kenta îl evita, acea atmosferă diferită care, era sigur, se crease după ziua petrecută la Shibuya. Ce se întâmplase? Ce anume îl

tulburase? În capul lui avea mii de ipoteze, dar nu le dădea curs pentru că se temea să complice lucrurile. Suferea, dar nu voia să întrebe. Shūichi nu se resemna: de unde venise acel comportament, aşa, deodată?

Shūichi se tulbură definitiv când, într-o după-amiază, văzu silueta lui Kenta care, zărindu-l de departe, încetini pasul şi schimbă strada. Ajunse să-şi reproşeze singur că se ataşase prea mult de copil: fusese atent ani de zile, încercase să nu simtă vreo emoţie, dar cu el nu reuşise.

În dimineaţa următoare ieşi din casă când era încă întuneric. Luă placa de surf şi o sui pe bicicletă. Coborî spre plajă, aerul mirosea a primăvară, în faţa lui văzu marea şi nimic altceva. Pământul nu era locuit, părea să fie prima zi a planetei.

După câteva ore, întorcându-se spre casă, se gândi că singurul lucru pe care-l putea face cu Kenta era să nu facă nimic.

În acea seară, trecând prin faţa tarabelor cu fructe, nu cumpără căpşuni. Cumpără prune.

Era ca şi cum s-ar fi predat.

Desenul pe care Kenta l-a făcut pentru Shūichi, (şi care-l arăta pe Ursul Loretto desenând), dar pe care, în final, nu i l-a dat.

Apoi, într-o seară, pe la jumătatea lui aprilie, a început să ningă.

La ştiri se vorbea întruna despre acel eveniment extraordinar: o perturbare atmosferică adusese o cantitate

de zăpadă cât pentru un an pe munții din Tōkyō, Marea Okhotsk, în Hokkaidō, înghețase din nou, şi cireşii, de-abia înfloriți, erau acoperiți de nea.

În acea noapte supranaturală în care ninsoarea nu dădea semne că s-ar opri, Shūichi o întâlni pe Sayaka.

Zăpada blocase trenurile dintre Ōfuna şi Zushi, la Kamakura barierele continuau să sune în gol. Sirenele luminau, şi barele rămâneau nemişcate, imobilizând traficul şi persoanele.

Sayaka şi Shūichi se întâlniseră întâmplător în acelaşi punct din oraş, în fața postului de poliție din Ōmachi. Se recunoscuseră prin mulțimea blocată în fața barierei lăsate şi a alarmei luminoase. Îşi zâmbiră în timp ce toți cei din jur îşi strângeau mai bine gecile subțiri şi repetau aceleaşi întrebări: Când vor da drumul la trenuri? De ce nu ne lasă să trecem între timp?

— Ce faci aici?

— Mă plimbam, îmi place.

Sayaka îşi cunoştea pe dinafară toate cicatricile făcute pe calea ferată, când era mică îi plăcea să se joace cu destinul, să vadă la câți paşi înainte sau după ea urma să se deschidă sau să se închidă bariera. Începea să numere de departe şi se străduia să nu accelereze sau să nu încetinească paşii, pentru a-şi scruta cu onestitate destinul.

— E un joc pe care-l făceam când eram mică cu tata şi cu fratele meu, cel puțin până când am văzut un accident. Un om sfârşi sub tren aproape de noi, şi de atunci, fratele meu, Aoi, se simți rău în preajma barierelor. Nu a mărturisit niciodată, dar ştiu că aşa e. El e genul de om plin de bune intenții, cel care vrea să salveze lumea şi inima concetățenilor, zâmbi Sayaka.

Stăteau în picioare, unul lângă altul, la câțiva metri de barieră şi de alarma care lumina intermitent peste zăpada care continua să cadă.

— Nu semănați prea mult?

— Eu şi fratele meu? Suntem foarte diferiți, dar egali în lucrurile esențiale.

Un băiat se apropie de barieră, zâmbi cu nesiguranță şi trecu de ea. Traversă şinele, şi un tren care stătea nemişcat pe linie claxonă ca un reproş.

— Şi tu? Ce faci aici? întrebă Sayaka.

— În ultima vreme nu reuşesc să adorm, mă ajută dacă mă plimb seara.

— Gânduri?

Shūichi ridică din umeri.

Operațiunea de reluare a traficului dură mai bine de jumătate de oră, apoi, în sfârşit, trenul alunecă spre Zushi şi bariera se ridică.

— Mergem să bem ceva?

Căutară multă vreme, dar localurile din Kamakura păreau închise din cauza vremii rele.

Găsiră doar un restaurant minuscul cu carne pe grătar, pe o străduță secundară din Komachi-dōri. Proprietarul locuia într-una dintre zonele blocate de zăpadă şi renunțase să se mai întoarcă acasă.

Lampionul de hârtie rămăsese aprins şi se vedeau sclipiri roşcate pe strada în alb şi negru.

Comandară de băut şi aşteptară să-şi încălzească corpurile.

— Te văd trist, ce s-a întâmplat? întrebă Sayaka.

— Mai multe...

— Începe de la una.

Chelnerița aşeză pe masă berile şi farfurioarele cu fasole fava fiartă şi cu alune.

— Uneori, spuse Shūichi, îmi imaginez că mă întorc în casa copilăriei, aceeaşi unde locuiesc acum, dar în urmă cu doi sau trei ani. Aş vrea să o fac doar ca să vorbesc cu mama mea şi să clarific lucrurile, unul câte unul.

— Ce ai vrea să-i spui?

— M-am gândit mult. Cred c-aş vrea să-i zic mai ales că am nevoie disperată să ştiu dacă atunci când eram copil am suferit, că am avut momente de disperare, dar că am reuşit să le depăşesc. Că am crescut, în ciuda suferinței.

Shūichi privi în jos şi-şi strânse pumnii.

— Ştii, nu mă mai interesează nimic altceva, nu sunt nici măcar supărat din cauza minciunilor pe care mi le-a spus.

În local se auzea o muzică melancolică, contrastând atmosfera vivace.

— Cred că mama ta a mințit în legătură cu trecutul tău, că a eliminat amintirile triste şi că a adăugat altele, vesele, doar pentru a-ți da un fel de moştenire de fericire, comentă Sayaka, cu blândețe. Ca şi cum ar fi făcut un fel de rezervă de hrană înainte de o lungă călătorie, pe care-o ții în ghiozdan şi-o foloseşti din când în când.

— Da, sunt sigur de asta. Însă nu mă ajută deloc faptul că am fost fericit în trecut. În schimb, ceea ce m-ar ajuta acum, singurul lucru care m-ar face să mă simt mai bine ar fi să ştiu că eu pot ieşi dintr-un moment neplăcut, chiar şi pentru faptul că în trecut am făcut-o deja.

Shūichi îşi voia copilăria înapoi tocmai pentru a simți acea teamă, pentru a se înspăimânta în mod complet, fără speranță, ca apoi, imediat, odată trecut pericolul, să poată zâmbi şi să se poată juca cu rănile care încă ar sângera.

— Deziluzii din dragoste, examene pe care nu le-am trecut, prieteni care m-au înşelat, uite, mi-ar fi de ajuns să ştiu că am avut vreo perioadă din asta, un pic deprimată, cum au adolescenții. Eu nu-mi amintesc nimic, iar ceea ce-mi amintesc e confuz. Ştiu doar că încercam să-mi protejez

tristețile în acelaşi fel în care cei de vârsta mea aveau grijă să nu se afle când erau îndrăgostiți, râse Shūichi.

În restaurant intră un grup de băieți. Zăpada părea să cadă cu bucurie şi lumea se contaminase de această veselie. Priviră amândoi acei tineri care se scuturau de fulgi şi se aşezau în jurul tejghelei. Imediat după aceea, localul se umplu de miros de mâncare.

— Eu nu am copii, murmură Sayaka. Nu spun asta ca să mă justific... dar cred că cine devine părinte se îmbarcă într-un fel de naufragiu anunțat. Dacă nu sunt valurile, e altceva, vântul, persoanele care se întâlnesc întâmplător, marea agitată. Mi se pare totul atât de complicat, încât, oricât de mult s-ar strădui cineva, tot în apă se ajunge, mai devreme sau mai târziu.

— Un naufragiu... zâmbi Shūichi.

— Cartea ta...

— Ştii, editorului nu prea i-a plăcut ideea. Adevărul e că obiectivul meu era să elimin toate personajele şi să stau un pic singur.

Sayaka râse cu poftă.

— Ce comic, eşti exact invers de cum s-ar aştepta cineva de la un ilustrator de cărți pentru copii.

În fundal, gălăgia acelui grup se amesteca cu muzica dulce pe care o alegea proprietarul restaurantului, cântec după cântec.

— Adevărul e că adulții idealizează copiii. Ne imaginăm că sunt mici, buni, elementari. Însă copiii sunt mult mai complicați şi melancolici decât credem noi, adulții. Sunt trişti, înfruntă infernul, numai că nu au la dispoziție instrumentele pe care le au adulții pentru aşa ceva. Iar noi nu acceptăm instrumentele speciale pe care le au ei, acea iraționalitate, imaginația fără limite, acea capacitate de a râde de toate prostiile şi de a repeta o glumă la infinit, toate astea i-ar putea avantaja. Dacă te gândeşti bine, copiii sunt

luați în considerare doar când sunt raționali, clari, când explică bine... pe scurt, când nu sunt copii.

Shūichi se întrebă unde avea de gând să ajungă cu acel discurs. Uneori i se întâmpla așa, să înceapă să vorbească fără să știe unde va ajunge.

— În schimb, copiii suferă, numai că deseori nu știu de ce, nu știu să spună. Și, chiar dacă o spun, nu simt c-ar fi adevărat.

Shingo nu fusese un copil mai trist decât alții, mai degrabă fusese un pic mai curajos, și totuși acum, gândindu-se la asta, lui Shūichi i se părea inacceptabil orice moment de suferință pe care o trăise fiul lui. Se gândi la Kenta: de ce se comporta așa? Ce anume îl întristase?

În capul lui apărură iarăși diverse ipoteze, torturându-l, dar le alungă din nou. Își spuse, așa cum făcea în momentele de confuzie majoră, că luându-le în serios, analizându-le una câte una, nu făcea decât să mărească problema.

— Pentru mine, copiii sunt un mister. Și eu îi privesc, dar nu știu cum să le vorbesc, cum să mă joc cu ei. Cred că fratele și cumnata mea încearcă să facă un copil. Nu neg că mă sperie un pic ideea de a avea un copil în casă, într-o zi.

— Și totuși, cu Kenta te-ai împăcat bine de la început, replică Shūichi. În realitate, e suficient să respecți acel mod al lor diferit de a fi. Copilăria e considerată deseori o boală de către adulți: spunem că mai devreme sau mai târziu trece. Așa spunea și Aya, nu o critic, ba chiar cred că a fost o mamă minunată. Dar și ea privea copilăria ca pe o boală. Credea, ca toată lumea, că, într-o zi, acea ființă de neînțeles și capricioasă care era Shingo se va vindeca: că-și va da seama de pericole, de timpul care trece, că ar fi urmat să învețe să trăiască în lume cu mai multă logică, să vorbească cu o voce mai înceată și că s-ar fi mirat mai puțin în fața lucrurilor.

Shūichi îşi aminti că Shingo era convins că avea superputeri. Ce mai râsese cu Aya.

— Nu m-am gândit niciodată la copilărie ca la o boală.

— Şi nici nu e. Dar noi, adulții, spunem ca să ne liniştim că mai devreme sau mai târziu trece, astfel ajungem să credem că nu merită să ne străduim să o înțelegem. Reuşim cel mult să conviețuim, mai mult sau mai puțin fără voia noastră.

— Şi atunci? Ce trebuie făcut?

— Atunci e greşit. Tot raționamentul este greşit. Copilul este exact acela şi da, va dispărea; creierul său nu se va mai întoarce niciodată să viseze în acel mod, să exprime fericirea cu atât de mult entuziasm, să se teamă atât de mult, încât să ajungă să stea nemişcat în fața celor mai rele, dar şi a celor mai frumoase lucruri din lume. Dar copilăria nu este vârsta inconştienței. Nu e! Nu e mai puțin importantă decât ceea ce vine după ea!

Shūichi ştia asta şi căutase toate ocaziile posibile să stea cu Shingo. Se inspira de la el, îi fura ideile. „Mi le dăruieşti?” îl întreba şi Shingo râdea, închidea ochii de parcă l-ar fi bătut soarele-n ochi şi cerea în schimb să fie dus în cârcă sau să-i cumpere Chupa-Chups sau jeleuri.

— Când era mic, şi fratelui meu îi plăcea Chupa-Chups! exclamă Sayaka. În realitate, partea copilărească din el a rămas, şi la patruzeci de ani continuă să le sugă. Fie vorba între noi, e jenant când e la muncă.

Shūichi râse, imaginându-şi un angajat de la pompe funebre cu o acadea pe băț în gură.

— Poate că e felul lui de a-şi aminti fericirea copilăriei. Mama noastră l-a răsfățat mult.

— Însă copiii, deseori, nu sunt fericiți. Adulții le impun să fie. Nu-şi amintesc cât de grea a fost copilăria lor, sau li se pare mai uşoară decât a devenit între timp viața de adult.

Greşesc complet perspectiva, uită proporţiile, idealizează ceva doar pentru că nu mai au acel lucru.

— Dar Kenta e fericit acum, Shūichi. Ştiu că vorbeai despre altceva, dar asta contează.

Shūichi îşi strânse ochii. Îl usturau, începea să se simtă toată oboseala zilei.

— Nu ţi-am spus niciodată, reluă Sayaka, dar eu îl mai văzusem pe Kenta pe stradă, în Kamakura. Se văd mereu copii care vin singuri de la şcoală pe aici, dar mi-amintesc că mă gândisem că acel copil avea unul dintre cele mai triste chipuri din lume. Nu era singurul, desigur, dar mă impresionase felul în care se juca singur. A durat un pic apoi ca să-mi dau seama că era el când l-am văzut cu tine, avea un chip complet diferit.

Shūichi se simţi emoţionat. Nu se gândise niciodată că ar fi putut face ca zilele lui Kenta să fie mai frumoase. Şi totuşi se întâmplase şi era clar cât de bine le prindea amândurora acea prietenie.

— Copilăria poate fi o perioadă teribilă, şopti.

— Dar nu a fost cazul tău, răspunse Sayaka, ridicându-şi chipul spre el. Şi nici al lui.

Îi prinse mâinile, aşa cum făcuse cu câteva săptămâni în urmă, în tren.

— Tu creezi o bucată din copilăria lui Kenta. E adevărat, nu este fiul tău, şi e dureros că tu nu ai avut posibilitatea să o faci cu Shingo. Dar acest copil te-a adoptat, şi tu l-ai adoptat pe el. Mie mi se pare foarte frumos, emoţionant.

— Kenta are doi părinţi care-l iubesc.

— Sunt sigură, dar cred că părinţii nu pot face totul, personal aş fi recunoscătoare oricărei persoane care l-ar face pe fiul meu fericit, mai ales când eu nu sunt în stare de aşa ceva.

— Nu ştiu ce să cred, murmură Shūichi. Nu l-am mai văzut de câteva săptămâni. S-a schimbat ceva după Shibuya. Mai întâi a devenit tăcut...

— Da, mi-amintesc, îmi spuseseşi.

— Eh, după aceea a avut febră, şi de atunci a dispărut.

— Dispărut?

— Am fost de mai multe ori să-l văd, dar nu am reuşit niciodată. Iar el nu a mai venit la mine, nici după şcoală, nici la sfârşit de săptămână.

Sayaka se încruntă.

— Asta-i tare ciudat, ai încercat să afli ce se întâmplă?

— Cum? Mă evită până şi pe stradă.

— Sigur s-a întâmplat ceva. Caută să afli, Shūichi! Nu face ca el! Caută-l, ajută-l să scoată afară spinul ăsta. Sunt sigură că-n acest moment e la fel de nefericit ca tine.

— Nu cred că voi putea.

— Shūichi, tu eşti adultul. Învață-l să rezolve lucrurile, nu să le evite.

Sayaka îi mângâie degetele.

— Şi nu le evita nici tu...

Unele dintre superputerile pe care Shingo era convins că le are

La trei ani:

(a) să-şi înfigă degetele arătătoare în nări şi să o facă pe mama lui să zboare;

(b) să râdă mult pentru a face să dispară spiritele ascunse în cada de baie.

La patru ani:
(a) să privească cu atenție corbii, reuşind să înțeleagă limbajul lor secret;
(b) să se gândească că monstrul Calanda e alături de el şi să alunge Întunericul atunci când deschidea uşa, noaptea.

La şase ani:
(a) strănutând, să-şi cheme tatăl cu forța gândului, de oriunde s-ar fi aflat;
(b) să fugă, accelerând în acel mod timpul;
(c) în mod particular, să fugă şi să grăbească astfel sosirea verii.

În acea noapte, Sayaka şi Shūichi dormiră împreună pentru prima oară.

Ieşiră de la restaurant când trecuse deja de miezul nopții şi el îi ținu strâns mâna, ca şi cum ar fi fost normal, i-o puse în buzunarul lui şi merseră aşa, prin ninsoare. Se sărutară la intrarea din Tunelul Concubinei, în jurul lor se întețea cea mai friguroasă noapte care fusese vreodată în timpul primăverii.

Intrară în casă şi, în timp ce el o dezbrăca în tăcere şi simțea degetele lui Sayaka pe cicatricea din mijlocul pieptului, în timp ce degetele ei avansau de-a lungul acelei urme, Shūichi se gândi că poate acela era genul de iubire care nu-l împăca cu propria viață, dar îi dădea un sens, cel puțin provizoriu.

Era lent şi nepriceput; amândoi erau lenți, preocupați să anticipeze mişcările celuilalt. Păreau doi copii intrați în pădure în căutarea licuricilor, dar prinşi de teamă la căderea serii.

Se strânseră puternic, agățându-se de acel lucru pe care-l percepeau în celălalt, şi pe care nici unul din ei nu ştia că-l are în sine.

Mai târziu, învăluită încă de pătură, Sayaka puse urechea pe inima lui Shūichi. El dădu să spună ceva, dar ea îl opri:

— Lasă-mă să aud.

După câteva secunde, zise:

— Ştii că există un loc unde se înregistrează bătăile de inimă?

— În ce sens?

— E un fel de bibliotecă unde se păstrează sunetul inimii oamenilor. E o arhivă, dar şi o operă de artă. În realitate e mai complex decât îți explic eu, dar ideea finală e aceasta, spuse Sayaka. Având în vedere obsesia pe care o ai pentru inimă, cred că ar putea să-ți placă.

— Mi se pare că mi-a vorbit odată doctorul Fujita... cardiologul meu, dar nu-mi amintesc bine. Unde e?

— Pe o insulă mică din prefectura Kagawa, în Marea Interioară din Japonia. Se pare că artistul care a creat-o a adunat acolo, după ce a umblat prin lume, bătăile de inimă a mii de persoane.

— Dar cum a făcut? întrebă, uimit, Shūichi.

— În timpul expozițiilor sale, persoanele puteau să-şi înregistreze propriul puls şi să asculte bătăile altor inimi. Însă, acum, Japonia este singurul loc unde se pot asculta toate.

— Fascinant... murmură, şi în acel moment îşi aminti cuvintele doctorului Fujita care-i povestea despre un muzeu unic în lume unde era posibil să asculți bătăile inimilor unor necunoscuți, într-o clădire mică dintr-un loc îndepărtat al țării. Probabil că despre acesta era vorba.

— Mie mi se pare minunat, spuse Sayaka, ridicându-se şi stând pe marginea patului. Ți-ar plăcea să mergi?

— Poate că da... cred că m-ar emoționa.

— Ah, Teshima! Iată cum se cheamă locul, Teshima.

Shūichi se ridică şi el. Îşi trecu mâna prin păr, camera avea acelaşi miros ca şi pielea ei. Era un parfum pe care l-ar fi recunoscut de-acum oriunde, ca acela de miere pe un câmp sau de prune în luna mai.

După lumina care se vedea dinspre fereastră, Sayaka înțelese că nu mai ningea.

— Unde ții stetoscopul? întrebă deodată.

Shūichi se aplecă şi deschise sertarul noptierei.

— În realitate, se cheamă fonendoscop, dar şi eu prefer stetoscop, e mai frumos.

Sayaka zâmbi:

— Pot?

Şi-l aşeză la gât, sigură pe ea. Părea un colier: arcul, tubul, pavilionul care-i despărțea sânii şi pântecele. Se uită prin cameră de parcă s-ar fi gândit unde anume să pună plăcuța.

— A fost o perioadă în care Shingo lua pulsul tuturor lucrurilor, spuse Shūichi. De exemplu, pulsul mesei, al ferestrelor sau furculițelor.

Sayaka izbucni în râs.

— Chiar aşa făcea! Era ca o obsesie, cred că voia să omagieze interesul meu pentru inima lui. I-o ascultam în fiecare seară, când mi-o ascultam şi pe a mea.

Sayaka îşi puse membrana pe piept. Îi dădu lui Shūichi auricularele.

— Odată mi-ai spus că nu mi-ai luat niciodată pulsul, iar asta însemna că nu ne cunoşteam chiar aşa bine.

— Aşa e.

— Atunci ascultă şi spune-mi cum sună.

— În ce limbă?

— În toate limbile pe care le ştii.

Sunetul bătăilor inimii în toate limbile pe care le ştia Shūichi

— În afrikaans face *doef doef*, în albaneză *pam-pam*, *bam-bam*, în arabă *tum tum*. În bască are multe variante ca *bun-bun-bun*, *danba-danba* sau *pal-pal*, când bate puternic face *punpa* şi când e agitată *panp-panp*.

— Ca şi în japoneză, face *doki doki* când suntem emoţionaţi! Şi *toku toku* când ritmul e liniştit, *doku doku* când sunetul se face puternic şi inima e tensionată.

— Dar sunetul neutru al ritmului cardiac e *dokun dokun*.

— Aşa e...

— Fără să mai pomenim de sunetul inimii atunci când se strânge de emoţie...

— *Kyun*. Dar şi *dokin* sau *dokkun dokkun*.

— O infinitate.

— Hai, continuă, spune-mi şi în alte limbi.

— Atunci, în bulgară face *tup tup*, în chineza mandarină, inima face *tong-tong* când e liniştită şi *peng peng* când e agitată, în olandeză *boenk boenk*, *boem boem*, *klop*, *klop* şi în daneză*... dunk dunk*, *bank bank*. În Estonia se spune *tuks tuks*, în Italia *tu tump*. Francezii zic *boum boum*, nemţii *ba-dumn*, *bumm bumnn*, *poch poch*. Sunetul pentru inimă al grecilor e *duk-duk*, pentru coreeni *dugeun dugeun* şi *kung kung*. În ebraică face *bum-bùm* şi în thailandeză *toop toop*.

— Ce multe sunt...

— Cu Shingo le învăţasem aproape pe toate.

— În spaniolă?

— *Bum bum bum, tucutún tucutún*.

— În rusă?

— *Tuk-tuk*, în timp ce în poloneză e *bum bum*, *bu-bum* şi în portugheză *tun-tum*. Unele seamănă, dar pronunţia e un pic diferită pentru fiecare dintre ele.

— Dacă te gândeşti bine, e un lucru tare dulce.

— Ce anume?

— O avem toţi în piept, fără deosebire. Şi totuşi, fiecare o aude în mod diferit.

A TREIA PARTE

どきどき *doki doki*

Doar poeţii şi copiii ştiu să spună acele adevăruri pe care lumea învaţă destul de repede că trebuie să le treacă sub tăcere.

MAURICE PINGUET

Teshima, iarna 豊島　冬

Anotimpurile se termină imediat ce încep.

Nu mai sunt veri sau toamne adevărate, primăveri sau ierni. Sunt mai degrabă aproximații, încercări de a fi ceea ce se spune despre ele. Iată cum cerul se blochează, nu ştie să decidă ce fel de lumină să găzduiască şi ce vânt să sufle.

Doctorul Fujita priveşte marea din Teshima, plaja fină pe care s-a aşezat şi se întreabă dacă se va face curând seară. Este iarnă, dar ce fel de iarnă? N-ar trebui să fie mai frig?

Bărbatul şi fiul său adună nisip, fac grămezi pe care le vor decora cu scoici şi cu pietre adunate din păduricea învecinată. Din când în când, tatăl îşi freacă instinctiv mâinile pentru a se scutura de firele care se lipesc.

— Unde-i mama?

— Cu Hana, pe colină. E o altă instalație acolo, vrei să mergi şi tu?

Copilul face semn că nu şi doctorul Fujita se apleacă să mai adune o scoică.

Cu câteva luni în urmă i-a vorbit despre Arhivele Inimii şi el, care voia de ceva vreme să-şi ducă familia într-o călătorie, a aşteptat un sfârşit de săptămână în care putea fi sigur că nu va lucra ore suplimentare şi a rezervat zborul.

Soția sa, Yui, l-a întrebat cu voce joasă dacă pentru o excursie nu era cam exagerat să meargă atât de departe. Dar el a liniştit-o, spunându-i că nu-i trebuie nici măcar valiza:

— Doar două zile, sunt curios să vizitez locul acela. Plecăm vineri seară şi ne întoarcem luni în zori, aşa Hana şi Yūto nu pierd nici măcar o zi de şcoală.

Copiii fuseseră entuziasmați încă de la început. Ideea de a asculta mii de inimi îi fascinase, dar adevărul e că ceea ce le plăcea mai mult era plecarea, acel sentiment abstract stârnit de ideea zborului cu avionul, a călătoriei cu un vapor şi a faptului că urmau să doarmă într-o cameră de hotel.

După cum prevăzuse, fiul cel mic nu era atent la muzeul din Teshima. Soarele îl chema afară; după ce a vizitat abia prima încăpere a Arhivelor, Yūto l-a tras de mâneca hainei şi i-a spus că vrea să plece:

— Nu înțeleg, mă plictisesc.

Doctorul Fujita observă în această perioadă cum se transformă fiul său: e nerăbdător, foarte sensibil, face scene înspăimântătoare când se supără, răspunde „Şi tu!” când i se reproşează ceva, aruncă lucruri. Unde a plecat acel copil care râdea cu capul lăsat pe spate când era prins în brațe, acela care se ghemuia pe spatele lui când îi citea seara cărți ilustrate, la lumina unei lanterne?

— Takeshi, lasă-l să iasă, i-a şoptit soția la ureche. Fă-l doar să promită că se va întoarce ca să-şi înregistreze bătăile inimii lui. Îl însoțesc eu, nu te îngrijora.

Doctorul Fujita i-a observat de la fereastra cea mare care se afla în spatele locului pentru ascultat, era un dreptunghi amplu care dădea exact în punctul în care Yūto alesese să alerge şi să se joace cu valurile, încercând să nu se lase atins de ele.

În timp ce asculta inimile unor zeci de necunoscuți, bărbatul se amuza să observe cum propria muncă îl conducea spre localizarea anomaliilor, să pună diagnostice, să distingă inimi bătrâne, inimi tinere, inimi obosite.

După ce a terminat de văzut totul cu Hana, fiica cea mare, doctorul Fujita şi-a chemat înăuntru soția şi copilul. Au înregistrat toți propriile bătăi de inimă.

Apoi Yui a spus că voia să viziteze şi Pădurea Şoaptelor, cealaltă instalaţie creată de acelaşi artist pe colina de lângă Muntele Danzan, la circa o oră de mers pe jos de acolo.

— E plină de clopoţei în bătaia vântului.

De fiecare clopoţel atârna câte o fâşie de hârtie, ca un *tanzaku* din acelea care se atârnă de rămurelele de bambus în perioada când se celebrează Tanabata, Sărbătoarea Stelelor, în acea noapte de iulie când se îndeplinesc dorinţele.

— Se poate scrie numele unei persoane iubite şi se poate lăsa acolo, să vibreze mereu în bătaia vântului, a adăugat Hana, răsărind în spatele lui Yui.

Este doar o copilă încă, dar pentru tatăl ei a trăit deja o existenţă, a terminat-o, şi apoi a renăscut. Acum e la începutul celei de-a doua vieţi. În anumite seri, pe divan, Yui şi soţul ei sunt de acord că Hana este fiinţa cea mai înţeleaptă din familie.

— Am putea scrie numele lui Sachiko, numele bunicilor şi al mamei.

Când Hana spune „mama”, se referă la prima soţie a doctorului Fujita, Akiko, mama sa naturală, moartă cu mulţi ani în urmă. În schimb, Sachiko e prima fiică a lui Yui, răpită de apele unui tsunami, cel din Tōhōku, din 2011.

Ei formează o a doua familie, profund legată de amintirea primei şi de toate acele legături care rămân între persoane, chiar şi atunci când cei iubiţi nu mai sunt în viaţă. Hana spune uneori că moartea nu e un motiv bun pentru a crede în absenţa persoanelor.

Hana iubeşte de mică tot ceea ce are legătură cu celebrarea amintirii defuncţilor: lumânările din bisericile occidentale, rugăciunile din timpul Sărbătorii Morţilor sau ritualurile din perioada Higan, în Japonia. De-a lungul anilor a descoperit puterea care se simte când compui scrisori fără destinatar şi le bagi în cutia poştală, sau cum

te simți când mergi în pelerinaj la Telefonul Vântului, la Iwate, pentru a vorbi îndelung, la telefon, cu mama.

— Sigur, mergeți. Nu cred că Yūto ar fi în stare, ar obosi şi nu v-ar lăsa nici pe voi să vă tihnească vizita. Rămân eu aici cu el, pe plajă, spune doctorul Fujita. Ne vedem după aceea, la hotel, plimbați-vă liniştite.

După o oră, Yui şi Hana sunt în Pădurea Şoaptelor şi se îmbrățişează strâns.

În jurul lor, totul răsună de clinchetul delicat al vântului şi de foşnetul numelor. Citesc unele dintre ele, scriu altele. Între timp, cerul îşi schimbă culoarea.

Rămân până când paznicul le spune că timpul de vizită se apropie de sfârşit. Se îndreaptă spre hotelul care se află în apropierea portului.

Se țin de mână, nu sunt triste. Pot să pară triste unor necunoscuți care află de pierderile suferite de ele, dar adevărul e că sunt liniştite. La fel e şi doctorul Fujita, vorbeşte foarte rar de viața lui privată. Pentru ei, persoanele care nu mai sunt reprezintă un loc în care să te întorci, iar nostalgia este un sentiment pe care-l cunosc bine. E ca şi cum te-ai ghemui în fața focului după ce te-a prins ploaia şi ai aştepta să te usuci complet, chiar dacă ştii că va rămâne mereu o parte udă.

1

Shūichi era nerăbdător. În acele zile, orice ar fi făcut, voia să facă altceva. Oriunde s-ar fi aflat, ar fi preferat să se afle în altă parte.

Cum era obişnuit să trăiască în dezechilibru între realitate şi ficţiune, se cufunda în schiţele cărţilor sale cu singurul scop de a dispărea. Se proiecta complet în peisajele pe care le desena şi le făcea cu atât mai încurcate, cu cât îşi imagina mai mult că se ascunde într-un tufăriş sau în spatele unui detaliu demn de neglijat al unei case. Creiona mânere pe pereţi, imaginându-şi astfel pasaje secrete între camere. Nimeni, nici măcar cititorul cel mai atent, n-ar fi reuşit să le descopere.

Shūichi se gândea la Kenta, cine ştie ce făcea, cine ştie ce mânca la ora gustării sau ce *kanji* memora.

Îi era dor de el şi ştia că Sayaka avea dreptate: trebuia să deschidă calea de întoarcere, să înfrunte lucrurile. Chiar şi pentru faptul că, tot aşteptând, acelea continuau oricum să se schimbe.

— Cum se prinde un peşte-copil care s-a îndepărtat? Cum poate fi convins să se întoarcă?

În sfârşit, când se hotărî, Shūichi puse deoparte toate lucrările sale: refuză să creeze coperta unei reviste, amână predarea unui afiş, suspendă răspunsul pentru expoziţia anuală. Îi luă trei zile în care uită până şi să arunce gunoiul şi să-şi pună pijamaua. Uneori intra în bucătărie, bea un suc de portocale şi înghiţea nişte bomboane de ciocolată găsite prin debara.

Într-o seară, după mai multe zile de când nu ştia nimic despre el, Sayaka urcă muntele şi se îndreptă spre casa lui; împinse portiţa, intră în grădină şi se opri în faţa ferestrei de

la sufragerie. Se zărea un cerc luminos şi Shūichi era în mijloc, aplecat asupra mesei, atent la desen. Lumina apăruse şi pe chipul lui, şi-n ochii aplecaţi asupra hârtiei.

Dacă vreodată cineva ar fi întrebat-o, Sayaka ar fi răspuns că se îndrăgostise de Shūichi tocmai datorită acelui mod misterios de a se concentra: părea că-şi ţine respiraţia în timp ce trăia, de parc-ar fi fost mereu în apnee. Shūichi vorbea, mergea, râdea, însă o parte din el nu era prezentă. Era în altă parte, într-un loc din închipuirea sa, pe care doar el îl cunoştea.

Fără să ciocăne la uşă, Sayaka se retrase spre poartă, cu paşi mici, şi ieşi în stradă. Ridică ochii şi-şi dădu seama că seara dispăruse, lăsând loc nopţii. Observă fără grabă ciorchinii de stele de pe cerul nocturn.

Apoi traversă Tunelul Concubinei, luând-o în jos pe versantul opus muntelui.

În acele zile, Shūichi răsfoi cărţile de şcoală ale lui Kenta. Creă un desen şi o poveste pentru fiecare semn pe care copilul ar fi trebuit să-l înveţe până la sfârşitul anului. Realiză şapte seturi de imagini cu câte zece *kanji* fiecare; fiecare ideogramă se forma şi se desfăcea printre paginile răsfoite în grabă. Schiţă şi un mic motan care, în dreapta sus, fugea împreună cu *kanji*, se oprea să-şi lingă lăbuţa sau căsca.

Îi plăcu atât de mult ceea ce făcea, încât se întrebă cum de nu se gândise nimeni la asta înainte.

Făcu un pachet, îl înveli într-o hârtie de ambalat originală şi, în după-amiaza următoare, începu să aştepte pe podul Tōshoji. Se aşeză pe banca din micul parc restructurat de curând şi care se afla chiar lângă el. În lunile anterioare, Shūichi şi Kenta urmăriseră lucrările cu interes: asistaseră la analiza experţilor cu căşti albe, la felul în care măsurau şi realizau planimetria, studiaseră evoluţia lucrărilor şi

înlocuirea băncilor. Văzuseră şi un motan luând în stăpânirea sa trunchiul tăiat al unui pom uscat şi, de atunci, numeau acel loc „Parcul de la Trunchiul Motanului”.

Când, la ora două fix, Shūichi îl zări pe Kenta pe pod, cu pasul târşâit şi cu ghiozdanul ca o carapace uriaşă pe spate, tresări. I se păru că crescuse. Se ridică în picioare şi, înainte ca băiețelul să poată reacționa, îi dădu pachetul cu un surâs convins.

În zilele următoare, Shūichi puse în practică alte tactici de apropiere. Îl interceptă în timp ce mergea la şcoală, avertizându-l că-n acea zi va ploua; lăsă pe scările casei lui o enciclopedie la zi despre Pokémon, primită anticipat de la un prieten editor.

Urmă sfatul lui Sayaka, care spunea că ar trebui să-i transmită copilului iubirea sa: chiar dacă pentru Kenta ceva se schimbase, trebuia să ştie oricum că Shūichi era deschis față de reluarea prieteniei.

Uneori, Shūichi îşi amintea de fața îngrozită a Ayei când recunoscuse că nu-şi înțelegea propria viață. Şi totuşi, gândise atunci, încercarea de a înțelege este o acțiune supraevaluată. Pentru a reuşi să ajungă la sfârşitul unei zile, trebuia să-şi inventeze nevoia de a avea o hârtie specială, să-şi împlinească un capriciu, de pildă, cel al unui fruct care nu era de sezon, ceva dificil de obținut. Altfel, fără necesități, zilele păreau infinite.

Însă Shūichi descoperi cu uimire că-i era mai puțin teamă de suferință decât cu doi ani în urmă. Înțelesese într-un fel sau altul că iubirea care funcționa era mai importantă pentru sine.

— Ceea ce contează este să iubeşti, nu să fii iubit.

Datorită acelei fraze pe care mama lui o repeta des când Shūichi era copil, frază care-i venise în minte, cine ştie de ce, acum, se convinse că o copilărie echilibrată ar însemna

exact asta: să fii iubit atât de mult, încât să-ți poți permite într-o zi să te afli pe cealaltă poziție, a celui care iubește.

Apoi, într-o seară, pe la opt, sună telefonul de casă de la un număr pe care nu-l cunoștea.

— Bună seara, Maeda-san, sunt mama lui Kenta.

— O, bună seara, ce faceți?

— Din păcate, trecem printr-o perioadă complexă...

Fără să tergiverseze, doamna Ogawa îi explică că soacra ei, care locuia la Fukushima, avusese un infarct și că ea, împreună cu soțul ei, trebuiau să plece acolo imediat. Bătrâna nu avea pe altcineva în afară de familia fiului ei. Din vocea tensionată și deja obosită, Shūichi intui că femeia ar fi preferat să evite acea sarcină.

— Pot să vă ajut în vreun fel?

— E foarte drăguț din partea dumneavoastră că întrebați.

— Vreți să am grijă de Kenta până vă întoarceți? Așa nu ar trebui să lipsească de la școală... anticipă Shūichi. Mă ocup cu plăcere.

— Mulțumesc, nu vă imaginați ce ușurată mă simt în acest moment. Exact asta voiam să vă rog. La această oră e imposibil să anunț Organizația de Ajutor Familial din Kamakura și, desigur, cu un preaviz atât de scurt, mă tem că e greu să obțin ajutorul cuiva. Din păcate, fiul meu nu are prieteni apropiați la școală, altfel aș fi evitat să vă deranjez...

— Mie-mi face plăcere, vorbesc serios.

— În plus, s-a mai întâmplat în trecut ca doamna Ōno să aibă grijă de Kenta pe timpul nopții, spuse femeia, cu o voce care suna deja mai relaxată. E liniștitor pentru el, cunoaște acea casă.

Shūichi rămase uimit, dar nu spuse nimic.

— Maeda-san, știți, cred că doamna de la organizație, cea care a avut grijă astă iarnă de Kenta când a fost bolnav, nu prea i-a plăcut în mod special, zise, permițându-și să râdă

puțin. Se pare că i-a făcut câteva glume nefericite în trecut şi biata femeie e epuizată.

Shūichi râse cu ea. Kenta îi povestise despre farsele pe care le făcuse femeilor care avuseseră grijă de el în trecut. Cea mai urâtă, pe scara de valori a lui Shūichi, a fost cea în care a substras ultimele trei pagini dintr-un thriller pe care îl citea una dintre ele; cea mai inocentă fusese să ascundă pantofii atât de bine, încât femeia fusese nevoită să ia cu împrumut o pereche de papuci ca să se întoarcă acasă. Şi-amintea că asistase la un dialog ireal pe stradă, cu una dintre acele femei: cu voce dulceagă, bătrâna se aplecase ca să întrebe copilul:

— Dar tu mai ştii cum mă cheamă pe mine?

Iar el, nepăsător, răspunsese:

— Ați uitat oare cum vă numiți?

Acel aspect din caracterul lui Kenta îl uimise sincer la început, apoi îl amuzase mult. Îşi amintea mai ales ce mult îl impresionase chipul serios al lui Kenta când Shūichi îl întrebase despre motivul acelei antipatii extinse şi el răspunsese „pentru că se prefac că mă iubesc şi, în schimb, nu e aşa”.

În mintea lui Shūichi, acela fusese momentul precis în care ființa timidă şi sperioasă care îi păruse a fi se debarasase în sfârşit de tot ce avea nedefinit, pentru a face loc copilului de opt ani pe care-l avea în fața lui, cel care-i fura din garaj, care alegea orice fel de dulce făcut cu căpşuni, acel copil incomod, rănit şi chiar posomorât pe care învățase să-l iubească. Din acel „copil” la modul general nu mai rămăsese nimic.

— Vin eu să-l iau, sau veniți dumneavoastră? întrebă Shūichi.

— Trecem noi cu maşina peste maximum o oră, dacă e bine aşa.

— Perfect, eu pregătesc camera între timp.

Imediat ce termină conversaţia, Shūichi nu plecă să aranjeze patul lui Kenta, ci o luă pe coridor şi merse în camera sa.

Însoţit de bătăile rapide şi vesele ale inimii, scoase fotografiile de familie. Trebuia să le şteargă de praf, să le înlocuiască pe unele, să se gândească la locuri mai potrivite.

Shūichi le găsise întâmplător cu câteva zile mai devreme, învelite într-o pânză, sub patul mamei lui. Cu naivitate, în acelaşi fel confuz pe care-l avea de a înfrunta neplăcerile, femeia le ascunsese pentru a evita ca fiul ei să sufere dacă ar fi văzut fotografiile cu Shingo când venea la ea.

Shūichi le dusese în camera lui: era hotărât să le restituie casei. Nu-şi spuse asta pentru că se temea încă de fragilitatea lui, dar acel curaj se datora, în bună parte, celor întâmplate în ultimele luni, prieteniei cu Kenta, companiei lui Sayaka şi luminii care părea să se fi întors în viaţa lui, în mod neaşteptat.

Urma să le aranjeze în sufragerie, la vedere.

„Nu imediat, dar destul de repede", îşi spuse, mângâind cu degetul chipul lui Shingo, apoi al mamei şi al tatălui său, al bunicului întors schimbat din război, al Ayei şi, în sfârşit, propriul chip de când era copil.

Îşi scoase treningul, îmbrăcă o pereche de jeans şi un tricou, luă din şifonier cearşafuri curate şi prosoape. Merse să pregătească patul lui Kenta.

Pagina din *Noaptea unei perne* de Sei Shōnagon, pe care Sayaka a citit-o întâmplător în seara în care l-a văzut pe Shūichi de la fereastră

29

Lucruri care fac inima să bată

„Să ai grijă de o pasăre. Să treci prin fața cuiva care se joacă cu un copil. Să te întinzi pe perne, după ce ai parfumat cu tămâie prețioasă. Să te priveşti într-o oglindă chinezească din argint uşor înnegrit. Să vezi un tânăr splendid care, coborât din trăsură, în fața uşii, dă ordine servitorilor care se-nchină cu respect. Să te speli pe cap, să te machiezi şi să porți veşminte de mătase cu parfum de tămâie; chiar dacă nimeni nu ne vede, inima noastră se bucură de o astfel de stare plină de bunăstare şi armonie. Nopțile în care cineva este aşteptat; mai ales când, auzind zgomotul neaşteptat al ploii sau foşnetul molcom al vântului, tresari, crezând că a sosit cel iubit”[12].

---

[12] Sei Shōnagon – poetă, scriitoare japoneză, a trăit între 966 şi 1017, damă de onoare la curte, autoare a celebrelor texte din *Noaptea unei*

— Ce faci? îl întrebă Shūichi pe Kenta imediat ce intrară în casă.

Doamna Ogawa îşi îmbrăţişase cu putere fiul la uşă, apoi îl salutase emoţionată din maşină, în timp ce pleca.

— Bine.

— Îmi pare rău pentru bunica ta, sper să-şi revină repede.

— Bunica e bătrână... dar puternică.

— Asta e important. Ţi-e foame?

— Un pic.

— Vrei să faci ceva înainte de cină?

— Adică?

— Avem în casă toată colecţia de filme de la Ghibli Studio.

— Ştiu.

— Te uitai la ele cu doamna Ōno?

— Uneori, când o prindea nostalgia.

— Nostalgie de ce anume?

— De când avea copii în casă.

— Aşa spunea?

— Aşa spunea.

În prima seară în care Kenta veni să stea cu el, Shūichi nu întrebă nimic, ca să nu-l facă pe copil să se simtă strâns cu uşa.

Luară cina, vizionară un film de colecţie, Shūichi umplu cada cu apă caldă, dar Kenta preferă să-şi facă un duş. Când îl însoţi în camera lui, îl întrebă dacă voia să-i citească ceva înainte de a adormi, şi el încuviinţă. Atunci coborî să ia o carte de poveşti, dar, când se întoarse, Kenta dormea deja.

În dimineaţa următoare, Shūichi pregăti micul-dejun, îl ajută pe Kenta să-şi verifice ghiozdanul şi îl însoţi o bucată

---

perne în care descrie viaţa de curte, intrigi şi stări de spirit. A fost prima operă din acest nou gen, considerat ulterior literatură.

de drum de la Tunelul Concubinei, astfel încât cimitirul de pe stânga să nu-l sperie. Nu spuse nimic, se folosi de o scuză oarecare, zicând că avea ceva de făcut în zona Hase, dar zâmbi când își dădu seama că Kenta nu se mai temea de morminte. Încet, încet, copilăria se retrăgea.

Își aminti de emoțiile pe care le simțea uneori cu Shingo, când credea că ajunsese, în sfârșit, să-l înțeleagă, iată că acela se schimba din nou. Indiferent cât s-ar strădui cineva, oamenii nu pot fi niciodată înțeleși pe deplin, pentru totdeauna.

După două zile, părea că vechea rutină dintre Shūichi și Kenta se reluase. Începuseră din nou cu gustările de după-amiază, cu studierea semnelor *kanji* și a exercițiilor de matematică, cu poveștile fantastice și cu dragostea nemăsurată pentru insecte. În plus erau doar cinele și timpul petrecut seara. De vreo două ori o invitaseră și pe Sayaka să mănânce cu ei, jucaseră până târziu cărți și mima.

Într-o seară, aflându-se întâmplător aproape de biroul lui Shūichi, Kenta se uită pe schițele la care lucra și observă ceva diferit. Văzu culoare, valuri de galben ca soarele și roșu ca bujorul, un verde care părea să țipe, atât era de aprins.

— Vrei să faci baie primul? îl întrebă în acel moment Shūichi, de pe hol, și Kenta tresări. Nemișcat, cu o voce pe care o dorea fermă, răspunse că prefera să intre după aceea.

Copilul așteptă ca bărbatul să închidă ușa în spatele lui și reîncepu să se uite pe schițe. Erau multe figuri drăguțe și rămase uimit de cât erau de pline de viață acele desene: pești, meduze, frunze locuite de insecte pe care nu le mai văzuse, melci care apăreau din tufișuri, cu antenele disproporționate. Kenta se gândi că acele desene nu semănau absolut deloc cu cărțile, uimitoare de altfel, pe care doamna Ōno i le arătase cu mândrie. Nu i-ar fi mărturisit niciodată lui Shūichi, un pic din cauza timidității,

un pic din jenă, dar în acele schițe era ceva atât de nou şi de frumos, încât se simțea fericit doar privindu-le.

Între timp, părinții lui Kenta, liniştiți la telefon de vocea veselă a copilului şi de starea îmbunătățită a bunicii, hotărâseră să mai stea câteva zile la Fukushima; îi povesteau fiului despre plimbările lor înainte şi înapoi, de acasă la supermarket sau de acasă la spital, dar şi despre surprizele de care avuseseră parte, chiar în lucrurile banale: specialitățile locale gastronomice din vitrine, dialectul vorbit de bătrânii din zonă, greu de înțeles, amintirile din copilărie ale tatălui care se amestecau cu întâlniri norocoase cu vechi colegi de şcoală sau cu profesori la pensie. Acea vacanță forțată părea să le facă şi lor bine, astfel încât Shūichi se întrebă dacă nu cumva acea criză matrimonială nu ar fi fost cumva rezultatul unei îndepărtări fizice mai degrabă decât al unei lipse de dragoste. În acel caz, se mai putea repara. Îi spuse a doua zi lui Kenta ce credea, atunci când copilul îl întrebă, căutând stângaci să-şi mascheze propriile speranțe.

Hotărâră că duminică urmau să facă lucruri extraordinare.

Pentru prânz comandară curry la domiciliu şi adăugară toate garniturile posibile: brânză prăjită într-o vafă, crochete de carne de crab, legume la grătar, ou fiert, inele de ceapă prăjită. Voiau să vadă şi toate episoadele din *Conan*, într-un lung maraton care ar fi pornit de dimineață şi care, cu mici pauze, s-ar fi încheiat seara.

În acele zile de armonie perfectă, Shūichi dori să creadă că nu existase misterioasa întristare din cauza căreia Kenta nu mai vorbise în ultimele două luni şi din cauza căreia copilul îl evitase până şi pe stradă.

Anumite lucruri veneau şi treceau, probabil că nici nu se întâmplase ceva deosebit, ci fusese doar un sentiment schimbat despre care nici Kenta nu era conştient: uneori, viața se întâmpla şi gata.

Seara, în timp ce televizorul continua să emită lumini multicolore în sufragerie, Shūichi îi spuse copilului să se aşeze la masă pentru că în scurt timp urma să servească cina.

Merse să aducă farfurioarele cu salată de cartofi şi cu *tempura*.

Se străduise toată după-amiaza în bucătărie, în timp ce Kenta se juca: voia să-i facă o surpriză. Era ultima noapte pe care o petreceau împreună, a doua zi urmau să se întoarcă părinţii lui de la Fukushima.

Când intră în sufragerie şi se îndreptă spre masa pregătită pentru cină, Shūichi îl văzu pe Kenta în picioare, în faţa fotografiilor. În acea după-amiază, aşteptând să fiarbă cartofii, terminase de aşezat ramele şi le pusese în sufragerie, lângă fereastră.

— E Shingo, fiul meu, spuse Shūichi, văzând că Kenta stătea şi privea acea imagine.

Puse farfuriile pe masă şi platourile în mijloc. Era satisfăcut de rezultat.

Însă când se apropie de Kenta, îşi dădu seama că băieţelul plângea.

— Ce e? De ce te-ai întristat? întrebă alarmat.

Kenta îşi dusese o mână la buzunarul stâng şi acum strângea bine pumnul.

— Kenta?

— Norocul lui... îngăimă copilul.

— Norocul?

Plângea din ce în ce mai tare.

— Ce spui, Kenta? Nu înţeleg.

— Norocul lui, eu...

Copilul se răsuci brusc şi-şi ascunse chipul în tricoul lui.

Shūichi privi în jos şi văzu capul închis la culoare al lui Kenta, avea aceeaşi înălţime ca Shingo, atunci când îl îmbrăţişase pentru ultima oară ca să-l consoleze după o

ceartă furioasă cu Aya: fiul său dorea un câine sau un peşte, ba chiar un cerb zburător! dar mama sa, în mod incontestabil, răspunsese că nu voia alte chestii vii în casă.

— Kenta, îmi explici ce s-a întâmplat?

Shūichi se aplecă la înălțimea lui şi copilul i se aruncă de gât. Bărbatul îl îmbrățişă tare, de parcă i-ar fi spus că era acolo, gata să țină toată lumea pentru el.

Rămaseră aşa câteva minute, apoi Kenta se desprinse încet şi, ştergându-şi fața plină de lacrimi şi muci, deschise pumnul.

Shūichi văzu un şnur, nu înțelese imediat ce anume era. Doar când îl luă între degete şi îl observă de aproape îl recunoscu.

Din acel moment, decupă complet din minte toată scena. Urma să nu-şi mai amintească nici după mulți ani de cină, de televizorul unde continuau să se vadă aventurile lui Conan; în jurul lui rămăseseră doar copilul, acel şnur împletit şi o lumină atât de violentă, încât părea că totul fusese ars cu clor.

Era brățara pe care i-o dăduse lui Shingo în clasa întâi, când fiul său încă se temea de apă. După prima lecție de înot, Shūichi îi spusese că, dacă Shingo o va pune la mână, nu i se va întâmpla nimic rău: acea brățară era o amuletă puternică.

Uimit, Shūichi îl privi pe Kenta. Cum ajunsese acel obiect în mâna lui?

Copilul, scuturat de sughițuri de plâns, nu ridică ochii spre palma pe care continua să o țină întinsă spre Shūichi, deşi era goală.

— I-am furat-o, repetă disperat, e vina mea că şi-a pierdut norocul.

doki doki

— Ieri am visat tare urât.
— Ce ai visat?
— Că mama mea se despărțea de tata, se recăsătorea şi mă ducea cu ea, departe.

Copilul mai mare tăcu. Luă o ghindă şi o aruncă de-a lungul pantei, pocnind-o cu degetul mare şi cu arătătorul. Apoi întrebă:

— Se mai ceartă?
— Se ceartă mereu... Îi urăsc când se ceartă.

Copilul mai mare încuviință. Îi plăcea toamna, tatăl lui spunea că era anotimpul în care se petreceau lucrurile cele mai importante.

— Ai tăi nu se ceartă niciodată? întrebă copilul mai mic.
— Nu, niciodată. Dar nu ştiu dacă se iubesc cu adevărat.
— Cum adică?
— Mi se par un pic trişti împreună, evită să stea singuri când nu sunt eu.
— Dar nu urlă şi nu-şi spun lucruri urâte.
— Nu, asta nu.

Copilul mai mic scoase din buzunar o piatră şi o aruncă dincolo de plasele din metal din stânga. Bunica băiatului mai mare îi explicase într-o zi că gardurile serveau pentru a-i proteja de munte, puteau să rețină bucăți de stânci, dacă s-ar fi desprins din vârf şi s-ar fi prăvălit spre stradă.

— Oricum, în vis nu mai ştiam unde eram, nu mai găseam drumul spre casă. Eram singur şi nu mai vedeam nimic, de parc-aş fi fost în largul mării, pe întuneric.
— Cred că a fost groaznic...
— Cu adevărat groaznic.

— Şi eu visez că sunt singur atunci când am coşmaruri. Nu mai ştiu unde mă aflu şi sunt convins că nu voi mai reuşi să aflu niciodată.

Copilul mai mic se simți mai puțin trist. Şi prietenul lui avea coşmaruri, şi lui i se făcea teamă. Cine ştie dacă şi lui i se întâmpla să facă pipi în pat.

— Săptămâna trecută au venit polițişti la şcoală, era ziua siguranței circulației. Ne-au spus că în fiecare an dispar sute de copii în Japonia...

Copilul mai mare îl întrerupse.

— Şi tatăl meu mi-a vorbit despre asta!

— Polițiştii ne-au spus că unii pleacă de acasă pentru că sunt nemulțumiți, dar alții sunt furați de cineva şi nu se mai află nimic despre ei.

— Nimic.

— Nimic, niciodată.

— Niciodată...

— Da, niciodată. E ca şi cum ai cădea într-o gaură întunecoasă şi nu ai mai reuşi să ieşi. La început, eram bucuros să merg singur la şcoală, dar apoi mi-a fost frică. Nu ştiu cum e la Tōkyō, dar aici e un oraş mic, şi totuşi nebunii sunt peste tot. Aşa că în primul an nu am vrut să merg şi să mă întorc singur de la şcoală.

Copilul mai mic nu mai spuse că unii colegi râdeau de el şi că lui i se frângea inima ori de câte ori îi ziceau că era laş.

Copilul mai mare, neştiind nimic, surâse. Se ridică în picioare cu alte ghinde în palmă.

— Mama mea spune că nu-i pasă ce cred alții, că preferă să se spună că exagerează, dar şi ea mă conduce. Însă uneori vine tatăl meu şi-mi povesteşte o mulțime de lucruri în timp ce mergem la şcoală. Apoi eu intru, şi el merge la muncă.

— Tatăl tău scrie cărți, nu-i aşa?

— Le desenează, şi apoi, în timp ce desenează, bam, iese la iveală şi povestea!
— Bam?
— Da, aşa spune el: că desenează şi, bam, se naşte povestea.

E nevoie de o stare de inconştienţă pentru a simţi unele emoţii.
Prin natura lucrurilor, sentimentele nu se repetă cu aceeaşi intensitate ca şi prima oară, şi asta nu pentru că persoanele pe care le întâlnim mai târziu în viaţă ar fi mai puţin importante, ci pentru că structura noastră emoţională creşte, se întăreşte, nu mai e dispusă să se manifeste cu o lipsă de precauţie atât de mare ca la început.
Shūichi se gândise la asta când se născuse Shingo. Reflectase la faptul că inima copilului creştea, şi el urma să aibă tot spaţiul din lume în viaţa lui. Aproape că-l speria felul în care copilul era legat de el. Indiferent ce anume ar fi putut fi în preajmă, o bicicletă, o grămadă de fier vechi sau o sculptură cotată la licitaţie cu milioane de yeni, acel copil urma să crească precum o plantă, strâns legat de Shūichi şi de Aya, de materia care reprezenta familia lor. Acea plantă fragilă care era Shingo urma să se îngroaşe, să formeze o scoarţă, şi trunchiul său s-ar fi modelat în timp pentru a cuprinde şi bicicleta, grămada de fier sau sculptura valoroasă. Nu exista altă cale, totul urma să fie parte din el.
Însă, pentru adulţi, nimic nu e ca la început. O plantă deja crescută nu ar mai fi permis o astfel de transformare.
Şi totuşi, Shūichi se gândea de luni de zile la Kenta cu o intensitate care creştea în loc să se micşoreze. Nu reuşea să se desprindă de copil.
Într-o dimineaţă de martie se trezise cu gândul că dragostea pentru Shingo s-ar fi putut îndrepta spre Kenta. Şi-o imagina ca pe un altoi miraculos, un mugur adormit

mutat pe o ramură veche, transplantat printr-o tăietură imprecisă, dar corectă, în mod extraordinar. Shūichi se imagina strângând bandajul astfel încât să vegheze asupra înrădăcinării sale.

Cum şi-ar fi putut explica altfel acea uşurinţă? Kenta înmugurea în fiecare zi, înflorea în fiecare zi în amintirea sa. În acei doi ani, relaţia dintre ei fusese lucrul cel mai apropiat de bucurie.

Când îl văzuse prima oară pe Kenta, crezuse că asemănarea cu Shingo era rodul imaginaţiei sale, atât de mare era. Nu trăsăturile feţei erau aceleaşi, ci mai degrabă gesturile, folosirea anumitor expresii, acea bâlbâială stranie care făcea ca un cuvânt să fie repetat constant, de la început, până ieşea perfect.

Era sigur că nu-l mai întâlnise pe Kenta înainte, şi totuşi îl recunoştea în tot ceea ce spunea, în felul în care se mişca.

Nu fusese simplu tocmai din cauza asta. Suferise vorbindu-i, aşa cum se suferă după ceea ce ai iubit atât de mult şi cu o convingere atât de mare, încât nu ai fi crezut că ar fi putut sfârşi într-o zi. Dar Shūichi înţelesese imediat că ar fi putut fi o ocazie, poate singura pe care i-o dădea viaţa.

Aşa că, în zilele şi săptămânile următoare, îl lăsase pe Kenta să-i intre la inimă, puţin câte puţin. Era ca şi cum ar fi încercat să-şi potrivească paşii cu cineva. Micşorase viteza, mărise pasul, întinsese mâna pentru a o găsi pe a lui, de fiecare dată, la dreapta sau la stânga.

În după-amiezile în care stăteau împreună după şcoală, Shūichi îl privea pe Kenta cum stătea aplecat deasupra cărţilor sale în sufragerie, cum se agita printre rafturile din supermarket, ieşind în evidenţă pe străzile acelui oraş pe care-l iubea mult. Uneori, inima-l durea atât de tare, încât trebuia să-şi pună palma pe piept ca să o liniştească.

Să-l observe pe Kenta, să-i vorbească, să-i dea gustarea sau chiar să-l certe îl făceau pe Shūichi să-şi amintească

viața de dinainte. Atunci când citea din enciclopedii cu Kenta, se întorcea şi Shingo. Părea că cei doi copii se țineau de mână în capul său. Când era pasionat de ceva, fiul său îşi folosea vocabularul doar în acel mod. Dacă se vorbea despre insecte, totul se putea explica prin *structura scheletului*, *reproducere*, *ciclu biologic*, *adaptare la mediu*; dacă se îndrăgostea de Egiptul Antic, iată că lumea din jur îi amintea mereu de *hieroglife*, *dinastii*, *mumii*, *faraoni*. Aşa făcea şi Kenta.

De când avea cinci ani, în fiecare seară, Shingo îi povestea tatălui cum îşi petrecuse ziua, iar Shūichi o desena în timp ce-l asculta. Nimeni nu ştia acel secret în afară de ei doi. Aya credea că-i verifică temele pentru şcoală sau că Shūichi voia să-l învețe ceva, aşa că, înainte de a-i lăsa singuri, îi ducea copilului o ceaşcă cu ciocolată caldă ca să-i facă truda mai plăcută.

Tatăl şi fiul adunaseră de-a lungul anilor un număr impresionant de foi: copilul dăduse cuvintele, adultul completase cu forme şi culori.

— Într-o zi vom publica o carte doar a noastră şi vom călători prin lume să o prezentăm, îşi spuseră într-o seară de toamnă.

— Chiar şi pe Marte! îi întări Shingo cuvintele.

În vara următoare, copilul s-a înecat în piscină.

Păstrând secretul acelor momente din serile în care tatăl şi fiul îşi povesteau în şoaptă aventuri extraordinare, în ziua înmormântării băgase acele foi în micul sicriu, pe o parte, la înălțimea şoldului lui Shingo. O făcuse în timp ce toți se îndreptau deja spre autobuz, cu un moment înainte ca acea cutie în care se afla copilul să fie închisă şi arsă. Fusese timp pentru o mângâiere, înainte ca pielea micuțului fiu să se evapore împreună cu hârtia.

Citatul pe care Shūichi l-a transcris în agenda sa, pe 16 august din anul precedent

> „Nu te descuraja, dacă nu mă găseşti. Dacă nu dai de mine într-un loc, caută-mă în altul. M-am oprit pe undeva şi te aştept."
>
> Walt Whitman, *Fire de iarbă*

— Mama mea ți-a dat brățara asta? Doamna Ōno? îl întrebă Shūichi cu duioşie.

În final, Kenta îşi retrăsese mâna, dar privirea îi rămăsese în pământ.

— Kenta, sunt fericit că o ai tu, murmură pentru a-l linişti.

În acel moment, în timp ce apusul picura în cameră şi Shūichi se ridică pentru a aprinde veioza de lângă fereastră, îi veni în minte o imagine.

Văzu doi copii, la apus, jucându-se cu o minge în Tunelul Concubinei. Se jucau încercând să o arunce cât mai departe posibil, dintr-o parte în alta a galeriei. Mingea ajungea fără vlagă la capăt şi ei trăgeau din nou cu şutul. Unul dintre copii era Shingo. Dar celălalt? Ar fi putut fi Kenta? În acea perioadă, cu trei ani în urmă, Shūichi era absent, pregătea o expoziție şi trebuia să termine repede catalogul; când era acasă cerea să fie linişte şi nimeni, nici măcar Shingo, nu îl deranja. Atunci, Shūichi îl dusese la Kamakura: lui Shingo îi plăcea să stea în casa bunicii şi-l admira pe tatăl său, dar nu-i plăceau acele stări de apnee care anticipau terminarea unei cărți. De abia aştepta ca Shūichi să termine treaba şi să-i arate, bucuros, prima copie a cărții proaspăt ieşite de la tipar, despre care urma apoi să-i povestească nenumărate întâmplări amuzante.

Shūichi îl privi pe Kenta şi zâmbi:

— Tu îl cunoşteai pe Shingo, nu-i aşa? Te jucai cu el când Shingo venea să stea la bunica lui?

Îl emoționa mult acea amintire. Îi explica cât e de prevăzătoare memoria care, chiar şi atunci când nu suntem atenți, înregistrează viața şi ne-o propune din nou atunci când, în sfârşit, suntem capabili să o înțelegem.

Acel copil care se juca cu Shingo la apus nu putea fi decât Kenta!

— Kenta, tu îl cunoşteai pe Shingo?

Kenta căută în minte o imagine care ar fi putut să-l liniştească. Trecând de la plaja pustie la cartea cu *kanji*, se opri la caietul de ştiințele naturii, la desenul unui coleopter pe care-l făcuse atât de bine, încât învățătorul îi pusese o ştampilă dublă pe care scria „Bravo!” şi o steluță alături.

— Kenta?

— Era prietenul meu cel mai bun.

Shūichi luă copilul de mână şi-l trase ca să se aşeze pe divan.

— Dar nu cred că eu eram cel mai bun prieten al lui... Shingo era mult mai bun decât mine. Cred că-i păream un cretin.

— De ce spui asta? Probabil că pentru el ai fost un prieten important.

Kenta îşi trecu din nou cu mâneca peste față. Stofa strălucea de parcă ar fi trecut un melc peste ea.

— Ziua noastră de naştere e în aceeaşi zi.

— A ta şi a lui Shingo? Adevărat? exclamă Shūichi, râzând.

— Pe 17 iunie, dar eu m-am născut doi ani mai târziu, şopti Kenta şi schiță un zâmbet.

— Înseamnă că şi tu te-ai născut în anotimpul ploilor... lui Shingo nu-i plăcea ploaia. Eu şi mama lui am făcut orice ca să iubească ploaia.

— Mie-mi place ploaia.
— Mama mea ştia? De 17 iunie?
Kenta încuviinţă.

Kenta îl admirase atât de mult pe Shingo, încât încercase să-i absoarbă până şi gesturile, modul în care prietenul său îşi pieptăna spre spate părul, felul în care pocnea din buze când era iritat, mimica pe care o avea când se entuziasma. La început o făcuse fără să-şi dea seama, apoi devenise intenţia lui şi, cu cât reuşea să-l imite mai mult, cu atât se simţea mai puternic.

De aceea, când Shingo, într-o după-amiază, îşi dădu seama că pierduse brăţara, se strădui să o caute, iar Kenta se grăbi să-l ajute. Shingo repeta întruna:

— Mi-a dăruit-o tatăl meu, e amuleta cea mai puternică din lume.

Căutară prin nisip până la căderea întunericului.

Se întoarseră acasă descurajaţi, dar Shingo nu se resemna. Continuă să povestească despre cât era de importantă acea brăţară: datorită ei învăţase să înoate, se suise la şase ani pe un cal, fără să cadă de pe el. Ba chiar odată câştigase o jucărie din pluş la Lunapark şi, când se juca în curte, găsea mereu toate mingile de baseball.

— Toate, mereu! Nimeni altcineva din echipa mea nu a mai reuşit aşa ceva.

Apoi tăcu, iar neplăcerea sa, pas cu pas, deveni definitivă. Kenta tăcu şi el, mergând alături. Pentru prima oară de când erau prieteni, Shingo intră în casă fără să se întoarcă să-l salute.

Kenta nu se îndoi nici un moment de puterea amuletei şi, coborând în fugă strada pentru a evita cimitirul, se sperie gândindu-se că Shingo ar fi putut fi supărat pe el. Poate că îl considera responsabil pentru ceea ce se întâmplase. Pe de altă parte, se jucau împreună când o pierduse şi, dacă nu ar

fi coborât spre mare, dacă el nu ar fi insistat să construiască pista pentru bile, probabil că brățara i-ar fi rămas la încheietura mâinii. Iată de ce nu se întorsese să-l salute! Era supărat!

Acel gând îl agită atât de tare pe Kenta, încât le spuse părinților că nu-i era foame, făcu duş şi merse la culcare. Rămase treaz, răsucindu-se neliniştit în pat, până când se hotărî că avea să se întoarcă pe plajă imediat ce s-ar fi luminat: îşi jură că va găsi brățara.

Se trezi în zori şi ieşi din casă cu o greblă şi cu o găletuşă. Cercetă ore întregi acea zonă de plajă în timp ce zeci de alți copii săpau găuri, prindeau crabi sau culegeau scoici, alergau unii după alții şi se aruncau în mare.

Când trebui să renunțe pentru că era ora prânzului, o luă spre Tunelul Concubinei. Era disperat, voia să-şi ceară scuze prietenului său şi să obțină iertarea lui. Avea chipul plin de lacrimi şi spinarea arsă de soare.

Atunci, împotriva oricărei aşteptări, găsi brățara lui Shingo.

Era pe jos, pe stradă, aproape de gardul casei bunicii lui. Probabil că îi căzuse dimineață, înainte de a coborî spre plajă.

Kenta o prinse între degete şi bucuria lui era atât de mare, încât nu ştia ce să facă. Brățara era murdară, probabil că o maşină trecuse peste ea şi acel frumos roşu aprins era acoperit de pete de nămol.

Tentația de a i-o returna imediat lui Shingo era mare, dar se gândi să o spele întâi şi să i-o dea în cele mai bune condiții, astfel ar fi devenit un erou în ochii prietenului său.

Fugi acasă să o spele, o uscă bine cu un uscător de păr. Aşteptă, bucurându-se de fiecare clipă care îl separa de momentul în care urma să-i spună lui Shingo:

— Iată, am găsit-o!

După prânz, sui din nou muntele şi sună la uşa casei. Unde era Shingo? Doamna Ōno răspunse că nepotul plecase la Tōkyō în acea dimineață, şi urma să mai vină la Kamakura de-abia peste trei sau patru săptămâni. Voia să-i transmită ceva?

La început, Kenta rămase dezamăgit, plânse de furie. Apoi se gândi că ar fi putut testa puterea amuletei în absența prietenului său. Luni, la întrecerea de alergare, îşi puse brățara la încheietura mâinii şi coborî pe pistă. Ieşi al treilea, un rezultat pe care nu-l mai obținuse niciodată.

Miercuri şi-o puse din nou pentru examenul de japoneză; o frecă uşor cu un deget de la mâna dreaptă şi, ca prin magie, îşi aminti succesiunea exactă de *kanji*, ghici – pentru că ştia că nu studiase – ordinea unui semn a cărui formă şi-o amintea vag din manual. Şi de acea dată, amuleta se dovedi eficace.

O puse înapoi în sertar, stătu acolo două săptămâni, apoi şi-o puse la mână în seara în care tatăl său se întoarse târziu de la muncă: mama îl aştepta ca să iasă şi ea cu prietenele din liceu şi, de regulă, într-o astfel de situație se certau atât de mult şi atât de tare, încât copilul, sub pătură, îşi acoperea urechile cu palmele ca să nu mai audă. Dar în acea seară, două dintre cele patru prietene aveau gripă şi cina se amână.

În fața acestui alt miracol, Kenta nu mai avu nici o îndoială despre puterea amuletei. Se simțea vinovat, dar credea că prietenul său ar fi împărțit bucuros cu el acel noroc enorm.

De obicei, când venea la bunica sa din Kamakura, Shingo nu mergea să-l cheme pe Kenta ca să se joace, ci, într-un mod sau altul, copiii se întâlneau pe străzile din orăşel. Adevărul e că, sâmbetele şi duminicile, Kenta urca special pe munte, traversând Tunelul Concubinei, şi căuta semnele

unei eventuale sosiri a prietenului său: o bicicletă în grădină, jucării lăsate pe cărare, parfumul de tartă şi prăjituri pe care bătrâna le făcea doar când aştepta sosirea nepotului.

Însă Kenta, de teamă că ar fi trebuit să-i dea brățara imediat, începu să evite acea zonă la sfârşit de săptămână. Sâmbăta rămânea acasă sau mergea cu părinții, cu maşina, la Ōfuna sau la Fujisawa, să facă cumpărături. Se simțea viclean, chiar rău, dar în ultimul timp părinții lui se înțelegeau chiar bine şi Kenta era sigur că era datorită puterii acelei brățări. Nici nu şi-o mai dădea jos de la încheietura mâinii.

După alte trei săptămâni, când părinții începuseră din nou să se certe şi anulară vacanța pe care ar fi trebuit să o facă toți trei cu ocazia Sărbătorii Morților, Kenta se gândi că norocul se îndepărta tocmai pentru că nu fusese onest. Îi era dor de Shingo şi-şi amintea mereu cât de supărat fusese când, întorcându-se de la plajă, repetase cât era de importantă pentru el acea amuletă. Sentimentul de vinovăție îi strica bucuria.

Apoi, într-o sâmbătă, prinse curaj, sui strada în fugă şi sosi cu răsuflarea tăiată la poarta bunicii lui Shingo. Sună, hotărât să-i dea înapoi brățara. Urma să i-o dea ei, iar ea ar fi dat-o nepotului.

Însă când femeia îi explică ceea ce i se întâmplase lui Shingo, cu ochii umflați de plâns, Kenta rămase nemişcat. Nu înțelese cu adevărat. Nu înțelese nici când se întoarse acasă. Mâncă la prânz, la cină, merse la culcare şi continuă să nu înțeleagă. Apoi, ideea se apropie de el în diferite moduri: mama care, după o săptămână, la masă fiind, povestea ceea ce se întâmplase (aflase de la o vecină), un desen animat în care protagonistul cădea în mare în timpul unei furtuni, acel curent de aer ciudat pe care-l provoca prezența brățării în cameră.

Înțelese totul când începu să nu mai fie fericit.

Doki doki făcea inima lui Kenta când era cu Shingo. *Doki doki* era fundalul oricărei conversații dintre ei. Bătea, bătea, aşa bătea de tare inima lui: *doki doki, doki doki*.

Shingo, cel care îl învățase cum se prind crabii cu mâinile goale, că lucrurile pe care le scrii îți rămân aproape pentru totdeauna, că fericirea adevărată funcționează doar când faci mai mult din puținul pe care-l ai; el, cel care îl învățase, în felul lui sincer şi arogant, ce însemna prietenia şi, implicit, ce anume era dragostea.

Kenta fusese atât de mândru că prietenul său care locuia în capitală, la Tōkyō!, voia să moară la Kamakura, adică acolo unde se născuse. Îi plăcea când Shingo îşi punea mâna pe umărul lui când începeau să joace fotbal, ca pe un salut pe care cine ştie cine îl învățase, şi el hotărâse să-i transmită asta. Se simțise ales.

Cineva scrisese odată că sfârşim prin a semăna cu acel eu al nostru ideal, că „acel chip cu care ne naştem e învăluit ulterior de chipul pe care-l dorim”. Kenta era convins că semăna cu acel copil cu doi ani mai mare decât el. Începuse şi să deseneze conversațiile pe care le reținuse, chiar pe bucăți, aşa cum îi sugerase Shingo. Îşi amintea încă bucuria lui când îi explicase ce frumos era să învețe să scrie. În sfârşit, lucrurile puteau fi fixate!

După douăzeci de ani, alături de logodnica lui, Kenta urma să dea un nume sentimentului pe care-l avusese pentru copilul mai mare. Fusese, probabil, prima formă de dragoste simțită pentru cineva, după tată şi mamă.

Ce anume au făcut Aya şi Shūichi ca să-l învețe pe Shingo să iubească ploaia

— Aya îi cumpără un impermeabil cu Pikachu, o umbrelă care se colora când era udată, două cizmulițe cu chipul lui Pikachu în vârf.

— Shūichi îi dărui *Dicționarul cuvintelor despre ploaie*. Reuşi să-l învețe treizeci şi şase dintre cele o mie două sute pe care le conținea volumul.

— În fiecare zi în care ploua, Aya punea un bănuț în puşculița în formă de capibara a lui Shingo. O numeau „Puşculița Ploii”.

— Pe drumul de la grădiniță spre casă, Shūichi îi dădu voie să sară în toate bălțile, fără restricții, chiar şi în cele pline de nămol sau atât de mari, încât putea să-şi înmoaie şi chiloții. Apoi, acasă, ducea repede copilul sub jetul de duş şi, între timp, spăla în secret toate hainele, la mână, astfel încât Aya să nu-i descopere.

2

— E vina mea... norocul.

Nu reuşea să spună cuvântul.

— Kenta, crezi că Shingo s-a înecat pentru că nu avea brățara norocoasă la încheietura mâinii?

— Nu ştiu, poate că da.

— Shingo o avea în acea zi.

Kenta ridică ochii, nedumerit.

— Nu e posibil, o aveam eu!

Shūichi zâmbi. Se simțea extrem de fericit, ca atunci când se pregăteşte o mare surpriză şi se aşteaptă expresia de bucurie de pe chipul destinatarului.

— Shingo schimbase deja de trei ori acea brățară, cea de dinainte cu doar două luni mai devreme.

Kenta făcu semn că nu înțelegea.

— Shingo o avea mereu la mână, dar nu era aceeaşi. Am înlocuit-o de mai multe ori în cei doi ani de când o purta. Nu ştiai?

Kenta clătină capul.

— Bunica lui Shingo, doamna Ōno, m-a învățat, când eram mic, că atunci când găsim ceva care ne place mult şi care ne convinge că ar putea fi magic, e bine să cumpărăm mai mult de unul. Astfel, dacă se învecheşte, dacă se rupe sau se pierde, avem altul de rezervă, spuse Shūichi. De când eram mic, mama mea cumpăra cel puțin două obiecte din orice: am trei exemplare din cărțile mele preferate, fulare identice, mănuşi; şi casa asta e plină de aceleaşi farfurii, aceleaşi haine, veioze, accesorii... nu ți-ai dat seama?

Shūichi râdea şi, între timp, arăta în camera de zi şi în bucătărie dublurile, enumerând obiectele şi chiar ingrediente excesiv de multe. Doamna Ōno învingea anticipat orice bătălie împotriva uzurii, a uitării, a incidentelor banale ale existenței.

Ținând strâns mânuța lui Kenta, Shūichi se sui pe scări, deschise larg dulapuri şi sertare, îi povesti despre mama lui, despre obsesia pe care ea o avea pentru fericire. Amestecă episoade scurte, cum ar fi cele despre bicicleta de la cinci

ani, dispariția pisicii după cutremur, şi explicând toate astea copilului, în felul transparent al celui care n-are nimic de ascuns, îi veni să râdă de toate minciunile pe care femeia le inventase ca să-l protejeze de durere. Simți o mare duioşie şi, pentru prima oară, Shūichi îşi dădu seama despre moştenirea pe care o primise de la mama lui: o perioadă de viață în care fusese fericit, într-un mod minunat şi ridicol în acelaşi timp.

Continuând să-l țină de mână, Shūichi îl duse din nou pe Kenta în sufragerie. Reluă discursul pentru că ştia că gândirea magică a copilăriei are puteri extraordinare, dar şi sentimente de vinovăție, şi Kenta crezuse cu adevărat că fusese responsabil, într-un fel sau altul, de moartea lui Shingo. Ar fi vrut să-l îmbrățişeze tare, dar se abținu. Acum, Kenta avea nevoie de adevăr, nu de mângâieri.

— Ştii, după ce prima lui lecție de înot se termină cu bine şi Shingo se întoarse plin de entuziasm de la şcoală, spunând că totul se datora acelei brățări, acelei amulete aducătoare de noroc, am fost din nou la acel magazin şi am cumpărat douăzeci, da, douăzeci! ca să-i ajungă până la liceu, având în vedere frecvența cu care le pierdea, continuă Shūichi, râzând. Dacă ți s-a părut trist în acea zi, nu era pentru că-şi pierduse brățara, ci pentru că-i era ciudă. De fiecare dată îmi promitea că va avea mai multă grijă.

Kenta continua să tacă.

Atunci, Shūichi îl strânse de umeri.

— O avea la mână şi în acea zi, Kenta, şopti, dându-i un mic sărut pe creştetul capului. Tu nu ai nici o vină.

În acea noapte, după ce Kenta se eliberă de cele douăzeci de mii de leghe de lacrimi şi lansă vântului o sută de mii de amintiri cu Shingo, Shūichi rămase în pat, nereuşind să doarmă.

Îşi aminti de brăţara roşie a lui Shingo, de momentul precis în care, la şase ani, i-o legase la încheietura mâinii, de chipul lui neîncrezător, dar plin de speranţă, de prăvălia plină de nimicuri de o sută de yeni, de unde o cumpărase, de ziua în care acea prăvălie se închisese şi el se enervase pe Tōkyō pentru că în acel oraş se schimba totul, mereu. Îşi aminti de Shingo murmurând că-şi pierduse brăţara la Kamakura, pe plajă, şi că-i părea foarte rău; îşi aminti de el însuşi, care-l lua în râs: mai bine ar fi atent să nu piardă vreun braţ sau o ureche, văzând cât era de uituc! Dar Shingo nu râsese atunci şi el se gândise că fiul său creştea pentru că nu mai reacţiona în acelaşi fel.

Cum de era posibil ca amintirile să iasă toate la suprafaţă, se întrebă Shūichi, emoţionat, în obscuritatea camerei. Era un teren instabil care, puţin câte puţin, provoca o alunecare şi, la final, se prăbuşea jumătate de munte.

Eliberat şi el de cele două chintale de nimicuri şi de cei şapte mii de hectolitri de petrol inflamabil pe care îi purta în sine, se gândi că bătăile inimii sale continuau să se schimbe.

Hotărî ca a doua zi să vorbească cu mama lui Kenta. Urma să-i spună că-i este drag fiul ei şi că era foarte important în viaţa lui.

doki doki

— Hai! Întreabă-mă!
— Care e peştele cel mai mare din lume?
— Rechinul balenă.
— Şi animalul?
— Balena.
— În afara apei?
— Elefantul.
— Care e floarea cea mai mare din lume?
— Rafflesia... au folosit-o şi pentru a desena Gloom din Pokémon, e floarea care pute.
— Şi insecta cea mai mare din lume?
— *Titanus giganteus*.
— Şi copilul cel mai mare din lume?
— Omul cel mai mare din lume când era copil, nu?

Vara trecu liniştită.

Situaţia deveni mai relaxată în familia Ogawa, îl duseră pe Kenta la Hokkaidō, unde copilul visa de multă vreme să ajungă. Aproape în fiecare zi, Kenta îi trimitea lui Shūichi, cu telefonul mamei, fotografii cu câmpurile înflorite în dungi multicolore din Furano, într-una se vedea un punctişor întunecat pe fundalul unui râu şi-i scrise că era „un urs brun enoooooorm” văzut din barcă, în largul coastei dantelate din Shiretoko.

Shūichi răspundea cu lungi comentarii la care adăuga informaţii şi curiozităţi despre locurile pe care copilul le vizita unul după altul.

Când se plictisea, mai ales în timpul drumurilor în autobuz sau în tren, Kenta îi trimitea ghicitori, schiţe ale unor foci, întinderi de sare, sunete neclare din care ar fi

trebuit să-şi dea seama că era zgomotul mării, vocea imperceptibilă a balenelor. Pentru Shūichi, toate astea erau un exercițiu extraordinar de imaginație.

Datorită acestor contacte, bărbatul deveni mai apropiat şi de mama lui Kenta. Într-o seară, când sună la ora convenită, dar copilul deja dormea în cort, Shūichi şi doamna Ogawa avură o lungă conversație.

Shūichi descoperi în sfârşit cum se chema (Naoko), află că tatăl lui Kenta suferise de o formă de depresie din cauza muncii şi că, în sfârşit, în iulie schimbase societatea pentru care lucra. Îşi permiseseră acea vacanță exact între sfârşitul serviciului precedent şi începutul celui următor. Cu complicitatea atmosferei de vacanță şi a unui pahar în plus, femeia îi mărturisi lui Shūichi că relația lor începuse să meargă bine, după ani de certuri.

— Dacă munca pe care o faci nu-ți place, îți distrugi viața şi dragostea pentru cei din jur, comentă ea, pe de altă parte, ajută şi faptul că îmbătrânim.

Shūichi era fericit că se apropiau de soluționarea crizei. Era fericit pentru cuplu, dar mai ales pentru Kenta: copilul avea nevoie să învețe acel tip de iubire cu care să-şi construiască mai târziu o familie.

După ce termină de vorbit cu doamna Ogawa, Shūichi o sună pe Aya.

Peste câteva săptămâni urma să fie 16 august, ziua în care mergeau amândoi la mormântul fiului. De obicei, îşi trimiteau mesaje politicoase pentru a se pune de acord în privința orei şi a locului de întâlnire. Şi totuşi, în acea seară, Shūichi simți nevoia de a o suna şi de a-i vorbi despre ultimele trei luni.

— Bună, Aya.

— Shūichi, s-a întâmplat ceva?

— Nu, nimic. Voiam să te aud.

O întrebă cum se simte, îi povesti despre copilul pe care-l găsise în toamna precedentă căutând prin casă, îi spuse cine era Kenta, îi povesti despre prietenia lui cu Shingo şi despre brățara norocoasă. Îi zise inclusiv despre sentimentul de vinovăție nejustificat al lui Kenta.

— Nu există un dezastru natural care să nu fie responsabilitatea vreunui copil, comentă Aya cu duioşie. Aşa funcționează gândirea magică a copiilor, se simt capabili să facă lucruri mărețe şi, în acelaşi timp, teribile.

— Aşa e, spuse Shūichi, în mânuțele lor e concentrat universul.

Atunci îşi aminti că vorbise pentru prima oară chiar cu Aya despre superputerile pe care Shingo credea că le avea.

În timpul acelei lungi discuții regăsiră modul calm de a vorbi. Shūichi îi spuse şi despre modificările făcute în casa copilăriei, şi despre cum Kenta îl obligase să pună toate lucrurile la locul lor. Râseră de încăpățânarea copiilor, de felul în care aveau nevoie de certitudini. Shūichi mărturisi că-i era dor de mama lui: acum, în zori sau la apus, în serile mai calde, i se părea că prin camere se învârtea un spirit bun.

— Mi-era dragă mama ta.

— Ştiu, şi ea ştia.

— Cu munca cum merge? Când iese următoarea ta carte?

Shūichi îi spuse că albumul ilustrat, cel care avea ca protagonist un copil care naufragia, urma să iasă în octombrie.

— Nu mi-l trimite, de data asta vreau să merg la librărie să îl cumpăr.

Shūichi simți o săgeată de nostalgie şi, totodată, de uşurare când Aya îi povesti că în scurt timp urma să obțină diploma de educatoare, că în timpul liber reuşea să facă origami complicate (ba chiar inventase unele noi) şi că, mai

ales, de câteva luni avea o relație cu un bărbat: urmau să se căsătorească în acea iarnă.

Viața continuă, se gândi Shūichi, şi-i transmise felicitări.

În scurt timp, sosi ziua de 16 august. După întâlnirea de la poarta cimitirului, continuară într-un mod natural conversația începută în acea seară.

Pălăvrăgind, merseră de-a lungul cărării. Curățară bine mormântul, puseră flori şi ofrande. Îşi amintiră de prima vacanță dezastruoasă de la Odawara, când Shingo avea doi ani şi când, deşi rezervaseră trei nopți la hotel, s-au întors imediat acasă din cauza mofturilor lui Shingo. Aya îi povesti despre copiii de care se ocupa la grădiniță, de cât era de frumoasă energia lor, de faptul că la început îi fusese teamă că va simți mai mult absența fiului.

— În schimb, acum îl văd pe Shingo în fragmente, în gesturile şi expresiile oricărui copil. E ca şi cum aş face un puzzle: fiecare copil îmi dă câte o bucățică. Când stau cu ei, îl simt şi pe el aproape.

Aya scoase din buzunar un peştişor de hârtie, apoi o țestoasă, un rechin balenă şi le puse alături de celelalte ofrande.

— Le-ai făcut tu?

— Da, mă calmează mult să îndoi hârtia.

— Ai fost mereu pricepută la lucrurile manuale, mai ales la cele care solicită răbdarea, spuse Shūichi, amintindu-şi de dulciurile greu de făcut pe care le pregătea pentru gustarea lui Shingo.

— Tu scrii cărți în care copiii se salvează mereu din apă, eu fac origami cu peşti care înoată veseli.

Se îndreptară spre ieşire. Iubitul Ayei o aştepta în maşină, în fața cimitirului şi Shūichi, văzându-l, se înclină în direcția acelui bărbat. La început văzu doar o parte din bust, dar când ridică privirea, el coborâse din maşină şi se

înclina, la rândul lui. Shūichi observă cât de blândă părea expresia chipului său.

— Sunt fericit pentru tine, îi spuse Ayei.

O îmbrățișă delicat.

— Invită-l și pe soțul tău la anul. Va face parte în mod oficial din familie.

— Bine. Și tu mi-l poți prezenta pe Kenta. Aș vrea să-l cunosc.

— Desigur.

Aya își strivi câteva lacrimi mici pe chip.

— Ah, așteaptă, spuse ea, băgând mâna în poșetă.

Când deschise palma, Shūichi văzu o pată roșie, era o inimă din hârtie.

Aya apăsă cu degetul mare și cu arătătorul în spatele acelui origami roșu, și inima începu să bată.

— *Doki doki*, zise încet, zâmbind.

— E pentru mine?

— Pentru cine altcineva?

În timp ce pleca, de la bordul mașinii, Aya îl salută pentru o ultimă dată cu mâna.

Când mașina dispăru, Shūichi deschise palma și privi inima din hârtie.

O prinse de la spate, ca și cum i-ar fi strâns delicat aripile, și ea reîncepu să bată.

În seara de 16 august, Shūichi îi scrise lui Sayaka.

Nu-i spuse cum petrecuse acea zi, se gândi că îi era de ajuns că o trăise cu o intensitate atât de mare, încât nu simțea nevoia de a povesti. Însă o invită la cină. Mâncară un bol cu pește proaspăt și orez la un restaurant care dădea spre ocean, la Enoshima. Râseră, vorbiră îndelung. Se întoarseră acasă la el când era aproape de miezul nopții.

În dimineața următoare, când Sayaka îl sărută la ușă, înainte să fugă la muncă, Shūichi se dădu la o parte ca să-i facă loc de trecere. Dar ea se opri în prag.

— Îmi pare bine c-ai decis să mergi la Teshima. Cred că acel muzeu este într-adevăr special. Când pleci?

— În septembrie, poate în octombrie. Ești sigură că nu vrei să vii cu mine?

— Da, ți-am spus. Din cauza meseriei pe care o am, nu pot să lipsesc mai mult de douăzeci și patru de ore, răspunse Sayaka.

Shūichi încuviință. Sayaka plecă, salutându-l veselă de pe cărare. Apoi se întoarse repede și-l sărută din nou.

Prin ușa care rămăsese întredeschisă, Shūichi văzu cum sosea toamna, lumina care traversa frunzele muntelui în zeci de nuanțe de verde, Tunelul Concubinei, care respira acel parfum de mușchi și aer proaspăt. Urmau să vină, treptat, nuanțele strălucitoare de galben, cele de roșu ambrat și cele de maro, care ar fi echilibrat toate culorile.

În acel moment știu că urma să se întâmple din nou ceva important în viața sa.

Citatul pe care Shūichi l-a copiat în carnetul său pe 16 august din acel an, împreună cu desenul unui scorpion şi al unui cerb zburător

„Nu e prea mult de spus despre zilele fericite, fericirea detestă cuvintele”, adăugă Sfinxul după o lungă tăcere.

Friedrich Dürrenmatt, *Moartea Pitiei*

Insula bătăilor de inimă

Există o viață reală şi un alt mănunchi de vieți imaginare care prind rădăcini pe ea.

Shūichi se gândi că un copil creşte în primul rând cu imaginația sa. Un copil creşte astfel: imaginându-şi lucruri care nu există, monştri care nu se văd, iubiri care-l atrag, aventuri pe care nu le va trăi niciodată. Şi totuşi, nu e foarte diferit de ceea ce se întâmplă unui adult.

Se gândi că proporția de viață pe care ne-o imaginăm e mult mai mare decât cea pe care o realizăm. Atunci de ce să dăm mai multă importanță realității decât visului?

Plecară spre Teshima într-o vineri după-amiază.

Decizia de a-l lua cu el pe Kenta fusese atât de evidentă şi de previzibilă, încât Shūichi se întrebă, uimit, cum ar fi

putut să conceapă acea călătorie fără el. Doamna şi domnul Ogawa îşi dăduseră permisiunea ca fiul lor să plece, cu condiția să nu stea mai mult de o săptămână, astfel încât Kenta să nu piardă zile de şcoală.

Cu o seară mai devreme ajunseseră cu avionul la Takamatsu, la aeroportul din Haneda. Părinții lui Kenta îi însoțiseră cu trenul, pe linia Keikyū, care pleca de la Yokohama.

Doamna Ogawa umpluse ghiozdanul lui Kenta cu schimburi de haine şi cu medicamente pentru cazuri de urgență. În schimb, tatăl lui îi dăruise primul său aparat de fotografiat. Însă fusese nevoit să i-l sechestreze pe moment pentru că, dornic să fotografieze orice lucru, copilul nu mai ieşea din casă.

Dormiseră într-un hotel apropiat de gara din Takamatsu-Chikkō şi merseseră să viziteze sanctuarul din Konpira-san, cu trenul local care tăia, după cum se vedea pe ferestre, o întindere imensă de câmpuri cu grâu.

Înfruntaseră cele 1368 de trepte de la Kompira-san pentru a ajunge la ultima parte, la 421 metri înălțime. Fuseseră prinşi de o ploaie neaşteptată, care îi obligase să se adăpostească sub un acoperiş timp de o oră. După excursie, se întorseseră repede să ia bagajele de la hotel şi se îmbarcaseră pe vaporul care urma să plece în jumătate de oră de la Takamatsu spre insula Teshima.

La bord erau puține persoane şi Kenta adormi, epuizat după călătoria de dimineață, legănat de mişcarea ambarcațiunii.

Pentru a pleca, era nevoie de un ghiozdan uşor, de pansamente în cazul în care ar fi căzut, de o lanternă cu care să taie întunericul.

Când era copil, Shūichi deschidea un atlas şi dorea să vadă toată lumea. Nu un punct anume, ci toate locurile care

erau trasate pe hărți. Nu se mulțumea cu o parte, le voia pe toate.

Aşa îi povestea mama lui.

Şi totuşi, în timpul primei călătorii adevărate pe care o făcuseră la Kyōto, unde mergeau să-l vadă pe fratele tatălui său, doamna Ōno îşi dăduse seama că fiul nu nutrea o curiozitate adevărată pentru lume. Shūichi prefera mult mai mult grămada încurcată de linii colorate care descriau universul în cărți.

— Mi-amintesc dezamăgirea ta. Realitatea ți se părea urâtă, nu era aşa cum îți imaginai. Cred că atunci ai început să desenezi.

Kenta se răsuci spre Shūichi.

— Lucrurile chiar ți se par mai frumoase dacă le desenezi?

— Evident, aşa credeam când eram copil. Dar acum nu mai sunt atât de sigur.

— Mie mi se întâmplă aşa cu mâncarea. O văd fotografiată pe meniu şi apoi, când o văd în fața mea, e mereu mai mică şi mai puțin colorată.

— Dar gustul?

— Depinde... pe ăla nu-l ştiu nici dacă mă uit la meniu.

Coborând de pe vapor, la Teshima, luaseră mai întâi un autobuz, singurul care traversa insula dintr-o parte în alta, apoi continuară drumul pe jos.

Era toamnă, dar părea că se întorsese vara. În jurul lor, câteva libelule se ridicau în zbor şi greierii cântau în acea căldură care urma să se sfârşească.

Kenta se oprea din când în când să facă o poză, verifica imaginea o clipă pe ecran şi, în funcție de ceea ce vedea, mai făcea una sau continua să meargă. Când vedea o stâncă mare, un zid sau o bancă, se aşeza şi-şi scria notițe pe caiet

pentru că-i promisese învățătoarei că va face o temă despre acea călătorie.

Versantul de est al colinei era acoperit de câmpuri verzi de orez. Mergând pe cărări, pe lângă puținele case de pescari, Kenta deveni vorbăreț. Începu să pălăvrăgească despre şcoală, despre colegii săi şi despre colege (credea că-i place una dintre ele) şi-şi amintea de doamna Ōno. Ce frumos fusese să o aibă alături, „Povesteşte-mi!” începea ea de fiecare dată şi aştepta mereu, în tăcere, ca el să-i vorbească.

Apoi, brusc, Kenta se opri.

— O auzi? întrebă copilul, privindu-l pe Shūichi. O auzi?

Bărbatul se opri, ascultând.

— Nu încă.

După câțiva paşi, aerul începu să pulseze. Emoționat, Shūichi se aplecă pe genunchi la înălțimea lui Kenta.

— Suntem aproape.

Din afară, Arhiva părea o bucată de Lego uitată pe plajă. Cel puțin aşa i se păru lui Shūichi.

Kenta, care încă nu se obişnuise cu zgomotul care continua să pulseze în aer, nu spunea nimic şi privea când la clădire, când la mare.

Plaja era albă şi la orizont se vedeau formele altor insule, situate dezordonat pe suprafața mării.

Shūichi îl chemă şi împinse uşa Arhivei. Intrară imediat într-o încăpere foarte albă şi, din spatele unui fel de tejghele precum cea de la recepția unui spital, un tânăr de circa douăzeci de ani le ură bun-venit. Avea ochelari cu rame negre, părul modelat cu gel şi purta un halat alb. Era angajat la Arhivă. Pe piept avea un ecuson pe care scria numele şi prenumele său, dar Shūichi nu-i dădu atenție.

Plătiră biletul de intrare şi Kenta rămase lipit de Shūichi în timp ce tânărul explica traseul muzeului. În spatele lui se

naştea acel zgomot pe care începuseră să-l audă de dincolo de colină, pe cărarea dintre câmpurile cu orez din Teshima.

— Camera Inimii este în spatele acestui perete. Ceea ce auziți e sunetul bătăilor de inimă ale cuiva, un bărbat, o femeie, poate un copil, spuse tânărul. În schimb, ecranul de pe perete, aici, deasupra, arată numărul de inimi adunate până acum în diferite părți ale lumii.

Coborî degetul şi, ca şi cum ar fi recitat dintr-o veche poveste, repetă un mănunchi de fraze pe care le citise de zeci de ori în camera lui, cu doi ani în urmă, când era încă la universitate:

— Nu cunoaştem chipul acestor persoane, ştim doar numele, prenumele şi locul în care se aflau în momentul înregistrării, uneori şi vârsta, dacă au vrut să ne-o spună. Unele dintre ele probabil că sunt moarte deja, dar bătaia inimii lor continuă să răsune în această mică insulă din Japonia.

Tânărul puse pe tejghea broşura subțire şi o deschise pentru a le arăta drumul.

— Pe uşa aceea se intră în „Camera Inimii”, punctul central al acestui muzeu. E întuneric, fiți atenți unde puneți picioarele. Vă sfătuiesc să stați un pic nemişcați la început, să aşteptați ca ochii voştri să se obişnuiască cu întunericul.

— Toate aventurile încep pe întuneric, comentă Shūichi, mângâindu-l pe Kenta pe cap.

Tânărul privea adultul în ochi, uneori cobora privirea spre copilul încă ascuns pe jumătate în spatele lui.

— Unii preferă să se aşeze pe jos, alții simt un fel de apăsare din cauza spațiului strâmt. În acel caz, nu vă fie teamă să ieşiți şi să intrați din nou când vă simțiți pregătiți.

În acel moment, trei tinere ieşiră din Camera Inimii, comentând în şoaptă, dar nimeni nu auzi ceea ce-şi spuneau. Două dintre ele păreau emoționate, cealaltă părea căzută pe gânduri.

— În schimb, aici, pe dreapta, începe Camera Ascultării, continuă tânărul. Este spațiul unde vizitatorii pot asculta la căşti bătăile de inimă înregistrate în arhivă. Nu există o regulă pentru asta. Puteți căuta pe cineva care are acelaşi nume de familie cu voi sau să ascultați bătăile inimii cuiva care locuia într-un oraş pe care l-ați vizitat.

Shūichi văzu că fetele ezitau în fața celor trei locuri pe care urmau să se aşeze. În față, dincolo de computer, de căşti şi de tastatură, era un vitraliu mare, colorat în albastru palid, crem şi albastru: cele trei dungi ascendente, cea a mării, a nisipului şi a cerului.

— În sfârşit, aici, pe dreapta, este ultima cameră: Camera Înregistrării.

Tânărul se răsuci complet şi, doar atunci, Shūichi observă două uşi complet albe care se confundau cu peretele.

— Acolo, printr-un dispozitiv special, se poate înregistra sunetul propriei inimi. Va face parte în acest mod din Arhiva Bătăilor de Inimă.

Camera Inimii ハートルーム

Shūichi se gândi la toate lucrurile care-i erau dragi şi apăsă pe clanță.

În fundul camerei, în întunericul absolut, atârna un bec, la capătul unui fir. Bulbul din sticlă, urmând ritmul bătăii

de inimă care începuse să se audă de câteva secunde, se ilumina, apoi se stingea imediat ce sunetul se întrerupea.

Shūichi se gândi la iubirile lui cele mai mari, chiar şi la cele în evoluție pentru Sayaka şi Kenta, la casa în care-şi petrecuse copilăria. Fiecare fulger de lumină îi aducea în minte persoane, locuri în care păstrase chiar amintiri triste, precum şi cărțile scrise de-a lungul anilor, fiecare dintre ele conducându-i inima spre noi povestiri. Precum cea cu micul protagonist care naufragia; îl văzu în timp ce dădea la o parte vegetația cu brațele lui firave şi intra în adâncul insulei, acel micuț, ori de câte ori Shūichi lua creionul, îi apărea cu trăsăturile lui Shingo – pentru că fiecare copil, înainte de a fi un copil, pentru el era Shingo. Apoi, după un timp, iată că fiul lui se ridica, se îndepărta şi celălalt copil, protagonistul povestirii, începea să-şi locuiască propria viață.

Shūichi făcu un pas, apoi un altul. Kenta îl luă de mână şi el o strânse cu putere.

Apoi, sunetul inimii se întrerupse şi în cameră se făcu un întuneric absolut.

După şase secunde de întuneric şi tăcere, porni înregistrarea unei alte inimi, mai rapide, probabil a unei persoane mai tinere sau a cuiva care alergase.

Kenta îi dădu drumul la mână.

Shūichi se concentră atunci la Sayaka: într-o noapte îi spusese că-i plăcea lumina instabilă a lucrurilor, precum cea a unui bec care se apropie de sfârşit, punctul în care se rupea ceea ce nu se putea rupe.

Shūichi îşi aminti că, în copilărie, soarele arăta ora pe pereții casei; un timp nu se gândise la asta pentru că i se părea normal, dar, plecând la Tōkyō, începuse să se gândească la cât de frumos crescuse el într-o casă îndepărtată de altele, cu o grădină precum capacul unei

fântâni, îşi amintea cum se învârtea de jur împrejur, împreună cu lumina.

Observând filamentele becului care se iluminau şi se stingeau în ritmul inimii cuiva, Shūichi îşi aminti şi de inima lui Shingo. O auzise prima oară la spital, în pântecele de-abia vizibil al Ayei, apoi acasă, cu un instrument oarecare dotat cu căşti, cumpărat pe internet; era folosit pentru a controla fătul chiar şi când nu se mişca, se verifica astfel dacă era sănătos. Shūichi îşi amintea noaptea în care se trezise brusc şi văzuse alături de el umbra soției. Aya era aplecată, ținea căştile pe cap şi avea vocea ruptă de deznădejde: „Nu-l aud, nu-l aud!” Până la urmă au aruncat aparatul pentru că, în loc să-i liniştească, le sporea îngrijorarea.

În acel moment, Kenta îl prinse de mână şi Shūichi reveni în Camera Inimii. Atunci îşi dădu seama că, în acel loc, copilul era speriat.

— Vrei să ieşi? şopti.

— Ce sunt alea? Pe pereți.

— Oglinzi negre, magice. Arată inima în loc să arate chipul.

— Mi-e frică.

— Atunci să ieşim.

Proprietarii celor patru inimi pe care Kenta şi Shūichi le auziră în Camera Ascultării

Guillaume Cluzet 38 ani Centrul Pompidou, Paris 2013/02/03
Mario de Santis 53 ani Muzeul Mambo, Bologna 2016/06/26
Christian Boltanski 65 ani Serpentine Gallery, Londra 2010/07/06
Mara Tsafantaki – Centrul Cultural Onassis, Atena 2012/12/28

Camera Ascultării

リスニングルーム

Cele trei locuri din Camera Ascultării erau încă ocupate de fete, aşa încât Kenta şi Shūichi se aşezară pe bancă.

Tânărul în halat alb explica unui cuplu de bătrâni ce era acel loc. Ajunseseră acolo întâmplător:

— Credeam că urma să ajungem la Centrul Arhivei din Inima Teshimei.

Era vorba despre un mic spaţiu organizat de comunitatea locală pentru a păstra amintirea refacerii ecologice a insulei,

a luptei juridice duse în anii ’70 de locuitorii din Teshima, Naoshima şi alte insule ale arhipelagului împotriva guvernului acuzat că depozita ilegal deşeuri industriale pe pământul lor. Şi acel spațiu conținea cuvântul „inimă” în denumire, iar tânărul cu cămaşă albă zâmbi.

— Confuzia voastră e perfect normală, le spuse, liniştindu-i.

În fiecare săptămână ajungeau acolo, din greşeală, cel puțin două sau trei persoane.

— Totul bine? îl întrebă Shūichi pe Kenta, care părea mai liniştit. Te simți mai bine?

Copilul încuviință.

— Vreau să mai intru în încăperea întunecoasă. Dar după.

— După? Când?

— Când voi fi mai mare.

Shūichi îşi trecu brațul pe după umărul lui.

— Bine, aşa vom face.

Când cele trei fete lăsară locurile libere, Shūichi şi Kenta se ridicară şi intrară în Camera Ascultării.

Tânărul cu halat alb însoți spre ieşire cuplul de bătrâni, apoi se apropie de scaunul lui Kenta şi începu să-i explice cum să aleagă o inimă din baza de date, cum să citească datele persoanelor.

— În cazul în care am înregistrat bătăile inimii lor aici, la Teshima, vizitatorii au avut şi posibilitatea de a lăsa un mesaj. Dar nu toți o fac.

— OK, mulțumesc, spuse Kenta. Părea nerăbdător să încerce căştile.

— Concentrați-vă cu calm la ceea ce ascultați, mai spuse tânărul, şi se îndepărtă.

Shūichi sări de la un nume la altul, întâmplător, din Grecia în Italia, din Polonia în Tasmania. Se opri să asculte

inima lui Neil Charm Calub, care scria că venise la Arhiva Bătăilor de Inimă „cu Celine Joly, pentru care bate această inimă” şi la Wakaba Tanaka, ce înregistrase inima sa de douăzeci şi trei de ani. Îşi propuse să o caute pe Anna Bernini, care lăsase propriul puls la Hangarul Bicocca din Milano, cu unsprezece ani în urmă. Cine ştie ce s-o fi întâmplat în aceşti unsprezece ani, se gândi, cine ştie dacă în momentul înregistrării era tânără sau bătrână, dacă mai trăieşte, ce face, cine e.

Din când în când, Shūichi se uita un pic dincolo de placa despărțitoare care-l separa de Kenta. Dar copilul părea să asculte, concentrat.

O inimă germană, o inimă elvețiană, o inimă chineză, o inimă coreeană, se gândi privindu-l, ne străduim toată viața să ieşim în evidență prin ceva, dar rămânem identici cu planul original.

Toate acele mărturii demonstrau că acele persoane trăiseră, şi o parte din ele rămânea în etern.

Îşi aşeză căştile şi se decise să asculte un alt număr.

Ultima inimă pe care-o ascultă aparținea lui Arima Hanane, sunetul plânsetului său se amesteca cu cel al inimii după câteva clipe de la început. Fusese înregistrată cu câteva zile mai devreme, în acelaşi loc unde stătea el acum, cu ochii plini de nisipul de culoarea muştarului şi de Marea Interioară a Japoniei. Shūichi observă că era şi un mesaj alături, îl deschise: „Am zero ani şi am venit cu mama şi cu tata.”

Kenta se ridică primul, iar Shūichi îl urmă imediat. Se aşezară din nou pe banca de la intrare.

Fraza scrisă la intrarea în Arhiva Bătăilor de Inimă; nimeni nu a observat-o, nici Shūichi, nici Kenta, nici un alt vizitator din acea zi

„În timpul întregii mele vieți, nu am încetat să adun probe pentru a împiedica lucrurile să dispară şi, în final, nu am făcut altceva decât să întăresc dispariția lor, să accentuez viziunea acestei pierderi.”

Christian Boltanski

Camera Înregistrării

レコーディングルーム

În pauza dintre o cameră şi alta, Shūichi şi Kenta răsfoiră cărțile şi catalogul care erau de vânzare.

Shūichi o întrebă pe tânăra de la recepție care-şi începuse între timp tura, înlocuind băiatul, dacă era originară din Teshima şi de ce purta şi ea un halat. Ea răspunse că da, şi ea, şi băiatul de dinainte erau din Teshima, şi că artistul proiectase astfel acel loc, cu ziduri albe, halate de cabinet medical, pentru a reda atmosfera sterilă a unei vizite cardiologice.

Camerele Înregistrării se deschiseră şi ieşiră cele trei fete care fuseseră înaintea lor în toate etapele vizitei.

— Preferi să intrăm amândoi? îl întrebă Shūichi pe Kenta, dar băiatul făcu semn că nu.

Intrară fiecare în câte o cameră şi închiseră uşa în spatele lor.

Shūichi urma să nu uite niciodată ceea ce avea să se întâmple în Camera Înregistrării.

Shūichi îşi descheie cămaşa, urmări cu degetele, ca de obicei, cicatricea de la operație şi luă instrumentul de înregistrat pe care-l avea acolo, similar cu stetoscopul, cu o placă la capăt. Se aşeză pe fotoliul din piele neagră, aşteptă să i se liniştească respirația şi apăsă dispozitivul în dreptul inimii.

Stătu într-o tăcere absolută, atent să nu foşnească.

Iată-l, i se părea familiar sunetul propriei inimi. I se păru ciudat că o ascultase de atâtea ori, dar nu simțise niciodată nevoia să o înregistreze.

O reascultă cu căştile care erau lângă ecran. S-ar fi putut înregistra încă o dată în cazul în care nu ar fi fost satisfăcut de calitatea sunetului. Se gândi că suna destul de bine, în realitate era preocupat de faptul că Kenta, în camera de alături, ar fi putut avea nevoie de ajutor sau ar fi putut deja să-l aştepte.

Însă atunci când apăsă pentru a confirma şi apăru numele său, prenumele, vârsta şi locul, când se gândi că nu avea mesaje de lăsat şi că, în definitiv, era de ajuns să contribuie cu propriul puls la creşterea acelei arhive atât de speciale, doar atunci observă codul.

Se crea unul în mod automat pentru orice înregistrare, erau numere succesive care urmau să catalogheze pentru totdeauna inima sa.

Codul, din cinci cifre, începea cu patru şi se termina cu nouă.

Închise repede totul: fila de computer, cămaşa. Puse totul la loc, cu gândurile în altă parte. Se trezi afară, la dreapta tejghelei la mijlocul căreia stătea tânăra cu halat alb, lucrând la computer, iar Kenta nu ieşise încă din cameră.

Shūichi se aşeză pe bancă şi începu să caute prin ghiozdan. Îi tremurau degetele şi-şi simțea inima-n gât. Respira cu greutate, remarcând tot efortul pe care-l făceau plămânii, sângele care pompa, şi teama c-ar fi putut fi o simplă coincidență.

— E posibil aşa ceva? se întrebă de câteva ori. Să fie oare posibil?

Scoase din buzunărelul de la interior al portofelului fotografia lui Shingo, cea a Ayei şi a lui de când aveau douăzeci de ani, cea a mamei sale în alb şi negru. Dădu la o parte şi micul origami al inimii care bate, dăruit de Aya, de atunci era acolo, împreună cu amintirile cele mai prețioase din viața lui. La urmă, încă răsucite, iată cele două bucățele de hârtie pe care le găsise cu câteva luni înainte într-o cutiuță din sertarul mamei, cu un bilețel deasupra pe care scria „Pentru Shūichi”.

Îşi amintea că simțise imediat misterul, secretul, şi că se gândise săptămâni la rând încercând să găsească o soluție. Îi ceruse ajutor şi lui Kenta, dar nimic. Periodic, îşi amintea de acele cifre, îi apăreau în memorie de parc-ar fi cerut să fie descifrate. Însă Shūichi le alunga, incapabil să le dea un sens.

„42191”

„42191”

Să fie oare posibil? Posibil să fi avut de-a face cu acel loc?

Când Kenta ieşi din cameră, nu observă chipul stupefiat al lui Shūichi.

— Gata! exclamă, în schimb, vesel. Se distrase înregistrând sunetul propriei inimi şi ascultând-o din nou la aparat.

Shūichi se ridică în picioare brusc.

— Mă scuzați, o întrebă pe tânăra femeie, e posibil să mă întorc în Camera Ascultării?

— Sigur, nu e limită de timp. Puteți să intrați din nou în Camera Inimii sau în Camera Ascultării. Înregistrarea, pe de altă parte, e posibilă doar o singură dată. Vă rog, intrați liniştit.

— Mulțumesc.

Apoi, întorcându-se spre copil:

— Kenta, te superi dacă mă duc să caut ceva în arhivă? Poate că, între timp, îi suni pe ai tăi sau le trimiți un mesaj.

— OK, răspunse Kenta, care observă atunci chipul încrâncenat al bărbatului.

Shūichi îi dădu telefonul mobil şi plecă imediat să se aşeze în fața bazei de date din Camera Ascultării.

De departe, Kenta observă cum i se încovoia spinarea. Îşi dădu seama de toată tulburarea sa din mişcările pe care le făcea, dar tăcu.

Între timp, dincolo de dreptunghiul ferestrei, se vedea că marea devenise mai întunecată. Soarele cobora, într-o oră seara urma să coloreze plaja în portocaliu, apoi, câte puțin, întunericul avea să devoreze orice lucru.

Una câte una

4
2
1
9
1

Clic, se deschide o pagină gri. Emoția îl măcina. Nu era o coincidență! Nu era o coincidență!

Shūichi citi:

„Reina Ōno, 76 ani.”

Shūichi își dădu seama că inima lui bătea nebunește. Își puse mâna pe piept așa cum îi sugera mama lui mereu. Oprește-te, respiră.

Cum fusese posibil ca femeia să fi fost acolo și el să nu fi știut nimic? Căută profilul din nou în căutarea unui răspuns: îl găsi în data înregistrării.

Rezulta că fusese făcută cu doi ani și jumătate înainte, coincidea cu săptămâna în care Shūichi fusese internat în spital pentru operație. Nu era nici un mesaj alături, mai târziu se gândi că nici nu era nevoie. Nu ar fi adăugat nimic la minunea pe care o simțea.

Înțelese imediat cui aparținea celălalt cod:

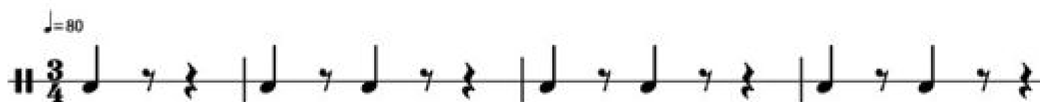
4
2
1
9
2

Înainte de a se deschide pagina, ştiu ce anume scria.

„Shingo Maeda, 8 ani.”

Sunetul inimii doamnei Ōno şi sunetul inimii lui Shingo

Kenta şi Shūichi fură ultimii vizitatori care au plecat în acea zi din Arhiva Bătăilor de Inimă din Teshima.

În timp ce copilul era afară să examineze nisipul, Shūichi merse la tejghea şi o întrebă pe tânăra femeie dacă ar fi fost posibil să obţină înregistrarea inimilor fiului său şi a mamei sale. Propria voce părea să vină de foarte departe, de parc-ar fi locuit în două vieţi, una reală şi alta interioară.

Urmară un şir de apeluri telefonice, o adresă de mail şi obţinu promisiunea că va fi contactat într-o perioadă de timp de şaptezeci şi două de ore.

Ieşind din Arhiva Bătăilor de Inimă, Shūichi îl privi pe Kenta jucându-se. Se înduioşă de mica sa umbră alungită de soare şi împinsă de fuga lui. Se gândi cât de înrădăcinat

era cuvântul „inimă” în limba lui, în oricare limbă de pe pământ, atât de mult, încât i se păruse mereu un organism cu mii de şireturi, un mic animal din junglă care, în loc să se atârne de liane, zburătăcea ținându-se de vene şi artere.

Şi totuşi, acum i se părea un cuvânt nou, capabil să se înmulțească.

— Kenta! îl chemă de departe.

Copilul sosi cu un bețişor în mână şi cu fața înroşită.

— Am terminat, scuză-mă pentru întârziere.

— Ce e acela? întrebă Kenta, arătând cu bețişorul în aer.

Atunci, Shūichi ridică ochii şi văzu ceva întunecat. Era încastrat într-unul din arborii din păduricea pe care o traversaseră ca să ajungă la Arhivă: era înconjurat de mii de ramuri şi rămurele şi ieşea în evidență pe fundalul de un albastru din ce în ce mai întunecat.

— Un cuib de păsări.

Şi el părea o inimă cu arterele superioare care injectau lumea cu viață.

Aerul, ba chiar şi cerul erau stropite cu sânge.

— Ultimul vapor pentru Takamatsu pleacă din portul din Teshima peste cincizeci de minute, trebuie să ne grăbim.

Shūichi dădu de înțeles că găsise ceva la Arhivă, dar se întrerupse. Adăugă brusc că se înnorase şi că, probabil, a doua zi urma să plouă.

Kenta nu spuse nimic, dar continuă să-şi observe prietenul într-un mod atât de delicat, încât aproape că nici nu-l atingea.

Ar fi fost multe lucruri de spus, dar au preferat să tacă. Shūichi pentru că era prea emoționat, Kenta pentru că intuia ceva, deşi nu înțelegea. Tăcerea era cea mai bună pregătire pentru călătoria de întoarcere.

Aşteptară autobuzul zece minute, apoi cincisprezece minute vaporul. Văzură lumini care se aprindeau pe mare

şi, în timp ce se îndepărtau în larg, lampioanele începură să pâlpâie.

Când întunericul înghiți orizontul, erau pe mare, departe de toate insulele din arhipelag.

Se întoarseră la acel *ryokan* unde lăsaseră bagajele în acea dimineață.

Cina era gata.

Femeile care serveau cina, îmbrăcate în chimono, intrară în încăpere aducând vase mari şi explicând toate detaliile pregătirii ei. Descriseră toate felurile de mâncare şi le explicară totul despre ingrediente, de unde erau acei crabi, la ce se foloseau pe insulă pielițele cochiliilor de scoici, faptul că făina pentru *udon* care se producea în acea zonă era cea mai bună din țară.

Kenta era flămând, dar Shūichi mâncă încet.

În pauzele dintre un fel de mâncare şi altul, Shūichi ciocănea uşor în masă cu vârful degetelor. Kenta îl privi, curios. Părea un ritm pe care încerca să-l memoreze.

Ce anume a scris criticul Matsuo Yoshitani despre cartea lui Shūichi, în numărul din octombrie din revista *Moe* a acelui an

„Încă de la începutul carierei sale artistice, Maeda Shūichi învăluie în ceață chipul copiilor care sunt personaje ale cărților sale. În acest album, micul S-kun naufragiază pe o insulă (aproape) pustie, în cartea precedentă, *Arborele*

memoriei, Akira-kun plonja, în schimb, în piscina dintre blocurile unui mare oraş şi se instala acolo. Ceea ce leagă toate albumele sale, unul câte unul, este tocmai această neclaritate a trăsăturilor. Privind cu atenție, se observă că Maeda face ca micii protagonişti să nu poată fi recunoscuți, deşi sunt desenați cu precizie, tocmai pentru că reprezintă copilul pe care-l avem sub ochii noştri, cel pe care nu reuşim să-l înțelegem, cel care, probabil, va dispărea mâine pentru a lăsa spațiu liber adultului: toate personajele par fantasme ale unei copilării care se sfârşeşte.

Față de operele precedente ale lui Shūichi Maeda, în *Naufragiul* este însă un element nou, important. Dacă până acum artistul ne-a obişnuit cu călătorii reale sau fantastice desfăşurate de la început până la sfârşit în solitudine, cu nuanțe de culori moi care alunecau uşor spre tonalitatea griurilor, aici, în ultimul album, foarte colorat (şi reuşit din plin!), copilul protagonist – care părea destinat să exploreze insula fără să se întâlnească cu nimeni – întâlneşte propria imagine reflectată pe suprafața unui lac, îi dă mâna şi scoate din apă un alt copil, foarte asemănător cu el, alături de care începe o nouă aventură. Maeda pare să sugereze că o dublă singurătate se poate transforma într-o tovărăşie. Că lumea văzută prin două perechi de ochi poate să capete culoare.”

Epilog

Teshima, învăluită de ani de zile în bătăile inimilor, lustruită de valuri, începe să vibreze pe la zece dimineața și-și încheie cântecul pe la patru sau cinci seara. Depinde de anotimp, de ora la care sosește apusul.

Kenta, povestind părinților săi aventura lor, o numise Insula bătăilor de inimă. Și de atunci, pentru toată lumea, urma să fie mereu *Insula bătăilor de inimă*.

Își luaseră rămas-bun de la Teshima fără prea multă nostalgie, siguri că se vor întoarce.

Imediat ce ateriză la Tōkyō, Shūichi îi scrise lui Sayaka și o invită la cină. De ceva timp nu mai mergeau la restaurant și nu mai așteptau să se întâlnească în mod întâmplător. Nu era necesar să se prefacă, să încerce să se arate mai buni decât erau. Asta era frumusețea unei mari iubiri, conștientă că proba de foc ar fi chiar acceptarea defectelor celuilalt.

În fața comenzii cu mâncare, livrată acasă cu fel de fel de sosuri, Shūichi îi povesti despre călătoria cu Kenta, despre Arhiva din Teshima și despre bătăile de inimă învățate pe de rost ale mamei lui și ale lui Shingo.

Sayaka se emoționă până la lacrimi când el reproduse cu degetele și cu vocea sunetul divers al celor două inimi, la fel cum le repetase obsesiv pe toată durata drumului de întoarcere, ca să nu le uite. Deveniseră pentru el ca una dintre acele melodii care, odată ascultate, nu-ți mai ies din cap.

Shūichi spuse că la Teshima era mărturia că mama și fiul său trăiseră, că din ei (ca și din miile de persoane care trăiseră acea experiență) exista o parte care se replica la infinit. Sau cel puțin până când ar fi dorit oamenii.

Iată, descoperise că memoria era o chestiune de voință, nimic mai mult.

— Când au fost pe insulă?

Atunci, Shūichi reconstrui cu Sayaka călătoria mamei şi a fiului său: se întâmplase exact cu doi ani şi jumătate în urmă, când el făcuse operația.

— Cicatricea pe care o ai pe piept?

— Da, aceea.

Fusese internat în spital şi, imaginându-şi stresul pe care l-ar fi simțit fiul său, Shūichi îi ceruse mamei să-l ducă pe Shingo într-o mică călătorie, pe mare dacă era posibil, în acest fel nu ar fi trăit acele momente de la operație şi nici îngrijorarea alături de Aya. Credea că doar o amintire mai mare ar fi putut să o alunge pe aceea şi să-i micşoreze, oarecum, din importanță.

Sayaka nu se putu abține să nu zâmbească, pentru că Shūichi era identic cu doamna Ōno în tentativele lui de a îndepărta durerea aşa cum putea, făcând-o mai mică în amintirea fiului. Nu i-o spuse, dar îl mângâie pe față în timp ce el continua să vorbească.

Aya era îngrozită de operația soțului ei, se temea că Shūichi putea muri. De aceea, căzuseră toți de acord că cea mai bună soluție era să-l îndepărteze pe Shingo de Tōkyō şi să-l facă să se distreze.

Începuseră cu câteva luni înainte să pregătească totul, să-i țină acele lungi discursuri, deseori fără sens, cu care adulții speră zadarnic să pregătească copiii.

În ziua plecării, valiza lui Shingo era mititică, înăuntru erau un ursuleț alb, trei costume de baie, un caiet de desen, creioane şi o nouă enciclopedie electronică primită de la tatăl său. Destinația fusese aleasă printre cele mai comode: un hotel confortabil de lângă mare, în apropiata peninsulă Miura, astfel încât bunica şi nepotul să nu obosească prea mult.

Şi totuşi, acum Shūichi ştia că nu fuseseră la Miura, cel puțin nu pe toată perioada vacanței.

Cu toate astea, urma să nu afle niciodată în ce circumstanțe aflase mama sa despre existența Teshimei. Într-o zi, avea să găsească o pagină din revista de la care plecase ideea aventurii, dar nu ar fi putut reconstrui minunata coincidență prin care, cu două săptămâni înainte de operația de inimă a lui Shūichi, mama sa citise la coafor o revistă în care era descrisă insula. Cum, mai presus de toate, i se păruse o epifanie să afle, citind interviul cu artistul, că acesta considera colecționarea bătăilor de inimă ale oamenilor ca un omagiu adus vieții.

— Este locul cel mai indicat pentru călătoria noastră, nu crezi? îi spusese nepotului chiar în dimineața în care plecau.

Copilul nu-şi dădea seama că se îndreptau spre aeroport. Credea că ar fi trebuit să ia doar un tren, că ar fi schimbat la capăt şi că ar mai fi făcut trei stații de autobuz. Doamna Ōno preferase să nu spună nimic copilului, pe de o parte pentru că ar fi vrut să fie o surpriză, pe de altă parte pentru că se temea că Shūichi şi Aya ar fi încercat să-i schimbe ideea.

— Bunico, dar nu e prea departe?

— Poate că da, dar este o aventură. Îți plac aventurile?

— Da, dar...

— Atunci să mergem! Poimâine ne vom întoarce deja şi apoi mergem la hotelul din Miura, aşa cum era programat, promit!

Mama lui Shūichi se gândise că ar fi fost de bun augur să viziteze Arhiva, că ar fi fost un dar pentru fiul ei, nu numai pentru ea. Shingo, care avea încredere în bunica lui, nu mai obiectase nimic şi plecase cu Ursul Loretto în valiză, jucărie primită de la tatăl său cu câțiva ani înainte.

Shūichi îşi imagina de ce mama sa nu-i spusese nimic. Probabil din acelaşi motiv pentru care ascunsese fotografiile lui Shingo din camera sa: pentru a nu trezi durerea fiului său, mama renunța la bucurie.

Sayaka ascultă îndelung în acea seară toată povestea celor descoperite, întrebă despre toate detaliile călătoriei la Teshima, despre Kenta, despre excursiile făcute la Naoshima şi Konpira-gu, despre barca ce se legăna pe valuri, despre zborul cu avionul de la Takamatsu.

Apoi, de parcă s-ar fi golit de cuvinte, Sayaka şi Shūichi merseră la culcare fără să-şi mai spună nimic.

În dimineața următoare se treziră în zori. Cerul se despică, trimițând spre pământ valuri de lumină şi marea îşi schimbă culoarea. Priviră totul în timp ce coborau spre cafeneaua unde voiau să-şi ia micul-dejun.

Ziua era acolo, nou-nouță.

În timp ce mânca o felie de tort cu morcovi, Shūichi o privi pe Sayaka, care-şi bea cafeaua cu lapte, şi i se păru că vede într-o clipă toate chipurile ei multiple. Câte expresii văzuse la ea în ultimele luni? Ea, cea care deschidea anotimpuri şi ferestre cu aceeaşi uimire, ca şi cum ar fi urmat să vadă cine ştie ce.

— Te pot întreba ceva? zise deodată Sayaka. Am citit toate cărțile tale, despre ferestre...

Ferestrele, chiar şi după mulți ani, rămâneau cea mai mare obsesie a lui Shūichi.

— De ce desenezi ferestre? îl întrebase de zeci de ori. Poate pentru că te interesează ce anume e afară?

Dar ferestrele pe care le desena Shūichi erau toate privite din exterior, dinspre stradă, dinspre un pod, dinspre o gară sau dintr-un parc, indiferent dacă stăteau chiar în față sau pe una dintre părți.

La această întrebare, Shūichi răspunsese o singură dată, în timpul unei prezentări. De aceea nu voia să întâlnească publicul, nu-i plăceau întrebările. Dar în acea după-amiază fusese un copil cel care ridicase mâna, şi el îl privise drept

în ochi şi ştiuse că, dintre toţi acei adulţi plini de răspunsuri, numai el voia să ştie *cu adevărat*.

— De ce desenaţi ferestre? Şi de ce le desenaţi mereu din afară?

— Mă interesează mai mult ceea ce e înăuntru decât ceea ce e afară, spusese el. Dacă te gândeşti bine, din stradă se vede doar o mică parte din interiorul unei case, un pic din tavan, vreo lampă, vreun desen pus pe perete, acea mică parte reprezintă întreaga casă.

Shūichi se întrerupsese, privise în jur, oamenii din librărie tăceau şi-l ascultau.

— Ţie, de exemplu, ţi se întâmplă să te uiţi vreodată pe ferestrele luminate, seara, în drum spre casă?

Copilul încuviinţase.

— Uite, vezi, îmi place să cred că esenţialul, ceea ce face ca o casă să fie fericită sau tristă, adică familia sau copilul care locuieşte într-o cameră, se poate înţelege doar din afară, ridicând ochii, mergând de la gară, seara, spre casă. Imaginându-ţi, poate chiar ţinând-o pe mama de mână.

Din acel punct al conversaţiei, ziua respectivă se fărâmiţase în memoria lui Shūichi, îşi amintea doar că privise din nou copilul şi-şi forţase pupilele pentru a-i cuprinde toată concentrarea, chipul serios şi ferestrele luminate sau stinse spre care urma să privească mereu din acea după-amiază.

Shūichi renunţă să mai ducă furculiţa la gură şi o întrebă pe Sayaka:

— Vrei să ştii de ce desenez mereu ferestre?

Dar fata clătină din cap.

— Nu, dar la întoarcere vreau să te duc să vezi ferestrele casei unde am crescut.

— Ar fi frumos.

— Mi-ar plăcea să-ţi aminteşti de ele.

Coborând spre plajă cu placa de surf, Shūichi văzuse marea, şi nimic altceva la orizont. Nici un nor şi nici un surfer. Din acea perspectivă, pământul părea nelocuit. I se mai întâmplase să i se pară prima zi a planetei.

În acea dimineață urma să-i învețe pe Sayaka şi pe Kenta să facă surf şi, de teamă că ar putea să nu fie acolo la sosirea lor, coborâse când era încă noapte. Aveau întâlnire la şase dimineața.

Shūichi se aşeză pe plajă, aşteptând. Se simțea fericit, dar avea acea bucurie complicată a celui care ştie că nu putem evita nici sfârşitul a ceea ce iubim mai mult.

După mulți ani, era din nou iubit şi iubea. În viața lui era până şi un copil.

Îl amețea gândul că ar fi putut să înceapă totul din nou – o relație importantă, teama de a nu rămâne singur, atenția sporită la şireturi, neînțelegerile, juliturile la coate şi la genunchi.

Iată că lumea, din nou, nu se prăbuşea, nu putea să fie distrusă atât de uşor. Trebuia să ducă înainte în timp acel copil şi iubirile acelui copil. Cel puțin o sută de ani? Sau două sute?

Pentru Shūichi, totul începea să aibă un sens complet şi, în acelaşi timp, i se lipea şi teama de suflet: teama de maşinile care mergeau cu viteză prea mare, de bicicleta căreia trebuia să-i controleze farurile ca să nu meargă noaptea pe întuneric, cum făceau alți tineri din nepăsare, de țărmul înalt şi prăpăstios de unde ar fi putut să cadă, de încălzirea globală şi de plasticul din mare. Trebuia să se alăture acelor oameni pe care-i vedea pe plajă, dimineața devreme şi seara, în timp ce adunau gunoiul cu saci din plastic şi cleşti lungi.

În acel moment, un grup zgomotos de băieți trecu pe lângă el, intrând cu plăcile în mare. Zorile erau de acum peste tot.

Shūichi suspină. Era nevoie de multă energie pentru a fi fericit atunci când încă nu eşti.

Şi totuşi, mama lui avea dreptate, pentru a fi fericit trebuie mai întâi să-ţi imaginezi că eşti.

În timp ce era cufundat încă în acele gânduri, sosiră din spatele lui Sayaka şi Kenta.

— Iată-ne! exclamă ea veselă. Ne-am întâlnit pe stradă, cu bicicletele.

Ea ţinea sub braţ o placă alb cu roşu de nuanţa muşcatelor, cu dungi pe margine. O luase cu împrumut de la o prietenă. În schimb, copilul părea că o ţine pe a lui de lesă, târa după el, cu o sfoară, o mică placă albastru cobalt.

— E foarte frumos aici!

— Sunteţi gata?

Shūichi văzu apa şi copilul. Era gata să-l întrebe dacă era sigur pe el, dacă nu cumva simţea acea teamă de a se lansa în acea nemărginire pe care oamenii o cunoşteau cu adevărat atât de puţin.

Dar nu spuse nimic.

— Hai, ne explici? Cum se face surf? îl întrerupse Kenta, vrăjit de valurile mării. De abia aştept să mă ridic pe valuri!

— Suntem foarte emoţionaţi, susură Sayaka.

Shūichi îşi luă placa şi se ridică în picioare, alături de ei. În dreapta era Sayaka, în stânga Kenta. Toţi trei erau îndreptaţi spre mare.

Îşi ignora inima care, în acel moment, bătea zgomotos.

— Atunci, spuse Shūichi, primul lucru pe care trebuie să-l faceţi e să priviţi marea.

— Şi apoi? întrebă Kenta, nerăbdător.

— Şi apoi vă imaginaţi că sunteţi pe placa voastră, acolo, în mijlocul valurilor.

Sunetele inimii în japoneză

baku baku ばくばく sunetul unei inimi care se mişcă nervoasă, încordată reprezintă bătaia cardiacă a cărei frecvență e rapidă, aproape dureroasă.

kyun きゅん onomatopee a unei inimi care se contractă brusc, dar delicat, o percepție legată deseori de un sentiment de iubire care provoacă o tresărire, o strângere de inimă, ca un mic salt. Este sunetul unei accelerări a frecvenței cardiace, cauzată de o emoție puternică, de plăcere, agitație sau mici neplăceri.

doki doki どきどき sunetul unei inimi emoționate, accelerația cardiacă produsă atunci când există teama că s-ar putea întâmpla ceva; este şi rezultatul aşteptării unei bucurii, a unui eveniment viitor care se apropie sau a unei dorințe care e gata să se realizeze.

Este sunetul unei inimi care creşte şi învață ce e viața, momentul care precede apariția unei emoții şi devine emoție după naşterea ei.

dokin ドキン o bătaie unică a inimii care tresare doar o singură dată, ca atunci când te îndrăgosteşti la prima vedere şi inima pare să se oprească o clipă.

dokitto ドキッと bătaia agitată după un pericol evitat, de exemplu, o minciună care era cât pe ce să fie descoperită sau un obiect care era gata să cadă şi este salvat în mod miraculos.

dokkun dokkun ドックンドックン o bătaie energică, de agitaţie maximă; provocată, de exemplu, de emoţia simţită înainte de a te sui pe scenă, de un eveniment important, de întâlnirea cu persoana iubită.

toku toku とくとく un sunet slab, ca o şoaptă; de exemplu, cel al unei inimi de nou-născut.

O notă importantă

Puţini ştiu că eu m-am născut dintr-un manuscris pescuit dintr-o grămadă.

Treptat, parcurgând în sens invers drumul pe care l-am făcut, am tras concluzia că este nevoie de talent (cine ştie dacă-l aveam), dar că ceea ce duce la succes, indiferent de împrejurări, este perseverenţa. Asta înseamnă să nu crezi

prea tare în destin, să laşi imaginaţia să facă un pas înainte şi, privind să vezi ce se întâmplă, să o laşi să mai facă unul.

Dacă la optsprezece ani nu aş fi crezut în ceea ce încă nu era, dacă în disperarea celor douăzeci şi unu de ani nu aş fi cultivat despre mine o imagine care nu exista, sunt sigură că nu aş fi tipărit un manuscris într-o minusculă tipografie universitară de la periferia oraşului Tōkyō, nu aş fi expediat către cincisprezece adrese de edituri italiene acel mănunchi de foi. Nu aş fi aşteptat.

Şi, mai ales, nu aş fi continuat să scriu în perioada în care nu primeam răspuns – învăţând astfel lecţia cea mai importantă, adică faptul că nereuşita nu trebuie niciodată să devină o scuză. Trebuie să cauţi alte drumuri pentru că există mii de căi pe care te poţi întoarce acasă. De atunci, îmi spun că liniştea sufletească este ca şi cum te-ai întoarce acasă după ce ţi-ai imaginat că eşti pe drum, chiar şi atunci când stăteai nemişcat, observând roţile maşinii, stând noaptea pe o bancă din parc şi privind luna acoperită de nori.

Să-mi imaginez că sunt fericită este în continuare o provocare. Ceva ce cred că va trebui exersat în fiecare zi, până la sfârşit. Totuşi, faptul că am trimis acel manuscris, că am avut curajul să o fac, îmi aminteşte că totul pleacă de la un „da" care se pronunţă clar în viaţă. Când încerci, înseamnă că-ţi imaginezi că vei reuşi. Restul se va vedea după aceea.

Lev Tolstoi spunea că fericirea este mereu alegerea corectă, nu greşeşti niciodată dacă pariezi pe ea. În jurnalele sale scria: „Are dreptate cine e fericit."

Vara lui 2021 a fost pentru mine începutul unei perioade sumbre de doi ani, a coincis în mare măsură cu pandemia şi cu o nelinişte emotivă care mi-a lăsat amintirile unor întâmplări, persoane şi discuţii de care m-aş fi lipsit. Mi-

amintesc clar cel puțin trei momente în care, ghemuită în pat, plângând, îl rugam pe Ryōsuke să se ocupe el de copii, să-i scoată la plimbare, pentru că mie mi se părea greu şi să respir, să fiu vie, să fiu acolo. M-am temut serios că intrasem în depresie. Totuşi, după punctul culminant atins în acea vară, nu m-am mai simțit astfel. Atunci, după Olimpiada de la Tōkyō, am plecat să vizitez Teshima, Naoshima şi multe alte insule din Marea Interioară a Japoniei.

Vizita la Arhiva Bătăilor de Inimă, *Les Archives du Cœur*, sau, cum sună în japoneză, *Shinzō-on no Ākaibu* (din a cărei traducere literală am ales titlul), m-a făcut să simt cu adevărat viața. Am înțeles imediat că urma să scriu despre asta.

Mi-am amintit atunci tot: lungii ani de doctorat la Tōkyō University of Foreign Studies, profesorul Matsuura Hideo care-mi vorbea despre Christian Boltanski, urechea pe care o lipeam de pieptul iubitului meu când eram tânără şi încercam să memorez sunetul de care n-aş fi vrut să mă despart, bătaia inimioarei obosite a lui Sōsuke, în clinica din Tōkyō (care însemna că era viu, în ciuda faptului că fusesem anunțată cu câteva săptămâni mai devreme de exact contrariul), autobiografia-biografie în formă de dialog *The Possible Life of Christian Boltanski*, şi trei idei, revoluționare pentru mine.

Prima idee afirma că minciunile inventează viața, ba chiar o fac mai bună, că ceea ce ne amintim în realitate are de-a face mai mult cu povestirea vieții pe care o trăim (povestire mereu nesigură, în mod inevitabil personală, niciodată obiectivă) şi mai puțin cu adevărul (care nu există, nu există!). A doua idee striga sus şi tare că nu este nimic de făcut: dacă se renunță la durere, dispare şi bucuria! A treia m-a învățat că fericirea cea mai stabilă e cea la persoana a treia; cu cea la persoana întâi avem prea multă putere, o

putem face şi desface după bunul plac. În jurnalul meu, în luna august a acelui an, am scris: „Astfel, bucuria mea trece la persoana a treia. Sōsuke nu a mers la grădiniță azi-dimineață. L-am vrut alături de noi. Pentru a face din asta o experiență frumoasă, mi-am distras atenția de la mine, s-a dovedit a fi darul cel mai mare pe care mi l-am făcut vreodată. Într-un mod asemănător am adorat luna iunie pentru că aveam în interior un sentiment de adolescentă, de fată, simțeam asta atât de puternic, încât uitasem de viața mea, şi m-am odihnit cu adevărat. Există însă acum o calitate diferită a fericirii, chiar mai intensă, poate că singura care se poate programa, aceea care nu e îndreptată spre noi înşine, ci spre ceilalți. Da, sunt pregătită pentru fericirea la persoana a treia!"

După câteva luni s-a născut acest roman.

În timp ce scriam *Insula bătăilor de inimă* mi-am amintit cum mă susținea o prietenă în zilele cele mai întunecate: „Chiar dacă nu te simți bine, chiar dacă nu ai chef, ieşi cu copiii, prefă-te că eşti fericită, prefă-te că te distrezi cu ei, dar trebuie să crezi, să crezi cu adevărat, altfel nu funcționează." Iată, aşa e închipuirea fericirii: pentru a fi fericit trebuie mai întâi de toate să te imaginezi fericit.

În acel august din 2021, la Arhiva Bătăilor de Inimă din Teshima, am înregistrat sunetul inimii mele, am lăsat un mesaj pentru fiii mei. M-am suit pe vapor, lăsându-mi insula în spate deja cuprinsă de întuneric, cu convingerea că din anumite locuri nu este posibil să pleci *cu adevărat*, că o parte din ele se depozitează în noi. Arhiva Bătăilor de Inimă e un astfel de loc pentru mine, la fel cum şi Telefonul Vântului a fost cu mulți ani în urmă.

Într-o clipă l-am revăzut pe Sasaki-san, paznicul de la Telefonul Vântului la Bell Gardia, stătea la masa din veranda lui şi-mi spunea cu voce calmă şi hotărâtă că lucrul cel mai important era să cultiv imaginația copiilor pentru că

Telefonul Vântului nu funcționa fără imaginație. De aceea trebuia să-i pun în contact cu lectura şi cu natura.

Adevărul e că, în aceşti ani, am înțeles că nimic nu funcționează fără imaginație.

Glosar

azuki: tip de fasole cu boabe mici, de culoare roşu închis, ingredient principal în patiseria japoneză, din care se pregăteşte marmelada *an*.

dorayaki: e un fel de dulce japonez, compus din două clătite cu umplutură de fasole *azuki* întinsă în centru. Variantele de umplutură sunt numeroase.

kanji: caracter ideografic de origine chineză care, împreună cu *hirohana* şi *katakana,* constituie sistemul de scriere japonez.

konbini: magazin universal deschis 24h din 24, 365 zile pe an.

mangaka: cuvânt care indică un desenator de benzi ilustrate.

onigiri: orez fiert şi presat în bucățele de formă sferică sau triunghiulară, pline cu prune sărate, bucățele de somon sau alte ingrediente, deseori învelite în alge.

origami: arta japoneză de a îndoi hârtia.

ryokan: local tradițional japonez.

tako-tsubo: „sindromul de *tako-tsubo* sau al inimii frânte" este o miocardiopatie deseori trecătoare, cauzată de stres acut, fizic sau psihologic, care provoacă dereglarea ventriculului stâng. Numele său (literal „vas pentru caracatițe") se referă la o capcană pentru caracatițe a cărei formă amintește de cea a inimii bolnave de acest sindrom.

Tanabata: sărbătoare a cărei dată cade în fiecare an pe 7 iulie sau pe 7 august.

tanuki: sunt creaturi din mitologia japoneză, asemănătoare câinelui enot, cărora le place să-şi schimbe forma, păcălind alte animale sau persoane, aşa cum fac vulpile.

tanzaku: fâşii de hârtie pe care se scriu dorințe sau versuri din haiku ori tanka, apoi se atârnă de ramuri de bambus în timpul sărbătorii Tanabata din iulie-august.

tempura : peşte şi legume prăjite.

tomo-biki: vine de la *tomo*, care înseamnă „prieteni" şi *hiki*, *hiku*, care înseamnă „atragere". Conform superstițiilor celor care lucrează la pompe funebre, dacă ar lucra în această zi ar însemna că defuncții ar atrage spre ei prietenii sau rudele: de aceea, e zi liberă.

udon: tip de paste din făină, servite de obicei în supă.

umeboshi: prună sărată cu proprietăți benefice sănătății.

yuzu: tip special de bergamotă japoneză.

zō-mushi: insecte din ordinul Coleopterelor. Numele japonez *zō-mushi* (lit. „insecte-elefant") se datorează prelungirii capului care seamănă cu trompa unui elefant, organ cu care perforează şi depun ouă în țesutul vegetal al plantelor.

Cărți de referință

Christian Boltanski, Catherine Grenie, *La vie possible de Christian Boltanski*, Seuil, Paris, 2007.

Fukutake Foundation ed., *Christian Boltanski. Les archives du cœur*, Nissa Printing, Naoshima, 2012.

Atsushi Kurashima, Minoru Harada, *Ame no kotoba jiten* [*Dicționarul cuvintelor ploii*], Kōdansha, Tōkyō, 2014.

Akiko Miyakoshi, *Yoru no kaerimichi*, Kaiseisha, Tōkyō, 2015 (trad. it. *La strada verso casa*, Salani, 2019).

Johannes Hinrich Von Borstel, *Batti cuore*, Sonzogno, Venezia, 2016 (trad. it. de Paola Bertante).

Mulțumiri

Mâna care a ales acel manuscris aparţine primei persoane care a crezut în mine şi a continuat să o facă de-a lungul anilor, fără ezitare: Francesca Lang. De aceea, *Insula bătăilor de inimă* îi este dedicată, încercând astfel să achit, măcar prin cuvinte, ceea ce îi datorez de aproape zece ani. Îi voi fi mereu recunoscătoare pentru acel gest.

Mulțumesc primilor mei cititori, Cristina Banella şi Mario De Santis. Mulțumesc pentru că m-ați susținut tot timpul. Mulțumesc Paolei Cantatore pentru prietenia ei şi Ritei

Scinardi, care mi-a explicat lucruri fundamentale de-a lungul timpului.

Mulțumesc agenților mei, Monica Malatesta, Simone Marchi, Francesca Asciolla şi întregii echipe de la MalaTesta Agency, care mi-au înapoiat liniştea şi luciditatea, astfel încât am putut să-mi fac munca în continuare. De asemenea, mulțumiri echipei Piemme, care a îmbrățişat imediat acest roman.

Mulțumiri speciale lui Mario Pireddu, prieten şi muzician care a studiat cu atenție bătăile inimii şi le-a transcris pe muzică, pentru mine: *Sunetul inimii doamnei Ōno şi sunetul inimii lui Shingo* sunt opera sa.

Mulțumiri Chiarei Tiveron, care mi-a permis în mod excepțional să studiez o carte de negăsit în altă parte şi Valentinei Carnelutti, care a acceptat să dea o voce acestui roman, o voce foarte frumoasă.

Mulțumesc lui Sōsuke, fiul meu, autor al desenului cu Ursul Loretto. Mulțumesc inimioarei lui Emilio, care se lipeşte atât de des de inima mea. Mulțumesc lui Ryōsuke, cea mai importantă parte a familiei mele.

Pentru a scrie romane, citesc mereu zeci de cărți. Identific argumentul şi apoi cercetez: de fiecare dată mi se pare că scriu o teză de doctorat şi că deschid uşi şi ferestre în afară şi în sinea mea. Mulțumesc, încă o dată, zecilor de cărți şi de autori care mi-au explicat şi demonstrat că tema inimii nu este deloc banală. Ea este, cum spunea Christian Boltanski, ceea ce ne face unici şi apropiați în acelaşi timp: „Bătaia inimii este cel mai important simbol al vieții umane... pe de o parte explică faptul că facem parte din aceeaşi familie, pe de altă parte exprimă în mod evident că două persoane nu sunt la fel.”

Kamakura, vara 2022

Cuprins